National Library
Bibliothèque Nationale
24 1975/5
Newspaper Section
Service des périodiques Journaux

B115/d/49/3

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the

Latvija Amerika Publishing Limited.

Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editorial Offices: New York, Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y., 10466; Chicago—Editor Mrs. I. LAMBERTS, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 10630; California — Editor KARLIS KALEJS, 3622 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

NR. 25 SESTDIENA, 1975. GADA 21. JŪNIJS 25. GADS

SATURDAY, JUNE 21, 1975

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 50 centu

Latvijas diplomāti Ženevā

Latvijas diplomātiskie pārstāvji brīvajā pasaulē laikā no 3. līdz 5. jūnijam sapulcējās Ženēvā pašreizējā starptautiskā politiskā stāvokļa iztirzāšanai un savas darbības saskaņošanai. Apspriedē piedalījās mūsu diplomātisk dienesta šefs Dr. A. Dinbe Vašingtonā, pārstāvis K. Berends Parīzē, R. Liepiņš Bonnā, T. V. Ozoliņš Londonā, B. Pavasars Hāgā, A. Skrēbers Ženēvā un J. Tepfers Stokholmā.

Apsveicot apspriedes dalībniekus, Dr. A. Dinbergs norādīja uz pēdējos divos gados notikušām svarīgām politiskām pārmaiņām Eiropā un dienvidaustrumu Āzijā, kā arī pieskārās Eiropas drošības un sadarbības konferencei. Šie notikumi nevar mūs atstāt vienaldzīgus.

Apspriedes dalībnieki ziņoja par apstākļiem un darbības iespējām atsevišķās zemēs, veltījot sevišķu vērību pašreizējam politiskam stāvoklim. Plaši tika iztirzāti notikumi pasaules politiskā laukā un to varbūtējā ietekme uz Baltijas valstu brīvības un neatkarības atjaunošanas izredzēm.

Eiropas drošības un sadarbības konferences jautājumā, kuŗas otrs posms turpinās Ženēvā jau gandrīz divus gadus, mūsu diplomātiskie pārstāvji par jaunu griezušies pie attiecīgo valstu ārlietu ministrijām ar notām un iesniegumiem, atgādinot Baltijas valstu varmācīgo okupāciju un iekļaušanu Padomju savienībā. Lemjot par Eiropas drošības un sadarbības konferencē ieturāmo pieeju, tās lūgtas neatzīt Baltijas valstu inkorporāciju.

Apspriedē uzvēra, ka nepieciešama cieša sadarbība ar mūsu sabiedriskām organizācijām, kā arī darba sadalījums iespēju un politiskās lietderības robežās un pārsprieda tīri administrātīvas dabas jautājumus.

Apspriedes vadītāju Dr. A. Dinbergu gaŗākā audiencē pieņēma arī ASV delegācijas šefs Eiropas drošības un sadarbības konferencē vēstnieks Šerers. Sk.

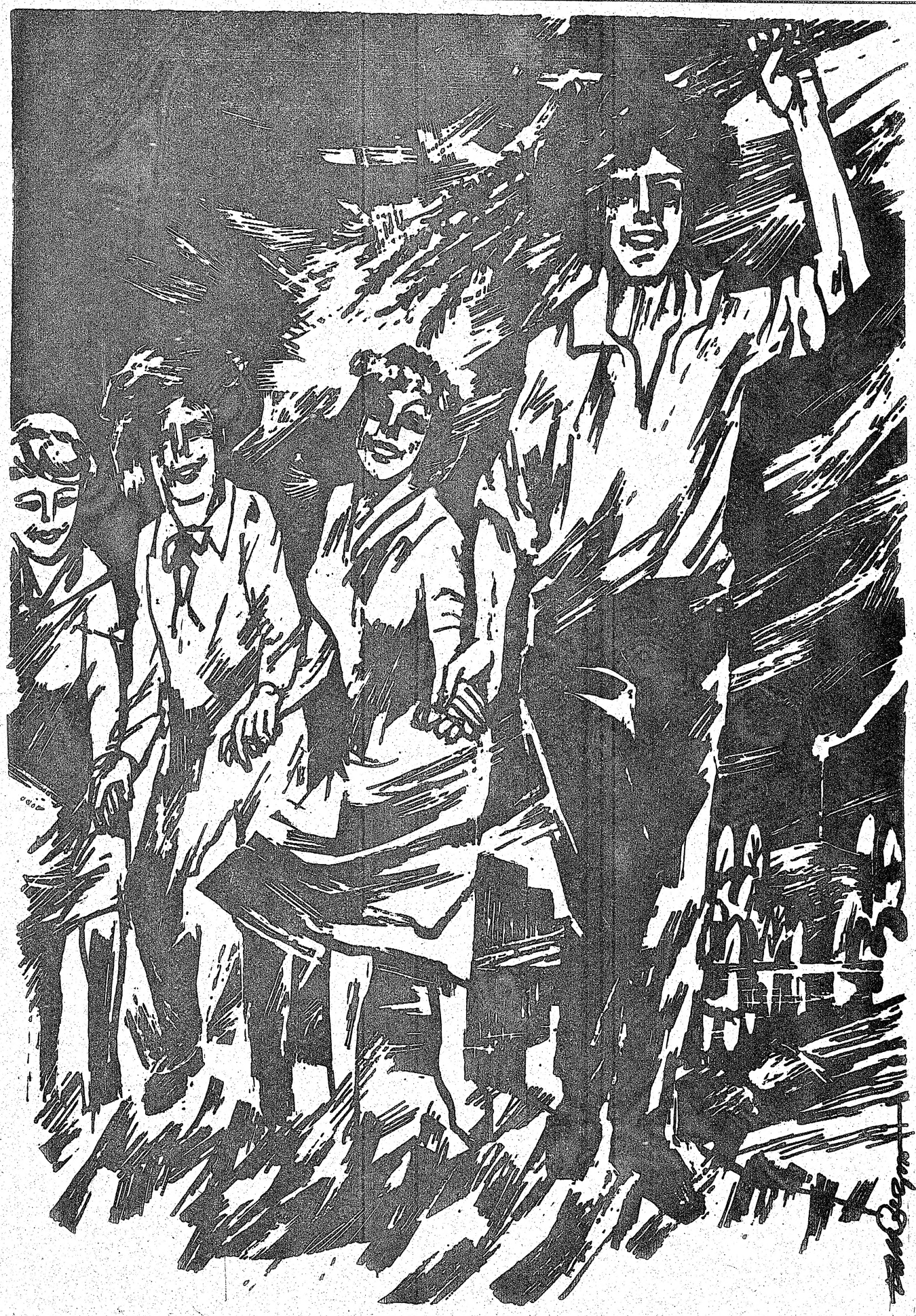

JĀŅA BĒRNI SANĀKUŠI

Elmāra Damberga zīmējums Latvijai Amerikā

Vētras signāli Eiropai

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Starptautisko notikumu barometrs pagājušā nedēļā sagādāja ne vienu vien negaidītu pārsteigumu. Gaidītās nostabilizēšanās vietā politiskā barometra rādītājs Itālijā, Portugalē un Indijā savilkušos mākoņu rezultātā noslīdēja uz bīstamu vētru priekšvēstījuma zīmes.

Italija pēdējos 30 gados ir bijusi viena no Eiropas valstīm, kur valdības mainījušās gandrīz katru gadu, un ir bijuši gadi, kad valdību maiņas notikušas pat divi un trīs reizes 365 dienu periodā. Nav brīnums, ka katoļu zemē, kāda ir Italija, procentuāli lielāko balsu skaitu līdz šim vienmēr atzīmēja kristīgo demokratu partija. Par zināmu brīnumu jāuzskata tas, ka zemē, kur katoļu baznīcai ir gadu simteņiem bijis arī izšķirīga nozīme daudzās laicīgās dzīves problēmās, tieši pēckaŗa gados tur izveidojusies viena no vislielākajām komūnistu partijām rietumu pasaulē.

Visneticamākais tas, ka procentuāli Itālijā ir vismaz trīs reiz vairāk komūnistu nekā pašā komūnisma perinātavā — proletārīāta diktātūras impērijā Pad. savienībā. Tur izredzētās valdošās šķiras, t.i. komparti jas locekļu kopskaits svārstījies ap 7—10% robežās. Itālijā pēdējās parlamenta vēlēšanās komūnistu partija spēja nodrošināt sev 27% italiešu vēlētāju balsis. Nebūtu nozīmes komūnistu partijas panākumus te piedēvēt vēlētāju izglītības ne pārāk augstajai pakāpei, italiešu zemnieku un strādnieku lētticībai vai dienvidniekiem tik raksturīgai parādībai — jūtu pārsvaram pār veselā saprāta spriedumu. Nav šaubu, ka italiešu komūnistu partija no Kremļa saņem ne vien morālu atbalstu, instrukcijas partijas aktīvitātei, bet arī katrai politiskai propagandai nepieciešamos materiālos līdzekļus.

Tieši šogad Italijas komūnisti ar Kremļa pavēli centās panākt uzņemšanu kristīgo demokratu koalicijas valdībā. Kristīgie demokrati ar sociālistu un citu centra un sīko partiju atbalstu kaut kā vienmēr spēja sadabūt nepieciešamo balsu skaitu demokratiskas valdības

(Turpinājums 20. lp.)

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1975. GADA 21. JŪNIJS 25. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada. M4M 2E9; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe. 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y., 10466, U.S.A. Tālrunis 994-7917. Čikagas redakcijas vad.: I. Lamberte, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A., tālr. 774-5744. Redaktors Austrālijā: Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210. Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāliem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV — par gadu $21.00, 6 mēn. $11.50, 3 mēn. $6.00. Atsevišķa numura cena 50 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.00. tekstā $5.00, pirmajā vai pēdējā lappusē $10.00 par 1 collas slejas telpu. Sarīkojumu kalendārā 50 centu par vienas slejas rindu katra datuma vienā numurā.

Sludinājumi nododami pa tālr. 466-1514.

Jāņu dienu es aizgāju
Tautu meitas bildināt;
Kad es ņēmu, tad nenāca,
Nu pēc manis bēdājās.

Dadža zīmējums

Austra Augenberga

Pēc tautas nobalsošanas Anglijā

Angli 5. jūnijā ar lielu balsu vairākumu nolēma palikt Eiropas koptirgū: apm. 17 miljonu balsis „par", 8 milj „pret". Politiķi, kas cīnījās par palikšanu koptirgū, tagad atzīstas, ka viņi pat sapnī neesot redzējuši tik lielu uzvaru. Anglijas stāvoklis ārpolitikā līdz ar to ir kļuvis it kā stabilāks, daudzi cer uz ārzemju kapitāla ieguldījumiem un mārciņas kursa uzlabošanos.

Patiesībā īstās grūtības tikai tagad vēl sāksies — īpaši valdības resp. lēboristu partijai. (Es nevaru pievienoties šīs partijas apzīmēšanai latviešu valodā ar vārdu „strādnieku partija". Anglijā „viss ir citādi nekā citās zemēs", tā arī šī partija aptver ļoti plašus iedzīvotāju slāņus, sākot ar galējiem kreisiem jeb, atklāti runājot, maskētiem komūnistiem un nobeidzot, ar ļoti mēreni noskaņotām intelliģentām profesijām, kuŗām „strādnieku" vārds nepavisam nav piemērots. Vienam un tam pašam vārdam dažādās zemēs ir dažāda nozīme, kā, piemēram, vārdam „demokratija" komūnistu zemēs. Ref.).

Pirms kāda laika es pareģoju „L. A.", ka neatkarīgi no nobalsošanas iznākuma britu tauta izies no nobalsošanas sašķelta. Liekas, ka tā būs. Vispirms — kas notiks ar tiem 4 ministriem, kuŗi asi aģitēja pret premjēra Vilsona aicinājumu balsot par koptirgu? Liekas, ka tā bija taktiska kļūda premjēra rīcībā — atbrīvot ministrus no kabineta kolektīvās atbildības pienākuma. Ja šiem ministriem būtu jel drusku takta izjūtas, tad viņi paši izstātos no valdības, kuŗas politiku viņi neatzīst un tādēļ nevar sekmīgi īstenot dzīvē. Viņu aiziešanu prasīja televīzijā pat viņu pašu partijas loceklis Hamiltons (viņš ir diezgan kreisi noskaņots, kaut gan iestājās par koptirgu). Šī takta minētiem ministriem tomēr nav, un rūpniecības ministrs A. Benns tūliņ pēc nobalsošanas iznākuma pasludināšanas paziņoja, ka tautas lēmumam viņš padodoties, bet centīšoties pēc iespējas ātri iedzīvināt savas partijas vēlēšanu programmas atlikušo daļu, t. i., lielo privāto uzņēmumu nacionālizāciju.

Premjēra Vilsona stāvoklis ir kļuvis ļoti grūts. Liktenīgie jautājumi angļu valdībai nākotnē būs: inflācija un arodbiedrību pieaugošās algu prasības un otrs — vai Vilsons varēs palikt lēboristu partijas līderis? Pret viņu būs partijas kreisais spārns un visspēcīgās arodbiedrības (to līderus stipri ietekmē kāda ārvalsts). Treškārt — vai lēboristu partija paliks vienota, un kā izveidosies tās attieksmes ar arodbiedrībām?

Atgriežos pie jautājuma: ko premjērs Vilsons darīs ar 4 nepaklausīgiem ministriem? Ja tos vienkārši atlaistu, tad izceltos pārāk liels troksnis kreisajos lēboristos un arodbiedrībās. Diviem no šiem ministriem ir ļoti atbildīgi posteņi. A. Benns ir rūpniecības, P. Šors tirdzniecības ministrs. Viņiem varētu dot mazāk nozīmīgus posteņus kabinetā, bet pret Benna iespējamo atbīdīšanu malā ir jau protestējis viens no visspēcīgākiem arodbiedrību līderiem.

1973. gadā februārī tika noslēgts starp Vilsona vadīto lēboristu partiju un arodbiedrībām tā sauktais „sociālais kontrakts". Tā saturs ir neskaidrs, mistisks (Anglijā ir jau radies izteiciens: „Neskaidrs kā ‚sociālais kontrakts'"), bet šinī kontraktā arodbiedrības ir solījušas lēboristu valdībai zināmu atturību algu paaugstināšanas jautājumā, lai algu pielikums nepārsniegtu dzīves dārdzības pieaugšanu. „Kontrakta" rezultāti tomēr nepārliecina. Nav bijis „oficiālu" streiku, bet „neoficiālie streiki" notiek katru dienu un grauj saimnie-

(Turpinājums 17. lp.)

Lasītāju vēstules.

ATKLĀTA VĒSTULE MINSTERES LATVIEŠU ĢIMNAZIJAS JAUTĀJUMĀ

Laika š.g. 23. aprīļa un Latvija Amerikā š.g. 26. aprīļa numurā, ziņojot par DV ASV delegātu sanāksmi, minēts Ziemeļkalifornijas apvienības priekšnieka J. Pružinska iesniegtais un sanāksmes dalībniekiem izdalītais apskats, kuŗā viņš ziņo par komūnistisku darbību Minsteres latviešu ģimnazijā un jautā, vai DV organizācijai vajadzētu MLĢ atbalstīt. Atreferējums radījis satraukumu latviešu sabiedrībā un sašutumu MLĢ audzēkņos.

Tā kā J. Pružinska izteiktās domas plaši atreferētas presē, LCK Vācijā uzskata par savu pienākumu arī atbildēt atklātas vēstules veidā. — Vispirms jājautā, kur J. Pružinskis ieguvis informāciju? Nav zināms, ka viņš pats būtu mācījies Minsterē, arī viņa bērni nav bijuši šīs skolas audzēkņi.

Liekas, ka Pružinska teiktais, it kā MLĢ „pēkšņi radušies pāris jauni latviešu komūnisti" balstās uz pārpratumu un nepareizu informāciju. Minsteres pilsētā dzīvo jauni latvieši, kuŗi sevi arī atklātībā un presē apliecinājuši par komūnistiem. Šie jaunie cilvēki gan pirms četriem gadiem beidza MLĢ, taču viņu politiskā izglītošanās un pāraugšana ir notikusi vienā no „progresīvajām" vācu universitātēm. Nav noliedzams, viņi ir ļoti aizrāvušies ar t.s. kultūras sakaru veicināšanu un neatsakās arī no sadarbības ar mūsu dzimtenes okupantu oficiālajiem vai arī zem sakarnieku maskas slēptajiem pārstāvjiem. Šo jauniešu ietekme gan ir vērojama 3. Vispasaules latviešu jaunatnes kongresa sagatavošanas darbu norisē un programmas izvēlē, taču Minsteres latviešu ģimnazijas audzēkņu vidū viņiem piekritēju un atbalstītāju nav. Šīs skolas mērķis ir izaudzināt kristīgu un nacionāli stipru jaunatni. Neraugoties uz dažiem izņēmumiem, tas arī līdz šim izdevies.

Nav noliedzams, ka arī MLĢ, kā ikvienai mācību iestādei, ir savas problēmas audzināšanā, mācību un saimnieciskos jautājumos.

LCK ar lielu rūpību seko MLĢ darbam, un šī skola ir visas brīvās pasaules latviešu aizgādībā. LCK locekļi sevi uzskata par starpniekiem, kam uzticēts pienākums darīt iespējamo, lai šo vienīgo pilntiesīgo mācību iestādi varētu pēc iespējas ilgi saglabāt latviešu jaunatnes audzināšanai. MLĢ ir nacionāls un politisks faktors mūsu trimdas dzīvē. Tās ietekmi un īsto nozīmi varbūt mēs spēsim saskatīt tikai pēc tam, kad tā būs spiesta savas durvis slēgt, ja atbalsta un atsaucības vietā organizāciju sanāksmēs un preses ziņojumos tiks sēta neuzticība un šaubas. Mūsu dzimtenes okupantiem tas būtu liels gandarījums.

LCK lūdz latviešu sabiedrību un organizāciju vadītājus nesajaukt MLĢ audzēkņus ar dažiem Minsterē dzīvojošiem latviešu komjauniešiem un neliegt savu atbalstu skolai arī turpmāk. Skolai ir nepieciešama visas latviešu sabiedrības gādība un aizbildniecība, sevišķi patlaban, sākot darbu jaunā vadībā, kad inflācijas iespaidā ir lielas grūtības ne vien līdzekļu, bet arī audzēkņu sagādē.

MLĢ aicina latviešu jaunatni no visiem kontinentiem izmantot katru iespēju, lai varētu vismaz vienu gadu mācīties šajā latviskajā vidē un saņemt impulsu visai turpmākajai dzīvei. Tāpat ikviens latvietis, kas viesojas Eiropā, ir gaidīts viesis MLĢ. Izmantojiet iespēju paši savām acīm pārliecināties, vai šeit teiktais atbilst patiesībai, pirms uzklausiet baumas vai — nepareizu informāciju!

Atbalstīsim ar pilnu pārliecību un sirdsdegsmi šo pēdējo pilntiesīgo latviešu mācību iestādi, kuŗa šopavasar trīsdesmito reizi sūtīs latviešu jauniešus lielajā dzīvē kalpot latviešu tautai!

A. Cīpulis
LCK priekšsēdis
prāv. M. Lizdiks
LCK izgl. noz. vad.

JAUNATNE UN ORGANIZĀCIJAS

Mūsu organizāciju sanāksmēs bieži dzirdam pārrunas par jaunatnes iesaistīšanu organizāciju darbā. Mūsu svešumā uzaugušā jaunatne jau sasniegusi gadus, kad nobriest politiskie uzskati, bet daļai tie vēl nav izveidojušies vai jau saindējušies ar kreisajām idejām. Līdz šim pārāk maz darīts, lai jaunatni iesaistītu mūsu politiskajā darbā. Cik no tās saprot komūnisma mērķus un apstākļus, kādos jādzīvo Pad. savienības imperiālisma apspiestajām tautām? Mēs līdz šim vēl pārāk maz esam darījuši, lai jaunatne gūtu politiskās zināšanas un saprastu, kas ir mūsu tautas apspiedēji un iestātos kopējā cīņā par mūsu tēvzemes brīvību, jo jaunatne taču būs mūsu darba turpinātāja. Šeit vēl daudz darāms mūsu politiskajiem darbiniekiem, netaupot laiku un līdzekļus jaunatnes politiskās audzināšanas darbam, kas turpināms mūsu tautas brīvības centienu labā. Vēl samērā mazs skaits jauniešu darbojas mūsu organizācijās, kuŗu vadības uzdevums šo skaitu veicināt, jo daudz jau nokavēts.

V. Št. Toronto

NEIZPROTAMS IEROSINĀJUMS

Latviešu presē lasījām, ka Latviešu sporta apvienības Kanadā priekšsēdis A. Dzilna 7. maijā ieradies Latviešu nacionālās apvienības Kanadā valdes sēdē, kur ierosinājis LSAK pārvērst par LNAK sporta nozari. Valde tomēr atzinusi, ka tādā formā tas nav iespējams, kādēļ nodibinājusi LNAK sporta nozari, par kuŗas vadītāju iecelts A. Dzilna. Nevienam nevarētu būt nekādu iebildumu, ka pēdējais ieguvis otru amatu latviešu sporta dzīvē un saņēmis arī jauno LNAK sporta nozari, nesaprotams tikai, ar kādu akceptu A. Dzilna griezies pie LNAK valdes ar piedāvājumu pārvērst LSAK par sporta nozari un vai viņš rīkojies savu pilnvaru robežās? Tāpat neskaidrs tagad LSAK liktenis. Pēc A. Dzilnas ziņojuma LSAK kongresā 12. janvārī Toronto, apvienībā ir 325 reģistrēto sportistu, kas tagad paliek neziņā. Nav arī zināms, vai kongress par LSAK pārvēršanu par LNAK sporta sekciju kādu lēmumu pieņēmis. Būtu vēlams, lai LSAK valde nāktu ar savu paskaidrojumu. Sportists Toronto

Sirsniga dzeja

SIBILA EVELĪNE DŪKA
SAULRIETA GAISMĀ. DZEJAS, 94 LP.

Sibilas Evelīnes Dūkas vārdu trimdas latviešu presē esam pamanījuši samērā maz. Arī vislielākais entuziasms, dzīvošanas un radīšanas prieks diemžēl ir pakļauts dzīves reālitātēm un eksistences nodrošināšanai. Trimdas gadi Evelīnei Dūkai nav bijuši viegli. Vispirms bēgļu gaitas Vācijā ar pāris bērniem, tad pārskološanās jauniem arodiem ASV krastā. Visbeidzot viņa atradusi laiku arī savas dzejas kokles skandēšanai.

Dzejai un avīžniecībai autore sākusi pievērsties jau agrā jaunībā. Jau 16 gadu vecumā viņa atstāj vecāku mājas Krotes pagastā un dodas uz Liepāju — strādāt un turpināt izglītību. Tur viņa nodibina ģimenes dzīvi un sāk darboties dienas laikrakstā Kurzemes Vārds. Lirikas kokle autorei īpaši ieskanas viņas lauku mājās Cīravas pagastā — stūrī, kur cauri tek mierīgā Tebras upe. Dzejoļi krājas, bet to izdošanai sējumā pēdējā brīdī svītru pārvelk Latvijas brīvības zaudēšana.

Apskatāmais krājums tādēļ aptver ilgu radīšanas posmu, lai gan vairums dzejoļu liekas rakstīti tieši pēdējos gados, autorei ieejot dzīves saulrieta gaismā. Šī ieiešana ir viens no krājuma galvenajiem tematiem, īpaši pirmajā nodaļā Dzīvībai. Un zīmīgi: pretēji vairumam cilvēku, kas vecumu parasti uzskato it kā par nastu vai apgrūtinājumu, kas dzīves saulrietā saskata tikai krēslu, autorei tā ir saulrieta gaisma, jo: Kad ceturkšņi trīs jau no simta uz pleciem — Tu laimīgs pasmaidīt vari. Vecums dzejniecei ir augstākā Dieva dāvana, ko ikviens lūdzamies, bet katram gaŗākam mūžam galā ir — vecums. Šo dziļo paļāvību autore pauž jau krājuma pašā pirmajā dzejolī: Ar paļāvīgu prātu raugos / Es dienai pretī katru rīt'. Viņai ir tikai viena klusa vēlēšanās, lai būtu lemts aiziet no dzīves pēkšņi, kā vētrā nolūzt augsta priede. Šī dzīve ir tik īsa, darāmā tik daudz, ka grūtībām, bēdām, naidam jāiet pāri bez liekas kavēšanās, bez zūdīšanās, bet jādomā par dzīvības mūžīgumu. Tieši šis dzīvības mūžīgums ieskanas vairākos dzejoļos: ...Es gribu atgriezties tad vēlreiz šeit, / Kaut puķu smaržā vien. — / Ar puķu acīm vēlreiz raudzīties...

Vēl pārlaicīgāks šis dzīvības un mīlestības mūžīgums ieskanas dzejolī Mūžīga mīlestība (17. lp.): Jau toreiz, / Kad tu, kā mālbedres vardulēns, / Bet es, kā zivs savā aizlaiku formā, / Pa Pasaules tapšanas garaiņu plūdiem, / Viens otram blakus, caur dūņām un dunglu, / Astes kuldami sitāmies cauri. / Jau toreiz / Mana sirds bija pilna dzīvības prieka, / Jo — es mīlēju tevi, — / ...Jau toreiz. Varbūt tādēļ arī dzejniece jūtas dzīvojam it kā divās pasaulēs, divās dzīvēs.

Krājuma otrā nodaļā Vasaras prieks ieskanas dabas idilles, bet arī tajās nereti zemtekstā gruzd mūžīgās dzīvošanas un atgriešanās jautājumi. Vērīgu un mīlestības pilnu Latvijas lauku dabas pazīšanu pauž tādi dzejoļi kā Cigoriņu ziedi (41. lp.), Magone (42. lp.) un Rudzu puķe (43. lp.) Kvēla dzimtenes mīlestība atplaukst krājuma ceturtajā nodaļā Svešuma ceļos. (Kā nomaldījies bērns / Es jūtos svešos krastos.) Bet pat sirmajam trimdiniekam dzīves saulrietā ieejot, tomēr vēl paliek gaišā cerība: Tanī lielajā dienā, / Kad dvēsele atraisīsies, / Tā pāries mājās. Tās būs Latvijas āres, bet līdz tam brīdim paliek atmiņas.

Krājuma sestā nodaļa Nāves puķe veltīta pārdomām par mūžību, cilvēka zūdību un nāvi, par pasaulē mītošo viltu, meliem, netaisnību un maldiem. Un pirmoreiz autores dzejas koklei ieskanas rezignētas stīgas: Es nolieku jaunības kokli, / Vairs dziesmas dziedāt nav prieks (Rezignācija, 78. lp.). Tad paliek vairs pēdējais lūgums: Vienu baltu rozes ziedu, / Vienu vienīgu, / Liec uz manas kapa kopas. (82. lp.) Un visbeidzot, krājuma pašā pēdējā dzejolī, atgriešanās pie mūžīgā rituma, pie dzīvības nezūdības: — Bet, es nākšu atpakaļ. / Domās un atmiņās... nākšu, / Daudz, daudz reižu... tikai domās un atmiņās. / Tā es neredzēšu pārmaiņas, / Ko ienesīs cilvēki / Un laiks. / Un tā būs labi. (Aizejot, 87. lp.).

Krājuma pēdējā nodaļā Trīs senas ziņģes autore uzrakstījusi pēc atmiņas, no kurām divas savā bērnībā dzirdējusi Krotes pagastā Mājās pārnākot un Es blieķu dārzā biju un vecu ģīgu dziesmu — Teic, raženais tēva dēlis. Varam šaubīties, vai šādi „atziņģējumi" īsti iederas oriģināldzejoļu krājumā, bet nav noliedzams, ka tiem ir liela kultūrvēsturiska vērtība. Pieņemot, ka autores atmiņu pūrā ir arī vēl citas šādas senas ziņģes, varam sirsnīgi vēlēties, lai viņa tās uzrakstītu un izdotu īpašā krājumiņā.

Grāmatas iesējums — melnais vāks simbolizē saulrieta krēslu, kurā tomēr atspīd sudrabaina gaisma — saudraba krāsā iespiestais krājuma virsraksts un autores paraksts.

Patiesa, īsta, sirsnīga dzeja.

Gundārs Grīslītis

A. Brigaderes Maija un Paija Sidnejas latviešu teātrī, no kreisās: Laima (Inta Krastiņa), Maija (Kristīne Strunga), Debess meitas — Linda Krastiņa, Astrīde Medne un Ingrīda Rēbauma.
Foto: V. Motmillers

Modernā Maija un Paija

A. BRIGADERES PASAKU LUGAS IZRĀDE SIDNEJAS LATVIEŠU TEĀTRĪ

„Progresīvs" mūsdienu cilvēks apgalvos, ka Brigaderes Maijas un Paijas vēstījums ir aplams. Kas šinīs dienās slavē darbu? Protams, Maija un Paija ir kaut kas cits, jo atspoguļo latvisku domu no seniem laikiem, kad mēs vēl nebijām aplipuši ar mūsdienu sārņiem. Latvietim darbs ir svēts. Tā joprojām vēl ir viņa dzīves ziņa. Pati luga atklāj mums šo patiesību pasakas formā, labajam un sliktajam katram ieņemot savu vietu kā rituālā. Tāpēc daudziem tā vēl šodien ir spēle, kam jāpieiet ar bijību. Toreiz mūsu dzīve bija lauku dzīve, ar tās tērpiem, lauku cilvēka fantaziju, un lugā tas apvienots ar Brigaderes dziļi latvisko valodu un tās ritmiem. Tā ir Brigaderes nozīme mums šodien.

Ja tagad var Indrāmus modernizēt un Šekspīru spēlēt mūsdienu tērpos, tad šķiet, tāpēc, ka to doma ir vispārcilvēciga. Brigadere turpretim ir intensīvi latviska. Ja negribam atkal apnicīgi rādīt tautas tērpus un prievītes, režisora fantazija var veidot pasaku pasauli, kas ir latviskā atvasinājums, kā savā laikā Rudens saules dejas, kā Strunkes gleznas; kā tepat šīs pašas izrādes Laimas tērps. Tāpēc var iebilst pret tērpiem un dekorācijām, kas sveši latviskai iztēlei.

Sveši likās Velēnu vecītis, Kaupiņš un Samtcepure ar zižļiem. Kā izputējuši Bizantijas bīskapi, un debess meitas ar tādiem kā turbāniem galvās un sarkaniem tērpiem kā Bali meitenes. Neuzsvērts aizgāja Maijas vadmotīvs — „Darbu liec mierā." Tā Maija un Paija kļuva par parastu pasaku lugu, bet kā inscenējums tā bija liels panākums Sidnejas latviešu teātrim.

Režisore Anita Apele jau izveidojusi savu inscinējuma stilu. Viņai ir bagāta fantazija, spēja pastiprināt drāmatisku situāciju ar kustību, rūpīga visu teātŗa elementu saliedēšana, respektējama skatuves iespēju izmantošana, acīm redzami neatlaidīgs darbs ar jaunajiem. Katrs zināja savu vietu, teksts šķita bez kļūmēm, un izrādei bija skaidri izplānota noteiktība un raits temps. Šī organizēšanas spēja ne vien sasaista vecos un jaunos vienā teātŗa saimē, bet arī dod visam teātrim cerību nākotnei. Gandrīz visi tērpi šķita speciāli pagatavoti, un ir patīkami, ka pēc trūcības un taupības gadiem mēs varam beidzot kaut ko atļauties.

Anitas Apeles izrāde ir skaļa. Negātīvie raksturi tiecas noiet līdz histerijai. Rezultātā šajās vietās cieš teksta skaidrība. Līdz smalkumam nostādītas klusās nianses, zīmīgas pauzes; maigums un humors pagaidām ir reti Apeles gammā. Brigaderei pēdējie divi skati slīd lejā, un režijai neizdevās tos pacelt. Maijai (Kristīne Strunga) gandrīz vienai mācās cīnīties, lai labestība beigās uzvarētu.

Kristīne Strunga ir jauna spēlētāja (vidusskolniece). Viņai ir daudz slavējamu īpašību: dabisks spēles veids, laba latviešu valoda, glīti nostrādāti, pareizi uzsvērti teikumi. Ja mazliet trūka pilnības ārējā stājā un spējā savas jūtas pilnīgi pārnest uz skatītājiem, tad tas nāks vēlāk. Rutas Ošiņas Paija bija bagāta kustībās, balsī un sejas izteiksmē. Jauna pieeja: dikti nikna mātes meita, ne parastais aušīgais un niķīgais bērns, par kuŗas impulsiem nāk smiekli.

Dekorācijas un gaismas pārzināja Jānis Grauds un Māra Apele (režisores meita). Abiem par saliedētu darbu uzslava. Grezna programma ar pareizrakstības kļūmēm. Kāpēc sieviešu uzvārdiem ir vīriešu kārtas galotnes? Publika izrādi uzņēma ļoti atsaucīgi.

K. Freimanis

Bīskapa J. Rancāna rakstu izlases krājums

Bīskapa Jāzepa Rancāna fonda valde nolēmusi izdot bīskapa rakstu izlases krājumu. Krājuma rediģēšanu uzņēmies prof. Dr. H. Tichovskis. Fonda valde aicina tautiešus, kam uzglabājušies kādi materiāli, kā bīskapa Jāzepa Rancāna raksti periodikā — laikrakstos, žurnālos, grāmatās, vai personīgas vēstules dzimtenes un trimdas laikos, sūtīt redaktoram Dr. H. Tichovskim ar adresi: P.O. Box 21024, Greensboro, N.C. 27420, U.S.A. Uz vēlēšanos piesūtītos materiālus pēc izmantošanas sūtīs atpakaļ.

REDAKCIJAI PIESŪTĪTIE IZDEVUMI

Mazputniņš, 196. nr., Jaunatnes literārās biedrības Ceļinieks izdevums, Renē Gakona vāka fotogrāfija, redaktori Laimonis un Līga Streips, 28 lp.

Brīvība, Latvijas soc. dem. strādnieku partijas mēnešraksts 2. nr., atbildīgais izdevējs Emīls Ogriņš, redaktori Bruno Kalniņš un Jānis Ritums, 12 lp.

Noticeiro de los Paises Balticos, Latviešu nacionālā fonda Zviedrijā pārstāvniecības Argentīnā, Buenosaires, izdevums, 26 lp.

Ziemeļkalifornijas apskats, 5. (183.) nr., Ziemeļkalifornijas Latviešu biedrības izdevums redaktors O. Celle, 30 lp.

Nikolajs Kalniņš

MAGONE

Vēl ziemeļa vēji skrēja
Un sniegu pār zemi sēja,
Bet sarkana magone plauka
Uz balta lauka.

Pār jūru sēkla vij vesta —
Kaut aukstajā zemē mesta —
Tā brīnišķā ziedā vērās
No dzimtenes saules dzērās,
Kas kodolā krāta
Un saglabāta.

Ne svešums vairs māca, ne sala —
Es — eju pa dzimtenes ārēm,
Zieds gaismu un siltumu dala,
Un kalnos zem debesu spārēm —
Es redzu: Jāņuguns spīgo,
Es dzirdu: līgo!

Kā brīnums tāds gadījās ziemā?
Sirds priecīgā mulsumā taujā;
Tai dienā tu atnāci ciemā
Ar sarkanu magoni saujā.

Sapņu karaļvalsts

Amerikas latviešu teātŗa Ņujorkas ansamblis 7. un 8. jūnijā Ņujorkā izrādīja Annas Brigaderes pasaku lugu Princese Gundega un karalis Brusubārda 3 cēlienos, 8 ainās. Izrāde veltīta Amerikas latviešu teātŗa 25 gadu darbības atcerei. DV Ņujorkas apvienības rīkotās trīs izrādes divās dienās noskatījās ap 2000 dažādu paudžu skatītāji. 800 vietu lielā zāle pirmizrādē 7. jūnijā un otrās dienas pēcpusdienas izrādē bija gandrīz izpārdota. Sevišķi daudz mazo skatītāju bija svētdienas pēcpusdienas izrādē. Divi autobusi ar skolas jaunatni bija atbraukuši no Filadelfijas, viens no Vašingtonas, bet mazie viesi bija ieradušies arī no Vilmingtonas Delaverā, no Bostonas, Konektikatas un citām vietām.

Izrādei ir neparasti krāšņas un patīkamas Evalda Dajevska veidotās dekorācijas. Katras ainas dekorējums ir mākslas darbs, un iespaidus pastiprina dažādie gaismas efekti. Dekorācijām izmantotas jaunas izgatavošanas metodes, kas nav redzētas citās latviešu teātŗu izrādēs. Ar gaismām uz dekorācijām pēkšņi parādās zils putns vai krāšņs rožu krūms, kas pēc laika atkal izgaist.

Plašs ir lugas tēlotāju skaits, pāri par 30. Daļa no tiem ir Ņujorkas aktieŗi ar profesionālu pieredzi, bet liela daļa jauniešu. Daudzos mēģinājumos vecajā Daugavas Vanagu

(Turpinājums 16. lp.)

Grāmatu apgādi

PIRMIE LATVIEŠU IZDEVĒJI

Krišjāņa Valdemāra skubinātī, latviešu grāmatas sāka izdot latviešu studenti 1850. un 60. gados, tāpēc šis laiks uzskatāms par latviešu nacionālās grāmatniecības sākumu. Studentiem pievienojās Rīgas un Jelgavas grāmatu cienītāji.

Students A. Šulmanis 1852. gadā Tērbatā sāka izdot nelielas populāras grāmatiņas ar nosaukumu „Pasaule un daudz no tā, kas pasaulē atrodas". Astoņos gados iznāca piecas grāmatiņas, kur bija ievietoti no vācu žurnāliem tulkoti raksti.

Pārmaiņa latviešu grāmatniecībā sākās ar Juŗa Alunāna krājumu „Dziesmiņas, latviešu valodai pārtulkotas", kas iznāca Tērbatā 1856. gadā. Grāmatu izdošana bija saistīta ar līdzekļu ieguldījumu un risku, sevišķi dzejoļu grāmatām. Gadu desmitiem grāmatu veikalos krājās nepārdotas grāmatas, pat ziņģes, kuŗas vairāk pieprasīja. Alunāns grāmatu iespieda ar saviem līdzekļiem, daļēji tos sagādājot ar iepriekšēju pierakstīšanos. Grāmatu iespieda H. Lākmans Tērbatā, kaut faktiskais izdevējs bija Alunāns, kas uzņēmās arī materiālo risku. To iespieda apmēram 500 eksemplāros. Pirmajā gadā pārdeva 330 eksemplārus par 181 rubli. Ar to tomēr iespiešanas izdevumus nevarēja segt. Vēl 1862. gadā Pēterburgas Avīzēs sludināja, ka veikalos var iegādāties „Dziesmiņas".

K. Stālbergs ar 1869. gadu uzsāka jaunu grāmatu un bilžu apgādu, kuŗā iespieda Baltijas Vēstnesi un citas latviešiem derīgas grāmatas. Stālbergs dabūja spiestuves un apgāda atļauju ar tiesībām ierīkot grāmatu veikalu. Toreizējos apstākļos tas bija liels notikums, jo visā Rīgā bija tikai 5 grāmatu spiestuves un 7 grāmatu veikali. Stālbergs griezās pie Rīgas Latviešu biedrības aktīviem darbiniekiem un aicināja piedalīties ar līdzekļiem, jo viņam pašam naudas nebija, un tā vienā vakarā izdevās savākt visu spiestuves un veikala ierīkošanai vajadzīgo naudu. Stālbergs izdeva daudz grāmatu, gan klasiķu darbus, gan arī sēnalu literātūru. Viņš arī bija pirmais, kas dažus latviešu darbus izdeva pilnīgi latīņu burtiem, izveidojot īpatnēju latviešu ortografiju. Burtus izgatavoja Vācijā pēc sevišķa pasūtinājuma. Stālbergs nokļuva naudas grūtībās un 1874. gadā savu tipografiju bija spiests pārdot brāļiem Bušiem līdz ar grāmatu veikalu.

Kārlis un Miķelis Buši bija raksturīgi peļņas uzņēmēji. Viņi iekārtoja grāmatu veikalu Daugavmalā un izdeva latviešu grāmatas, kā arī iekārtoja bibliotēku. Vēlāk viņi atvēra otru spiestuvi un otru grāmatveikalu. Bušiem šinī nozarē nebija pieredzes. Gribēdami daudz pelnīt, viņi iespieda dziesmu grāmatu uz slikta papīra un tik kļūdaini, ka grāmatu neatļāva izplatīt.. Tas radīja lielus zaudējumus, un 1875. gadā viņi bankrotēja. Vienu no veikaliem un spiestuvi ieguva B. Dīriķis. Tas bija viens no lielākiem latviešu grāmatniecības uzņēmumiem līdz Pirmajam pasaules karam. Dīriķa izevumā 1888. gadā iznāca A. Pumpura Lāčplēsis.

Plašu grāmatniecības uzņēmumu 1876. gadā Rīgā nodibināja M. Jākobsons, pārņemot Bušu otru spiestuvi. Viņš izdeva daudz grāmatu, bet sevišķi labi pelnīja ar ziņģu lapām.

Indriķis Alunāns 1873. gadā Jelgavā atvēra grāmatu veikalu un vēlāk arī spiestuvi ar grāmatu apgādu. Viena no izdotajām grāmatām bija brāļu Kaudzīšu romāna „Mērnieku laiki" 1. izdevums 1879. gadā. Tas ir pirmais lielākais latviešu oriģinālais iespiedumdarbs. Grāmata izdota bez illustrācijām, ar vienkāršu titullapu, bet labā tipografiskā izpildījumā. Šim apgādam parādījās arī daudz lubu literātūras. Dažus vērtīgus darbus viņš izdeva pa burtnīcām, un tā iznāca arī „Mērnieki laiki".

Vācietis E. Zīslaks 1875. gadā Jelgavā nodibināja spiestuvi un apgādu. Viņš galvenokārt pievērsās latviešu literātūras izdošanai, izveidojot modernu uzņēmumu, it īpaši uzmanību pievēršot grāmatu glītai apdarei. Viņš izdeva pirmo illustrēto latviešu žurnālu „Pagalms", un viņa izdotais „Latviešu kalendārs" bija pirmais, kas iznāca ar plašu literāro daļu. Viņš mira 1888. gadā tikai 38 gadu vecumā, un līdz ar to apgāda darbība izbeidzās.

Minsteres latviešu ģimnazijas meiteņu dziesmu ansamblis. Pirmajā rindā no kreisās: Anita Šmita, Rasma Lazda, Ingrīda Balode, Sabīne Beca un Baiba Liepiņa; otrā rindā no kreisās: Viktorija Labinska, Ilze Cipule, Ruta Platā, Biruta Berklava, Karmena Straumēna, Ausma Štāla, Astra Berklava, Venta Rudovica un ansambļa vadītāja Lilija Lielzuika.
Foto: T. Spoģis

Viens no lielākiem šķēršļiem autoriem un izdevējiem bija cenzūra. To mēģināja apiet dažādiem paņēmieniem. Kādā vēstulē Juris Alunāns E. Dinsbergam raksta: „Ja lietai pieiet gudri, tad šis tas cenzūrai iziet cauri, kamēr pretējā gadījumā arī neievērojamais tiek nosvītrots. Priekšvārdā jāpaslavē krievu valdība." Ne katrreiz izdevās cenzūras šķēršļus novērst, daudzi darbi bija jāgroza vai jāīsina vai tos vispār aizliedza izdot.

Niecīgi bija arī autoru honorāri. Par dzejdarbiem parasti nemaksāja nekā. Viens no populārākiem toreizējiem rakstniekiem bija E. Dinsberģis ar vairāk nekā simt grāmatām. Viņš tomēr dzīvoja nabadzīgi, jo nesaņēma gandrīz nekādu honorāru. Dzejošanu dažkārt sabiedrībā uzskatīja par blēņošanos un pret dzejniekiem izturējās nevērīgi. Viņu darbiem izdevēji piegāja bez atbildības sajūtas, dažreiz patvarīgi sagrozīja tekstu. Izdevēji E. E. Plāte un I. Alunāns 70. gados maksāja par romānu tulkojumiem 3 rubļus loksnē. Vairāki periodiskie izdevumi nemaksāja nekā, citi gada beigās čaklākiem rakstītājiem piešķīra prēmijas.

Iespiedējiem trūka burtu, jo īpašas burtu lietuves Latvijā tanī laikā nebija, Matrices bija jāiegādājas Vācijā, kur toreiz maz lietoja latīņu burtus. Latviešu lasītāji sāka prasīt, lai maina ortografiju un pārliet uz latīņu burtiem.

Viens no lielākiem apgādiem Rīgā bija Derīgu grāmatu nodaļa pie Rīgas Latviešu biedrības. Pirmo grāmatu „Pēterburgas Avīžu piemiņai" tā izdeva 1887. gadā, bet tā pastāvēja līdz 1940. gadam, kad komūnistu okupanti apgādu slēdza. Atsevišķu grāmatu metieni šim apgādam bija līdz 15.000 eksemplāru, bet tam nebija ne savas spiestuves, ne grāmatu veikala.

Gadsimta maiņā radās daži atsevišķi izdevēji. Ģederts Eilenbergs (Pūcīšu Ģederts) 1880. gadā Rīgā ierīkoja plašu grāmatu veikalu un nodibināja apgādu. Viņš bija studējis medicīnu ārzemēs, pārdeva savas lauku mājas un ar šo naudu ierīkoja grāmatu veikalu Tērbatas ielā 22, vēlāk 65. Tas bija viens no lielākiem savas nozares pārstāvjiem. Viņš maksāja rēgulārus un lielākus honorārus kā citi, kaut arī tie nebija nekādi lielie. A. Pumpuram viņš maksāja 50 rubļu par pirmā izdevuma, 30 rubļu par turpmākā izdevuma loksni. Jaunie autori saņēma mazāk. Sākumā Pūcīšu Ģederts pieslējās jaunstrāvniekiem, vēlāk kļuva namsaimnieks, bija krājkases dalībnieks, ķieģeļu fabrikants. Savu grāmatu veikalu viņš pārdeva 1908. gadā.

K. J. Zichmanis nodibināja grāmatu apgādu un veikalu 1881. gadā, izdodot daudz mācību grāmatu latviešu, vācu un krievu valodā. Savu veikalu viņš pārdeva 1912. gadā un kļuva par liela nama īpašnieku.

Rakstnieces Annas Brigaderes brālis Jānis pēc skolas beigšanas sāka strādāt Kapteiņa grāmatu veikalā Rīgā, kļuva par šī uzņēmuma vadītāju un 1892. gadā to nopirka, izveidojot grāmatu apgādu. Arī savu veikalu viņš pārdeva 1912. gadā.

Jēkabs Dravnieks (Draviņš) Jelgavā 1890. gadā atvēra grāmatu veikalu, nopirka žurnālu „Austrums" un trīs gadus vēlāk arī Zīslaka spiestuvi. Viens no viņa izdevumiem bija pirmā Latviešu Konversācijas vārdnīca, ko izdeva 2000 eksemplāros. Darbs prasīja tik daudz līdzekļu, ka Dravniekam to neizdevās pabeigt. No iecerētām 36 burtnīcām iznāca 25, vēl divas burtnīcas izdeva I. Alunāns, bet tad tas apstājās pie burta K. Viņa izdevumā iznāca arī K. Barona „Latvju dainu" pirmās trīs burtnīcas.

Lielā nozīme latviešu grāmatniecības attīstībā bija Jānim Gulbim, kam darba pamatā nebija materiālie apsvērumi, bet kultūras centieni. Ozols atvēra grāmatu veikalu tēva mājās Vecpiebalgas Kūrēnos, bet 1895. gadā pārcēlās uz Cēsīm un ierīkoja tur spiestuvi. Viņš izdeva vērtīgas grāmatas glītā apdarē (Raiņa, Aspazijas, Blaumaņa, Skalbes, Kaudzīšu darbus). Grāmatu izplatīšanai viņš noorganizēja labu kolportieŗu tīklu. Par piedalīšanos revolūcionārā darbībā 1906. gadā soda ekspedīcija viņu nošāva.

Ozola apgādā darbojās arī Jānis Misiņš, kas ar lielu mīlestību sāka krāt grāmatas. K. Valdemāra mudināts, viņš sāka domāt par bibliotēkas ierīkošanu, 1885. gadā dabūja atļauju un visu mūžu veltīja savas bibliotēkas papildināšanai, latviešu bibliografijai un latviešu grāmatniecības pētīšanai. Misiņš nodarbojās ar grāmatu siešanu un tirdzniecību, ar grāmatu krājumiem apbraukājot arī gadu tirgus. Sākumā darbojās Tirzas Krācēs, 1892. gadā ierīkoja grāmatu veikalu Lejasciemā, bet 1906. gadā pārnāca uz Rīgu.

Rīgā 1864. gadā bija 5 spiestuves, gadsimta beigās to skaits bija pāris desmitos, bet 1910. gadā Rīgā darbojās 45, bet visā Latvijā 79 poligrafiski uzņēmumi. Lielākā daļa no tiem piederēja latviešiem. V. I.

Minsteres latviešu ģimnazijas kokļu ansamblis, no kreisās: vadītāja Ingrīda Preisa, priekšā — Dzidra Neimane un KristīneLazdiņa, aizmugurē — Karmeņa Straumēna, Baiba Liepiņa, Venta Rudovica, Ingrīda Balode un Anita Šterna.
Foto: T. Spoģis

Alberts Kalniņš

Stāsts par Jāni un Līgu

Vācu filozofs Hēgels piemin, ka ikviena tauta saglabā savas pagātnes lielos noslēpumus. Tā tas ir arī ar mūsu Jāni. Lai gan Jāņa vārdā visas kultūras tautas nosaukušas vislielāko zēnu skaitu, tomēr latvieši būs vienīgā tauta, kas seno Jāni cildina ar tik lielu aizrautību.

Sumarieši piemin Jāni kā savas civilizācijas atnesēju Enu (Oene) jeb Jēnu, kas atjājis uz Mezopotāmijas piekrasti pa jūru uz delfina muguras. Senie persi Jāni nosaukuši par „Jauno dievu" un viņa pielūdzējus par „jauniešiem", bet vēlāk „jāniešu" jeb „joniešu" vārdā nosaukuši visus grieķus, bet viņu zemi par „Jauno zemi".

Jāņa stāvoklis atbilst grieķu dieva Apollo stāvoklim, kas kļuva slavenāks pat par savu tēvu Zevu. Paši grieķi stāsta, ka viņu Apollo uz kādu laiku, vasarā, pazūdot — pārceļoties uz ziemeļiem pie saviem īstajiem pielūdzējiem — hiperboriešiem. Sakaru uzturēšanai dieves Letas un viņas dēla Apollo pielūdzējiem Grieķijā, sevišķi Delosas salā, bieži esot ieradusies arī „Hiperboriešu jaunava" Ope jeb Ape.

Mūsu senatnes pētnieki, sevišķi valodnieki, daudz nopūlējušies ar Jāņu dziesmās tik plaši lietotā piedziedājuma „Līgo" iztulkošanu. Iespējams, ka šis piedziedājums cēlies no Jāņa līgavas — Līgas vārda, kas pārvērties par „Līgo". Uz to aizdomas vērš Nagežda Ieviņas stāstījums, kas savā laikā parādījies krievu emigrantu laikrakstā Ņujorkā (Novojo Ruskoje Slovo — 1. 7. 62.). Pati autore gan cēlusies no krievu emigrantu ģimenes, bet apprecējusi latvieti un kopā ar savu vīru piedalījusies visās Jāņu svinībās mūsu dzimtenē.

Savu rakstu viņa iesāk ar piezīmi, ka Jāņu diena Latvijā svinēta ļoti plaši un jautri. Tā sākusies jau ar Zāļu vakaru. Rīgas tirgus laukums, agrāk Daugavmālā, bet vēlāk dienvidos no Rīgas dzelzceļstacijas, Zāļu vakarā tiešām pārvērties par milzīgu zaļumu valstību, kurā dominējuši ozollapu un jāņu zāļu vainagi un citi zaļumu ziedu klāsti, kuŗu smarža pārņēmusi visu apkārtni.

N. Ieviņa kopā ar vīru arvien Jāņus pavadījusi latviešu lauku sētā. Viņa jau sen interesējusies par šo svētku izcelsmi, sevišķi par piedziedājuma „Līgo!" rašanos un nozīmi. Kuldīgas apkaimē noklausījusies kādas sirmas latvju māmuļas stāstu, ka „ļoti senos laikos" Saules dārza krišta pilī dzīvojusi dieves Laimas skaistā meita Līga. Reiz Saule paņēmusi Līgu pavizināt savā karietē, lai parādītu zemes ļaužu dzīvi, ceļā sastopot Zemes dieva dēlu Jāni, kas Līgu bildinājis. Bet Jānī ieskatījusies arī Velna meita. Kad Jānis gadskārtā braucis savus bērnus apraudzīt, Velna meita palaidusi veselu baru elles suņu. Tie ar savu kaukšanu un riešanu tā nobiedējuši zvaigznes, ka tās izdzēsušas savu gaismu, bet Saule izlaidusi savus gaismas suņus, kas elles suņus padzinuši. Tūliņ atkal iedegušās zvaigznes. Kad Jāņa un Līgas kariete pa Piena ceļu tuvojusies zemei, velna meita atkal uztriekusi zemei lielu lietus mākoni, kas izdzēsis visas jāņugunis un Jāņa bērnus iedzinis istabās. Tad Velna meita sabiedējusi Jāņa zirgus, kas sākuši trakot, sagrābuši viņa līgavu un ar to aizjoņojusi.

Jānis devies Līgu meklēt, bet to nekur neatradis, atgriezies uz zemes pie saviem bērniem, kas dziedājuši:

Jāņa bērni sanākuši,
Pašā Jāņu vakarā . . .

Uzzinājuši par Līgas nozušanu, tie vēl pievienojuši dziesmai savu piedziedājumu: Līgo! Līgo! — saucot Līgu atpakaļ.

Edmunds Zirnītis

Mūžīgais līgo

Jāņunakts teiksmainā daile deg vasaras krāšņākā brīdī.
Novelts kad ikdienas smagums no pleciem un aizmirstas rūpes,
Līksmībā sasaucas latvji ar gaviļu saucienu līgo;
Plūzdams no Vidzemes kalniem, tas aizlīgo Kurzemei pāri,
Atsaucas sirsnībā siltā ir ezeru Latgales ļaudis —
Dziesmu un liesmu viens vijums tad pāršalko Latvijas āres.

Aizmūžos dzimušais līgo skan vienīgi latviešu mēlē —
Līgo — ar skaņu tik dzīvu un lepnu, un dīvaini skaistu,
Maģiskais līgo vārds satrauc kā Dieva balss dusošās jūtas;
Uzliesmo atmiņa spoža kā zibens no jaunības mīļās,
Asiņu trauksmainos ritmos tad ietrīcas latviešu sirdis,
Alkdamas brīvības, dziesmu un uguņu, mīlas un laimes.

Teiksmainai dzīvības naktij dots mūžības dievišķais zīmogs —
Jāņunakts spožumu glabāt kā dailes un dzīvības ziedu,
Vainags no ozola zariem — dižs latviešu vienības sveiciens;
Teiksmainā gaismā deg zeme un debesis atblāzmā kvēlo,
Brīnumu jausmās un gaidās nakts aizlīgo, aizšūpo ātri,
Latviešu dvēsele dziedot kaist saulei un skaidrībai pretī.

Latviski dievišķo teiksmu kults, apgarots jāņzāļu smaržām,
Jāņunakts burvībā runā, kā kristalla dzidrumā dzirkstī,
Ugunīs, dziesmās un ziedos zied latviešu dvēseles māksla;
Garīgi vienoti ieiet kā svētnīcā jāņunakts bērni,
Jāņunakts brīnumā jūtas kā mistiskā dievkalpojumā —
Latviešu ģeniju sarga kā svētumu mūžīgais līgo.

Zvīļotā kumeļa atjāj pār mežgaliem Dievadēls Jānis,
Raudzīt, vai jāņunakts bērniem, pie ugunīm nākušiem kopā,
Latviešu dvēselēs ziedot dzied dzīvības svētais vārds līgo;
Izminis nezāles druvās, lai dzīvība nenoslīkst tumsā,
Svētījis jāņbērnus, aizjāj pār kalniem līdz nākamam gadam,
Daudzināts tūkstošās dziesmās ar mūžīgo gaviļu līgo.

Īpatā latviskā dailē šalc dzīvība, līksmības avots,
Dievišķi apdvestā dabā ar jāņzālēm asinis līgo,
Dzīvības brīnumā reibstot, tad aizmirstas krusti un sirpji;
Dzīvību daudzinot dziesmās, tad līksmotā lepnumā latvji
Protestē varmāku varai ar apziņas kliedzienu skaļu —
Stiprāk par nīcību, nāvi skan mūžīgais dzīvības līgo.

Brīdī starp vakara blāzmu un rožaino rītausmas gaismu,
Zeltainu spožu mezdams pār svētbiržu galotnēm pāri,
Atveŗas jāņunakts krēslā tad teiksmainais papardes zieds;
Teiksmainā papardes ziedā deg mistiska aizsaules gaisma:
Mūžīgais līgo mūs saista ar kapenēs grimušiem senčiem —
Senčiem mēs piederam mūžam ar lepnumu, sīkstumu, spīti.

Liesmojot laikmijām pāri kā atblāzma atliesmo liesmas,
Atskan kā atbalsis mīļas no dziesmotās Latvijas tālās,
Runā ar tēvzemes špēku, dveš dzimtenes dzīvīgu elpu;
Teiksmainā jāņunakts dzīvo, vēl tēvzemei atsaucas svešums.
It kā no dziļumiem kāpdams, sens ilgainais gaviļu līgo,
Dvēseles skaitīdams, veldzē ar Latvijas jāņzāļu rasu.

Kamēr vien atskanēs līgo, mēs dzīvosim, būdami latvji:
Mūžīgais latviešu līgo skan, rādīdams dzīvības ceļu
Mistiskā svētības gaitā uz dziesmoto Latviju daiļu.
Aizdegsim ugunis kalnos, lai dziesmu vējš pārlīgo tāles,
Sauksim ar senajām liesmām, lai reibums un dzirkstis mirdz acīs:
Sirdis lai dzīvībā nodreb no mūžīgā gaviļu līgo!

Biruta Senkēviča

Vasaras saulgrieži - Jāņi

Visu gadu dziesmas krāju,
Jāņu dienu gaidīdama,
Nu atnāca Jāņu diena,
Nu dziesmiņas jāizdzied.

Mūsu tautas mītoloģijas pētniecībai ir labvēlīgs apstāklis, ka mēs piederam pie indoeiropiešu tautu celma. Mums dota iespēja mītus salīdzināt ar citiem mītiem, kas radušies līdzīgos apstākļos. Ar savu dzīves kārtību tuvāki nekā citas tautas mums bijuši senie romieši, bet romiešu mītos pēc mītologa R. Šrēdera pētījumiem Jānis ir iemiesots saulgriežu veidols, kam viena sejas puse vērsta uz pavasari, otra uz rudeni, un kuŗa darbība saistās ar jāšanu un braukšanu.

Mūsu Jānis, ko dainas sauc par Dieva dēlu — Ziedaini, ir vasaras saulgriežu dzejisks personificējums. Jānis atbrauc ar ziedu vezumiņu un dala visiem. Par Jāņa tēvu un Jāņa māti sauc katru saimnieku un saimnieci, bet līgotājus par Jāņa bērniem. Tos pacienāja ar sieru, pīrāgiem un saldu alutiņu. Saulei, kas uzkāpusi augstāko kāpienu debess lokā, par godu iededzina jāņugunis augstākā vietā, ikvienam piedaloties Jāņa daudzināšanā.

Redzama vieta Jāņos ierādīta jauno ļaužu mīlestībai. Romantiskās jūtas ietekmē šīs nakts ziedu krāšņums, teiksmainā papardes zieda meklēšana. Vecās teiksmas stāsta, ka papardes ziedu iegūst tikai tas, kas Jāņu naktī būs ilgi klausījies savas sirds pukstienos un Jāņu nakts līgo skaņās.

Jāņos gāja mūsmāsiņa,
Tur tā gāja, tur palika:
Jānīšam pieci dēli,
Pieturēja vedeklām.

Arī gani vija vainagus (Kurzemē sauca — kroņus) un apkronēja govis, par ko no saimnieces saņēma sieru. Tāpat vainagu vītnes lika pie istabas durvīm un vārtiem.

Kādi ziedi vasarā,
Tādi manā vainagā;
Zirņu ziedi, pupu ziedi,
Pelēkie rudzu ziedi.

Jāņa tēvam un Jāņa mātei dāvināja vainagus — saimniekam ozola, bet saimniecei ziedu vai liepu lapu. Pirms ieturēja vakariņas, uzlika vainagus galvā un aplīgoja. Mājas ļaudis savās dziesmās vēlēja viņiem veselīgu un bagātu dzīvi.

Dievs dod mūsu saimniekam
Pilnu kūti govju, aitu,
Stallī bērus kumeliņus,
Pagultē naudas lādi.

Bagātīgi klāts bija vakariņu galds, nokaisīts ar jāņu zālēm, lupstājiem un pārklāts ar baltu linu galdautu. Istabas stūŗos bērzu meijas, saimniekpāŗa krēsli appušķoti. Galdā bija likts rudzis, kupināts piens, sviests, siers, rauši, plāceņi, medus, gaļa un alus.

Noriet saule vakarā,
Meža galus zeltīdama.
Sanāk pulkiem Jāņa bērni,
Jāņu zāles lasīdami.

Lielākais notikums bija kaimiņu aplīgošana. Ar jāņu zālēm rokās ieradās līgotāji, meta jāņu zāles un dziedāja. Aplīgoja puišus, meitas un saimniekus. Tad viss līgotāju pulks gāja aplīgot laukus un visu iedzīvi. Ejot meta jāņu zāles. Tā jaunie puiši un meitas līgodami gāja no mājas uz māju.

Kalna galā dedzināja jāņuguni un lēca pāri ugunskuram. Pārīši pazuda papardes ziedu meklējot. Dažreiz Jāņa bērniem bija arī no mizas pagatavota taure. Viņus visur gaidīja, laipni saņēma un pacienāja.

Līgodamas tautas māca,
No kalniņa lejiņā;
Ej, Jānīti, sagaid' tautas,
Būs tev jauni līgotāji.

Jāņu naktī ikviena latvieša sirds ir noreibusi, skanīgais līgo un jāņuguņu mirdzēšana vieno visu tautu, liekot sajust sirsnību un asins kopību. Ikdienas rūpes un raizes aizmirstas, visi jūtas tikama, cildena prieka pilni.

Līgosim arī svešumā, lai mūsu vasaras saulgrieži būtu mūsu tautiskās apziņas stiprinātāji un dzimtenes mīlestības kvēlāki iededzinātāji. Lai šie svētki modina mūsos latvisko vienības apziņu un stiprina mūsu savstarpējās draudzības saites.

Laikraksts
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos un
DV grāmatnīcā,
491 College St.,
kā arī LA spiestuvē,
125 Broadview Ave.

Baltijas tautu aizvesto pieminas dievkalpojums

Sv. Pāvila anglikāņu baznīcā Toronto 11. jūnijā pulcējās ap 1800 dievlūdzēju un visu triju tautību dažādu konfesiju mācītāji. Dievkalpojums notika Baltijas tautu federācijas Kanadā izkārtojumā. No visām tautībām viskuplāk bija reprezentēti latvieši, to vidū arī konsuls Dr. E. Upenieks. Visu triju baltiešu centrālo organizāciju nacionālos karogus baznīcā ienesa to priekšsēži; Latvijas karogu nesa Latviešu nacionālās apvienības Kanadā priekšsēdis T. Kronbergs. Karogus novietoja blakus Kanadas karogam. Kanceles priekšā uz paaugstinājuma bija novietota deportēto piemiņas zīme — skulptūra, ko gatavojis agronoms Ed. Spravņiks. Sveci uz skulptūras aizdedzināja T. Kronbergs. Vēlāk 3 mazas Baltijas tautu meitas tautas tērpos nostājās klusā lūgšanā. Latviešus pārstāvēja Linda Kronberga.

Visi triju Baltijas valstu tautu garīdznieki ar archibīskapu A. Lūsi devās uz altāri kopējā gājienā. No latviešu mācītājiem vēl piedalījās Sv. Andreja draudzes mācītājs J. Cālītis, kam bija uzticēta svētruna, un Sv. Jāņa draudzes māc. I. Gaide, kas dziedāja lūgšanu Mūsu Tēvs. Archibīskaps A. Lūsis teica dievkalpojuma beigu un svētības vārdus.

Baltijas tautu federācijas viceprezidents Dr. L. Luksss iepazīstināja ar viesi runātāju senātoru prof. Paulu Juziku. Senātors uzsvēra, ka Kanada ir demokratijas un brīvības zeme. Baltiešus Kanadai ir piesaistījusi brīvība un saimnieciskas iespējas. Daudzkultūras politika, ko Kanadas valdība ministru prezidenta Trudo vadībā pieņēma 1971. gadā, ir dinamiska un skaista. Etniskās grupas bauda brīvību Kanadā un vēlas brīvību arī savām zemēm. Kanadas valdība simpatizē šīm tautībām viņu brīvības centienos. Senātors Juziks pieminēja arī Baltijas valstu brīvības gadus ar lielu uzplaukumu kultūras un saimnieciskā laukā. Tad Pad. savienība lauza miera līgumu ar Baltijas valstīm un tās okupēja. Sākās baltiešu deportācijas, genocīds, pārkrievināšana, lai šīs tautas iznīcinātu. Solženīcins apsūdz Pad. savienību 6 milj. ukraiņu iznīcināšanā bada nāvē.

Pēc Otrā pasaules kaŗa krievi ir vienīgie, kas piekopj genocīdu. Lai gan 1965. gadā Apv. Nācijās padomju ārlietu ministrs Gromiko deklarēja neiejaukšanos citu valstu iekšējās lietās, tomēr sarkanarmija ar varu okupēja 1968. gadā Čechoslovakiju un 1966. gadā apspieda ungāru brīvības cīnītājus. Tomēr cilvēku brīvības un neatkarības vēlmes pasaulē nav apslāpējamas. Kanada ciena brīvību un neatkarību. Baltiešu rīkotos vakaros Otavā piedalījušies 100 parlamentariešu, senātoru un kabineta ministri, kas atbalsta baltiešu brīvības centienus. Eiropas drošības konferencē Pad. savienība mēģina panākt tagadējo Eiropas robežu apstiprināšanu. Rietumi tomēr negrib atzīt tagad. robežas un meklē atrisinājumu Eiropā, teica senātors.

Sv. Andreja draudzes māc. J. Cālītis spēcīgā svētrunā nosodīja deportācijas Baltijas valstīs. 1941. gada 14. jūnijā deportēto tūkstoši ir smaga apsūdzība Pad. savienībai. Tas ir brīdinājums, ka briesmas var pārņemt katru valstu, kas nestāvēs nomodā par savu brīvību. No igauņu garīdzniekiem garīgajā ceremonijā piedalījās igauņu luterāņu mācītājs A. Tauls, kas vadīja ievadliturģiju, igauņu pareizticīgo draudzes māc. V. Velleso lasīja evaņģeliju, bet no lietuviešiem katoļu mācītājs A. Simanavičus teica lūgšanu; mācītājs Jonas Staškus lasīja svētos rakstus.

Baznīcā dziedāja trīs koŗi: lietuviešu Varpas (diriģents Jonas Govedas), Lietuviešu augšāmcelšanās katoļu baznīcas koris (E. Krikščiunas) un Sv. Andreja latviešu ev. lut. draudzes koris, ko vadīja diriģents A. Purvs. Igauņu soliste Liina Purjē dziedāja Mocarta Alelūjā, ērģeļu mūzikas pavadījumus veica ērģelniece Inga Korjus. Draudzes garīgās dziesmas dziedāja visās baltiešu valodās. To teksts angļu, igauņu, latviešu un lietuviešu valodā bija iespiests dievkalpojuma norises programmā.

V. S.

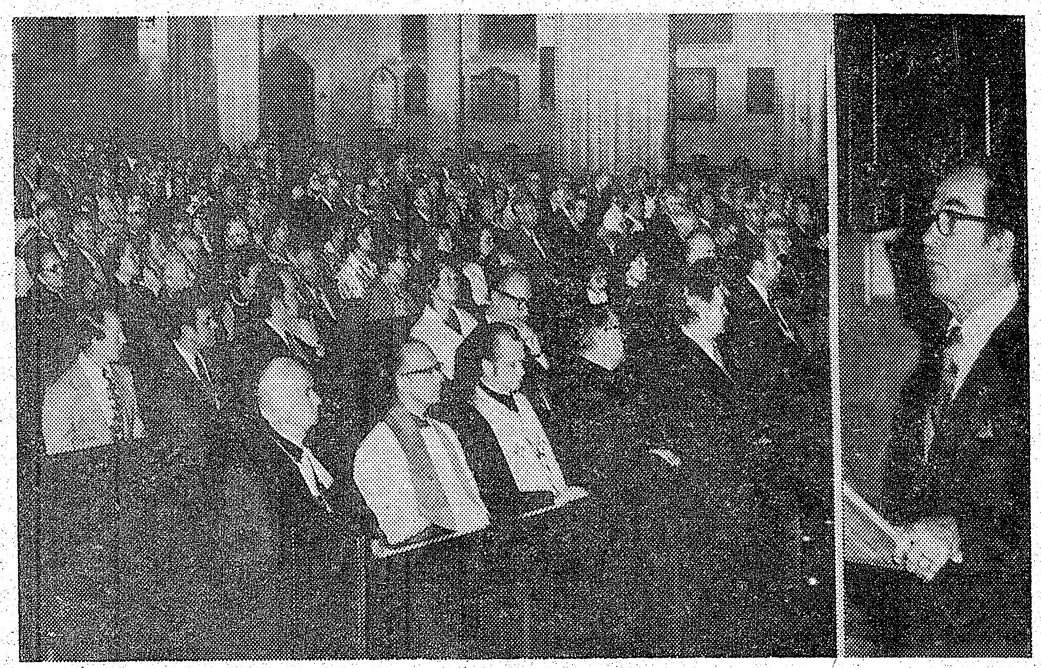

Pārpildītais dievnams kopējā baltiešu aizvesto pieminas dievkalpojumā Toronto; pa labi senātors Pauls Juziks. Foto: J. Kreilis

Triju Baltijas valstu karogu ienesana 14. jūnija atceres dievkalpojumā Toronto. Latvijas karogu nes LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs. Foto: J. Kreilis

Milvoku DV vīru koŗa koncerts

Šī gada dziedātāju vienību parāde 31. maijā beidzās ar DV vīru koŗa koncertu. Neatkarīgi no diriģenta un koristu labās gribas, aizvadītajā sezonā iestudēšanas laiks bija īsāks. Arī šogad koŗa programmā bija daža laba interesanta jauna vai maz dzirdēta dziesma, tomēr ne lielāka apmēra. Programmas pirmajā daļā ne H. Pavasara, ne arī A. Purva Bērzi un no vecāka gājuma dziesmām A. Jurjāna Ilgošanās nav vīru koŗu standartdziesmas. Sevišķi jau lielu darbu prasa A. Purva Bērzi. Liekas tomēr, ka temps pēdējā daļā bija drusku sasteigts.

Pēdējās divas — J. Vītola Krūvu krīvs un E. Dārziņa Mūžam zili jau vairākkārt dzirdētas, bet varbūt tāpēc klausītājiem jo tuvākas.

Liekas, vislielāko uzmanību koris bija veltījis otrai daļai — nakts dziesmām. E. Melngaiļa Jau vakarblāzma imponēja ar labi izstrādāto dinamisko izkārtojumu. J. Vītola Nakts bija jāatkārto. Liels ieguvums vīru koŗiem ir H. Pavasara Mēnesnakts; tā nav no vieglajām, bet koris nebija taupījis pūļu, lai jaunā dziesma nokļūtu pie klausītāju sirdīm. B. Skultes Pasaciņa gan vairākkārt dzirdēta, bet allaž klausītājiem mīļa. Šoreiz tā izskanēja krietni steidzīgāk nekā citreiz, bet tā arī ieguva sirsnīgāku atsaucību.

Otru daļu beidza E. Dārziņa Kapsētas klusums; tai, tāpat kā Vakarblāzmai, vislabāk izsvērts dinamiskais kāpinājums.

Mazāk vērības šogad bija veltīts trešajai daļai — tautas dziesmām. Šai daļā, izņemot J. Norviļa Pār purviem un varbūt V. Ozoliņa Maza, maza man sieviņa, nekādu sevišķu problēmu dziesmu nebija. Bet kā jau koŗos šad tad gadās, tieši šai daļā koris piedzīvoja vienā dziesmā kļūmi, daļai koristiem neieklausoties — „neuzņemot toni".

Bez minētajām 3. daļā E. Melngaiļa Vīrs kam vara, A. Jurjāna Es piedzēris kā vilciņis un J. Norviļa Dzērājpuisis bija jāatkārto!

Piedevām E. Melngaiļa Bij man vienas rozes dēļ un Šūpļa dziesma. Liekas, ka tieši šai koncertā valdīja vislabākā saprašanās starp diriģentu un dziedātājiem, tā ka, kaut arī šur tur bija mazākas intonācijas svārstības, nekur nebija nedzīvu toņu, neizjusta dziedājuma.

Koris diriģenta V. Aparjoda vadībā darbojas 24. gadu. Nedaudz īsāku gadu skaitu koŗa darbā ielicis koŗa vecākais R. Prūsis. Lielākā daļa koristu dzied visus divdesmit gadus. Šai koncertā 15 gadu korī piepildījās basistam N. Kļaviņam, kam diriģents beigās pasniedza tradicionālo tautisko alus kausu.

Pēc koncerta daudz ziedu diriģentam un koŗa vecākajam no kaimiņu dziesmu vienībām, bet katram koristam pa tradicionālam ziedam no vanadžu kopas. Beigās DV tautas deju kopa nodejoja 4 tautas dejas Z. Robertas vadībā.

E. P.

Rezolūcijas uz tautas vietnieku namu

DEPUTĀTS B. ROZENTĀLS PIEŅEM PASAULES BALTIEŠU APVIENĪBAS DELEGĀCIJU

Nujorkas pavalsts 8. vēlēšanu apgabala tautas vietnieku nama deputāts Benjamiņš Rozentāls 30. maijā bija aicinājis pie sevis Pasaules baltiešu apvienības pārstāvjus, lai pārrunātu rezolūcijas, kuŗas iesniedzis 91 tautas vietnieku nama deputāts, norādot uz ASV politiku Baltijas valstu jautājumā.

B. Rozentāls ir Starptautisko attieksmju komitejas loceklis. Komitejas uzdevums sakopot šīs rezolūcijas un izšķirties par to nodošanu balsošanai tautas vietnieku namā.

Komiteja, kuŗu vada deputāts Fascels no Floridas, vēl nav šo rezolūciju nākotni izšķirusi, taču paredz, ka jautājumu apspriedīs tuvākā laikā. Par tālāko norisi deputāts apsolījās baltiešus nekavējoties informēt.

Pārrunāja arī Eiropas drošības un sadarbības konferences gaitu Ženēvā, kuŗas nozīmi un eventuālus rezultātus deputāts apzīmēja par maznozīmīgiem.

Deputāts Rozentāls pārrunās uzsvēra, ka viņš labi saprotot baltiešu bažas un solījās atbalstīt rezolūciju virzīšanu apspriešanai un nobalsošanai tautas vietnieku namā.

Pasaules baltiešu apvienību pārstāvēja tās priekšsēdis Uldis Grava, kā arī Dr. J. Valiunas, E. Vallaste un A. Lejiņš.

A. L.

Drīzumā iznāks JĀŅA ZARIŅA grāmata
SKAISTAIS ĢIMNAZIJAS LAIKS
Veltījums
GAUJIENAS ĢIMNAZIJAS 50 GADU JUBILEJAI
1922 — 1972
Grāmatas varēs iegādāties DV grāmatnīcā un pie V. Zariņas 1108 - 100 Gowan Ave., tel 423-8936.

Toronto latviešu

kreditsabiedrība

491 College St., Toronto, Ont.

M6G 1A5

T.L. Kred. sab.
HAMILTONAS NODAĻA
16 Queen Street North,
Hamilton, Ont.,
L8R 2T8

MAKSĀ

9% par 3 gadu ilgtermiņa noguldījumiem (% saņemot termiņa beigās).

Minimālais ilgtermiņa noguldījums ir $2000.00. Visi naudas noguldījumi apdrošināti. Dzīvības apdrošinājums līdz $2,000.00 procentuāli atkarībā no biedru vecuma iemaksāšanas brīdī.

8% par 1 gada termiņa noguldījumiem ne mazāk par $5,000.00 (bez dzīvības apdrošinājuma). Noguldījumu var izņemt tikai pēc gada.

IZSNIEDZ

apdrošinātus personiskus aizdevumus līdz $10,000.00, māju obligācijas līdz $50.000.-.

Toronto birojs pirmdienās slēgts.

Tas atvērts: otrd. — ceturtd. no 10 rītā — 7.30 vakara, piektdienās no 10 rītā — 8.00 vak. Sestdienās no pl. 9 — 1 pēcp.

TĀLRUNIS

Tel. 922-2551

Hamiltonas birojs

atvērts otrd. un ceturtdien no 6.30 vak. — 9 vakarā.

Tālrunis 529-7939

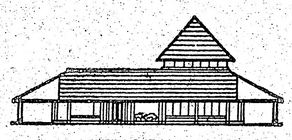

PEEL CHAPEL
2180 Hurontario St., 279-7663

RONCESVALLES CHAPEL
436 Roncesvalles Ave. 533-7954

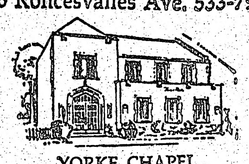

YORKE CHAPEL
2357 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter

APBEDĪŠANAS BIROJI

R. S. KANE Ltd.

apbedīšanas birojs

4812 YONGE STREET

(Sheppard Avenue tuvumā)

Willowdale

221-1159

LEONIJA OZOLKALNE

UGUNĪ

DZIMTENES LATVIETES DIENAS GRĀMATA

(7. turpinājums)

— Cilvēciņi! — pukojas vecā Zemiene. — Mētājas pa svešu zemi un citus velk līdz. Ko te meklē? — viņa nikni nočukst pretīnākošajam vācietim. — Nekas cits kā viena laupītāju banda ar vienu vienīgu bada saukli: olas, sviestu, speķi! Būtu dzīvojis mājā, strādājis un ēdis savus kolrābjus. Nē! Tev vajag latviešu speķi un olas. Ta ta kundziņš! — Tā pukojoties gājiens nemaz neliekas tik garš. Tepat ir Lielā iela ar vīksnu kuplumā ieskauto Annas baznīcu. Te gan solis vecmāmuļai pierimst, jo Lielā iela kust kā viena ļaužu jūra. Te solis krietni jāgausina, līdz tiek uz Pasta ielu un tad apkārt uz Gaisa tiltu, ģimenes dārziņos iekšā. Bet visās ielās drūzma. Tāds cilvēku lērums nav redzēts nekādās Dieva godībās. Kur tie visi steidzas?

Kaut kur sprakst un tarkšķ šāviņi. Augstu pašā debess cekulā zibina kustīgi punkti. Vēl un vēl.

— Kā sudraba pogas pie kunga vestes, — nosmaida māmuļa.

Balti nokaitēta metalla krāsā saules ripa kā spoža medaļa stāv pie debesīm. Metalliskais spožums tik neparasts, un sakarsētajā gaisā ir grūti elpot. Arvien vēl nenoteicamā virzienā dun šāviņu troksnis. Tuvāk, tālāk, un tad jau liekas, tas nāk no visām pusēm. Nezinātājam nav viegli izšķirt, kāda ieroča troksnis tas ir. Dobjais un smagais ir lielgabals. Gaŗiem, ilgiem rējieniem strādā ložmetējs. Kas nu lai zina visus tos kaŗa mašīnu nosaukumus. Ar grīezīgu troksni, asi šņāoct un švīkstot, nāk granāta vai šķemba. Katra šī uzbāzīgā skaņa liek nezinātājam trūkties un rauties. Droši vien kaŗavīrs šo parādību vēro citām acīm. Vērtē priecādamies par trāpījumu precīzitāti. Sievietes un bērni visu šo baigumu priekšā kļūst nevarīgi. Vecā Zemiene lokās savā dārziņā, visakārt blīkšķot, spraktot, plīstot. Pēc kāda stiprāka blīkšķa vecā galva paceļas pret sauli, un viņa it kā rātos ar pašu Radītāju, Dievu Tēvu:

— Un Tu ar' pielaid tādas lietas! — bet pirksti čakli knibina nezāles un met kaudzē. Satvīks, sapūs, būs labu labais mēslojums. Ne brīdi viņa nespēj pielaist nenovēršamo iznīcības tuvumu, līdz spējš dārdiens liek vecajai apstāties pussolī. Kas tas tur bija? Karstums vien noskrēja gar ausīm. Ko tu, cilvēks, vari izprast kaŗa lietās! Šauj viens, šauj otrs, tikai šķiežas ar cilvēku dzīvībām un asinīm. Kur nu ir Rūtiņas tēvs, kur abi viņas pašas dēliņi? Paņem mātes audzinātu un nesaka ne paldies! Dievs zina, kā viņa vilkusi savus bāreņus kā peļu māte mazuļus. Un te atnāk tāds vācietis, uzvelk tev svešu mundieri — ej, šauj! Ak zeme, zemīte, kā tevi nu ārda un mīda. It kā katrs smilšu grauds nebūtu dzīvības pilns. Saka jau, ka dzīve esot raiba kā pupas zieds. Un vecītes pleci noslīgst pupu stīgās, soļi pinas burkānu lakstos.

Dzīvīte!

Nejauši paceļot galvu, ravētāja paliek mērā brīnumā stāvot. Iznākusi no dobēm, Zemiene panākas pret tilta galu. — Dievs pas'! — Uz staciju liesmo viena uguns jūra. Melniem dūmiem kvēpdamas, liesmas laizīdamās lokās, kāpj debesīs, ar brūni pelēku miglu aizsedzot sauli.

Nopurinājusi zemjaino priekšautu, tā pagriežas gar pareizticīgo baznīciņu, meklējot izeju uz Jelgavas un Bauskas šoseju. Kāda instinkta vadīta viņa pagriežas uz šo pusi? Kurp tad tālāk? Vai nav vienalga? Uzradusies dīvaina, nepazīta vienaldzība, ka pat pleci vairs nesāp. Un pagurums, ka vecais cilvēks nespēj vairs pat bārties. Tikai kājas automatiski liek soli pēc soļa. Gan jau kādam viņas darba roku vajadzēs. Darbs, tas taču viņas mūžs, ko nu par to! Ceļa smiltis viegli pieņem pēdu, pastalas plānumam cauri jūtot katru akmentiņu un gruzīti.

— Dēli, dēli, kurā zemes malā nu esat? — bez skaņas čukst mute. Pat saulei asaras acīs, vai Tu to redzi, pasaules Radītāj? — Vai tas ir Liktenis vai arī pats Dievs, ar kuŗu vecajai gribas parunāties?

Jau paveŗot mājas durvis, apņem karsta jūlija svelme, tik agrā rīta stundā apsitoties ap pieri rasas vainadziņam. Pāri mazajam pagalmam līdz brūnajiem vārtiņiem tikai nedaudz soļu. Tad arī tie aizveŗas — klikš! Asfalts dedzina. Bezmākoņu debess pārsegusi zemei blīvu vāku; visi, kas uz tās kust, jūtas kā pirts tvaikā. No kurienes gan nāk šī lipīgā, dūmakainā migla? Nāk, krājas, kāpdama augstāk, pāri jumtiem, pāri koku galotnēm, aizēnojot sauli, kas izskatās asiņaina un noraudājusies. Te Ritai nāk prātā tautasdziesma par asiņainās gaismas aušanu... Pavisam augstu, debess zilums ir dzidrs, un tur kā sudraba putekļi, saulē aijādamies, šūpojas spoži punkti. Dīvaina bija divdaļīgā debess ar asiņaino atspulgu un spožo saules disku augstumā.

Vai uzlidojums dienas laikā? Krievu formācijas rūc un rūc. Dobji atbalsodamās nograuj artilerija. Rita pavelk meiteni vairāk namu aizsegā un kā bez domām soļo pa smilšaino Lapukalna ielu.. Līkumojot pa mazajām ieliņām, viņas iznāk uz Upes ielu un zem liepām mazliet atvelk elpu. Ir tik bezgalīgi karsts, ka mazo gabaliņu ejot blūze pielipusi pleciem kā pielīmēta. Pilsēta evakuējas. Vai pilsētas ļaužu drudžainais nemiers nupat pielīp arī viņai?

Brīnums! Zivju tirgus un kuģu steķi upmalā ir cilvēku pilni. Mazais kuģītis — Anna kūpina savu kuģa skursteņa pīpi. Līdz kuģa atiešanas laikam vēl vismaz trīs stundas, bet tas ir pārpildīts jau līdz pēdējai vietai. Kuģa klājs ir pārkrauts ar visādām lietām. Tur ir saiņi, grāpji, maisi, mēbeles, viss iedomājamais un neiedomājamais. Cilvēki glābj, ko var. Rita ar pūlēm izspiežas cauri pūlim. Pāri klājam skalojas ūdens. Tik smaga ir krava, ka mazais kuģītis nespēj svaru nest.

Krastmala pilna ar skapjiem, kumodēm. Stūrmanis atsakās vēl kaut ko uzņemt. Rita liek soli uz lokanās laipas; ūdens skalojas pāri, saslapinot kājas. Neviens nebaŗas, ka apavi mirkst ūdenī. Sausām vai slapjām kājām, tikai prom! Turēdamās gar kuģa margām, Rita pārvelk meiteni pāri. Brīdi liekas, ka starp ķermeņiem iespiesta, tā karātos gaisā. Kāpjot pāri citu kājām, uzgrūžoties uz kumodes asā stūŗa, viņas abas novietojas pie mašīnas telpas karstās sienas. Sakarsušā metalla siena neļauj sev piespiesties. Tā kājās stāvot, vienīgais atbalsts ir blakus stāvētāju pleci. Rita paceļ acis: viņa nav maldījusies — blakus stāv resna zivju sieva, atrotītām piedurknēm un strīpotu skoteli pār krūtīm. Sastāvējusi zivju smaka šķebina dūšu. Meiteni cieši piespiedusi ceļgaliem, viņa pagriež galvu uz otru pusi.

— Vajadzētu aizliegt glābt koka lietas, ja dzīvi cilvēki paliek krastā, — domā Rita. — Vajadzētu — — Novelc zeķītes, bērniņ, ir tik karsts, — tā saka. — Un adīto jaciņu. Dod, es paturēšu. — Pametusi nastiņu sev zem kājām, tā jūtas mazliet gāŗāka, savu mazo augumu pastiepdama mazliet pāri blakus stāvošā večuka plecam, kas nemitīgi sūkā savu sīvo pīpi, mazliet siekalaini pieburzgulēdams. Pāri ir saredzamas tikai pilsdārza koku galotnes.

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● Toronto Latviešu biedrības sestdienas skolas saime skolas 25. mācību gadu beidzot pateicas balvu devējiem un ziedotājiem. Skolu atbalsījuši: Latviešu kara invalidu apvienība Kanadā 15 dol., DV Kanadas valde 75 dol., DV Toronto nod. 150 dol., Toronto vanadžu kopa 50 dol., Sv. Andreja latv. ev. lut. draudze 100 dol., Austrumu draudzes dāmu komiteja 50 dol., Latviešu nama dāmu komiteja 50 dol., Studenšu korporāciju kopa Toronto 100 dol., korporācija Lettgallia 25 dol., konkordija Zelmenis Toronto kopa 25 dol., Toronto latviešu katoļu draudze 50 dol., Latviešu katoļu apvienība Kanadā 50 dol., Latviešu saimniecisko darbinieku apvienība Kanadā 50 dol., Rīgas 72. skautu vienība 10 dol., V. I. Ziediņi 100 dol., Dr. E. Upenieks 50 dol., adv. A. Zutis 25 dol., A. Tīcmanis 25 dol., A. Austriņš 25 dol., E. Jozāne 25 dol., M. P. Vāgneri 25 dol., archibīskaps A. Lūsis 20 dol., M. Lūse 50 dol., B. Sēnkēviča 20 dol. un K. Stagava fonds 20 dol., M. Vintere Sanderbejā 20 dol. Mantas ziedojuši: Toronto latviešu kreditsabiedrība — foto kopējamo mašīnu par 1100 dol., bet LNAK izglītības nozare A. Dzērvītes grāmatu Latvju raksti. Sidrabenes pārvalde ziedojusi 5 nedēļu brīvu uzturēšanos bērnu vasaras nometnē, Saulaines pārvalde — 4 nedēļas un Sv. Jāņa draudzes dāmu komiteja — 2 nedēļas Saulainē.

● Toronto latviešu kreditsabiedrība, kas 1. aprīlī uzsāka savu 17. darbības gadu, 31. maiju var atzīmēt ar bilanci, kas pārsniegusi 7 milj. dolaru, bet biedru skaits sasniedzis 4000. Ar pirmo noguldījumu par 4000. biedru kļuvis Dr. Andŗa Rubeņa 1 g. 2 mēn. vecais dēls Andrejs Eriks. Kreditsabiedrības galvenais birojs Toronto atvērts no otrdienas līdz ceturtdienai no pl. 10 rītā līdz 7.30 vak., piektdienās no pl. 10 rītā līdz 8 vak., bet sestdienās no pl. 9 rītā līdz 1 pēcp. Vasaras brīvlaikā no 15. jūnija līdz 15. septembrim birojs sestdienās slēgts. Hamiltonas nodaļas birojs atvērts otrdienās un ceturtdienās no pl. 6.30 līdz 9 vakarā, tālr. 529-7939.

● TLTA sestdienas ģimnazijas direktrise V. Slaviešа pateicās ģimnazijas labvēļiem — balvu devējiem un ziedotājiem: DV Toronto nod. 275 dol., Studenšu korporāciju kopa 100 dol., Kanadas latviešu katoļu apvienība 50 dol. ilggadējā skolotāja Marta Kaļiksone Čikagā 30 dol.

● Sv. Jāņu draudzē vasaras mēnešos dievkalpojumi baznīcā notiks arī ceturtdienas vakaros pl. 8 — 10. jūlijam, 31. jūlijā un 14. augustā, bez tam svētdienās arī Saulainē. Draudzes māc. I. Gaide 21. jūnijā piedalīsies jauniešu iesvētībās Otavas ev. lut. latviešu Miera draudzē, bet no 22.—30. jūnijam atradīsies atvaļinājumā. 29. jūnijā dievkalpojumu Sv. Jāņa baznīcā vadīs archibīskaps A. Lūsis.

● Mount Pleasant krematorijā 13. jūnijā pārpelnoja 10. jūnijā 73 g. vecumā mirušo Eduardu Freimutu. Viņš kalpojis Latvijas armijā Daugavpilī, kur bijis vairākkārtējs Latgales meistars diska mešanā. Toronto darbojies vairākus gadus Sidrabenes pārvaldē un bijis ilggadējs Sv. Andreja draudzes padomes loceklis. Viņa iniciātīvā sarīkots pirmais Jāņu uzvedums 1958. gadā Sidrabenē, Sarakstījis Jāņu lugas. E. Freimuts organizējis arī pirmos un vienīgos tautas deju svētkus Sidrabenē. Piemiņas brīdis 12. jūnijā Rosara apbedīšanas mājā un nākošā dienā izvadīšanu vadīja māc. J. Cālītis. Aizgājējam paliek dzīvesbiedre Zinaīda un dēls Roberts, bet ASV brālis Arvīds ar ģimeni.

● Humber Memorial slimnīcā no ļaundabīga audzēja 10. jūnijā 60 g. vecumā miris Valfrīds Teteris. Nelaiķi pārpelnoja Mount Pleasant krematorijā, svētbrīdi vadot māc. J. Cālītim. Aizgājējs atstāj dzīvesbiedri Margrietu.

● Toronto latv. pensionāru apvien. pēdējā 12. jūnija sanāksmē piedalījās 138 pensionāru, lai pieteiktos vasaras izbraukumiem. Pirmais izbraukums notiks otrdien, 2. jūlijā, uz Niagaru, bet nevis, kā iepriekš bija minēts — 1. jūlijā, kas ir Kanadas svinamā diena un autobusa īres maksa dārgāka. Sapulcēšanās šim izbraukumam pl. 8 no rīta Gray Coach autobusu gala stacijā (Bay un Dundas) pie 19. platformas. Otrs izbraukums 22. jūlijā uz Spring Water parku, kas atrodas starp Beriju un Vasagas pludmali. Autobuss aties no Toronto pl. 9 no rīta. Abiem šiem izbraukumiem pieteikušies 39 dalībnieki katrā. Izbraukumu vadītājs M. Prikulis. No 18.—21. augustam paredzēta ekskursija uz Otavu, Ontario pensionāru apvienības kongresa ietvaros ar piedalīšanos 18. augusta banketā. Dalības maksā ar uzturu un 2 nakšu pārgulēšanu 47 dol., par braucienu autobusā turp un atpakaļ 12 dol. Uz Otavu pieteikušies 17 braucēju. Ontario pensionāru apvienības kongresā Otavā apvienības delegāti būs E. Mellups, V. Aleksandra un M. Kociņa.

● Gleznotāja Tālivalža Ķiķaukas gleznu izstāde no 1.—30. jūnijam Niagaras mākslas galerijā un mūzejā, Queen Elizabeth Way. Gleznu „Genesis" klāstā 18 gleznas akrilikā un jauktā tehnikā, kas attēlo pasaules radīšanu. Gleznotāju ietekmējusi lielā dzīvības mistērija uz mūsu planētas. Šie darbi ir jauni, gleznoti 1975. gadā un to izmēri 30 x 36 collas. Bez tam vēl 30 citi T. Ķiķaukas darbi izstādīti otrā telpā, kur novietoti arī gleznotāja 12 g. vecās meitas Lauras 7 krāsu zīmējumi. Izstāde atvērta katru dienu no pl. 10 rītā līdz pl. 6 vak., izņemot otrdienās.

● Vīru koŗa Viesturs gada sapulcē 20. maijā Latviešu namā piedalījās 28 dalībnieku ar diriģentu J. Barušu. No Sv. Katrīnu grupas 10 koristiem bija ieradušies 5. Sapulcē apstiprināja iepriekšējā gada darbības pārskatu un pārrunāja nākotnes ieceres. Sakarā ar dziesmu svētku programmas sagatavošanu, visas trīs vīru koŗa vienības — Viesturs, Junda un Kalamazū vīru koris — nākošā sezonā kopīgu koncertu nerīkos. Gada sapulcē par koŗa priekšnieku ievēlēja līdzinējo Žani Šmitu, bet valdē līdzinējos Visvaldi Rozi, Vairi Liepiņu, Normundu Mieriņu, bet no jauna Edgaru Zeibergu. Vīru koŗa Viesturs gadskārtējais koncerts paredzēts nākamā gada februārī.

● Trīs klubu makšķernieku sacensības 14. jūnijā Honey Harbor līcī, A. Gaibišeļa vasarnieku mītnē, piedalījās 28 makšķernieki — no Hamiltonas 12, Toronto 9 un Sv. Katrīnām 7; sacensības organizēja Hamiltonas klubs. 1. vietā ar 6 līdakām, 14 märc. 12 unces, ierindojās Rūdolfs Ermansons no Toronto, 2. v. Arnolds Kvēps (4 — 6 märc. 11 oz.) Toronto, bet 3. v. Jānis Vītols (2 — 6 —6) no Hamiltonas No jauniešiem Mārtiņš Jaunzems (Hamiltona) ieguva 3 zivis (9 märc. 3oz.). Iegūto zivju kopsvars 94 märc. A. Gaibišeļa dāvināto spininga spoli ieguva V. Krauklis no Hamiltonas. Sacensības vadīja L. Ozoliņš, bet balvas izsniedza Hamiltonas kluba priekšnieks R. Mierkalns.

● Ambera un Latvija Amerikā gada sapulcē 6. jūnijā par uzņēmumu vadītājiem ievēlēja līdzšinējos E. Treilonu, A. Šternu un V. Plūdoni.

4000. Toronto Latviešu kreditsabiedrības biedrs kļuvis 1 gadu un nepilnus 2 mēn. vecais Andrejs Eriks Rubenis Toronto, dzimis 1974. g. 29. aprīlī.

Trīs mazās baltiešu tautu meitas klusā lūgšanā pie deportēto piemiņas zīmes atceres dievkalpojumā Toronto. Vidū Linda Kronberga, pa labi lietuviete, pa kreisi — igauniete.
Foto: J. Kreilis

Jauniešu salidojums Saulainē

Latviešu nacionālās jaunatnes apvienības Kanadā nedēļas nogales kursus un seminārus jauniešiem laikā no 13.—15. jūnijam Saulainē ievadīja ar zaļumballi. 14. jūnijā Broka universitātes mācībspēks Juris Dreifelds referēja par Latvijas pašreizējo valdību, demografiskiem datiem, Eiropas drošības konferenci un latviešu tautas nākotni. Pēc referāta bija pārrunas. LNAK kultūras daļas vadītāja Inta Purva referēja par daudzkultūras politiku Kanadā un kādā veidā jaunieši ar valdības piešķirumiem varētu kuplināt latviešu kultūru Kanadā. Vakarā pie ugunskura 14. jūnija noskaņā lasīja trimdas autoru un Latvijas rakstnieku dzejoļus, kā arī dziedāja tautasdziesmas. Ugunskura programmu vadīja LNJAK priekšnieks Imants Purvs. Kursos piedalījās 15 dalībnieku, bet zaļumballē un pie ugunskura pulcējās divreiz vairāk jauniešu. Kursu dalībnieki svētdien, 15. jūnijā, apmeklēja rietumkrasta jauniešu ansambļa Dzintars koncertu Toronto. Pēc nedēļas, no 23. jūnija līdz 1. jūlijam, jauniešem sāksies Divreiz divi nometne Vankuverā, Langlijā, Trinity Western kolledžā. Nometnotājiem arī būs iespēja piedalīties rietumu krasta 6. Latviešu dziesmu svētkos Sietlā no 3.—7. jūlijam. —ls—

Kanadas vanadžu priekšniece — Ilga Breikša

Kanadas vanadžu jaunievēlētā valde sanāca uz savu pirmo sēdi ceturtdien, 5. jūnijā, Hamiltonas Latviešu biedrības namā. Sēdi atklāja līdzšinējā ilggadējā priekšniece Monika Jonāne, pateicās bijušai valdei par sadarbību un novēlēja jaunajai valdei rosīgu darbu nākotnē.

M. Jonāne ziņoja, ka vanadžu loterija par pārdotām lozēm devusi 5.591 dol. ieņēmumu. Atskaitot procentus DV nodaļām, apvienībām, vienībām un citiem ložu izplatītājiem, kā arī izdevumus un naudas laimestus, vanadžu valdei atlikums 2531,30 dol. Vanadžu salidojuma delegātes nolēmušas šo summu sadalīt: 1.000 dol. DV jaunatnei Kanadā ceļa izdevumiem uz 3. DV globālajām dienām Anglijā, 500 dol. laikrakstam Latvija Amerikā, 500 dol. DV KV nacionālās darbības fondam, bet atlikumu atstāt vanadžu valdes kārtējiem izdevumiem.

No iepriekšējās valdes vēlēšanās vairs nekandidēja Monika Jonāne, kas par vanadžu priekšnieci bijusi 8 gadus. Nora Pulciņa arī atlūgusies no amata, tādēļ valdē ienāk vēlēšanu kārtībā kandidāte Baiba Šmita-Kalēja. Kanadas vanadžu valde konstruējās šādā veidā: priekšniece Ilga Breikša, priekšnieces vietniece un kasiere Ārija Freimane un sekretāre Baiba Šmita-Kalēja.

Ilga Breikša pateicās iepriekšējai valdei par darbu, it sevišķi Monikai Jonānei par pašaizliedzīgo ilgo gadu darbu vanadžu priekšnieces amatā.

Pēc rakstu un dokumentu nodošanas jaunajai valdei, pārrunāja nākotnes darbību. Nākamā vanadžu valdes sēde trešdien, 25. jūnijā, Hamiltonā.

BŠK

Cēsu kauju atcere Toronto

Šo kauju 56 gadu atceri 15. jūnijā DV namā rīkoja DV Toronto nodaļa, pulcinot vairāk nekā 70 apmeklētāju. Svinīgo aktu ievadīja ar DV nodaļas un igauņu kaŗa veterānu karogu ienešanu, nodaļas karogu nesot A. Šternam, V. Brasliņam un A. Rūdolfam. Vīru koris Viesturs diriģenta J. Baruša vadībā dziedāja Lielo jundu. J. Akurātera balādi deklamēja E. Jurševskis. Uzrunu teica nodaļas valdes priekšsēdis V. Plūdons, visiem vienojoties Latvijas valsts himnā.

Bij. cīņu dalībnieks LKOK majors Alberts Ameriks gaŗākā stāstījumā pakavējās pie Cēsu kaujām, cīņu vietas parādot uz Latvijas kartes. Runātājs, kas pats šais kaujās ievainots, pieminēja zaudētos kaŗa biedrus, kas ticējuši Latvijas brīvībai. Viņš pieminēja igauņu cīnītājus un armijas komandiefi ģen. Laidoneru un ka ziemeļnieku nestie upuŗi un kopējās cīņas ar kaimiņiem igauņiem izšķīrušas abu tautu likteni. Atceres brīža dalībnieki ar aplausiem sumināja LKOK kpt. Arturu Vītoliņu, runātāju, igauņu cīnītājus LKOK majoru B. Lēmani un plkv. ltn. A. Tomanderu, kā arī ltn. N. Lideka atraitni Almu Lideku, bet vanadžu kopas priekšniece M. Dumpe sveica ar ziediem. No igauņu cīnītājiem sveicināja Igauņu kaŗa veterānu apvienības priekšsēdis M. Randla.

Atceres brīdi ar vairākām dziesmām kuplināja vīru koris Viesturs. Sarīkojumu vadīja O. Zvirgzdgrauds. Par cienasta galdu bija rūpējušās nodaļas vanadzes. O. K.

Saulainē labi klājas
Jāņu nakti līgojot;
Pār kalniem dziesmas skan,
Pa lejām līgotāji.

Programmā V. Zonberga viencēliena komēdija Skaistuma karaliene E. Jurševska režijā, Daugaviņas dejotāji un līgodziesmas. E. Girgensona jautŗa deju mūzika lielā nometnes zālē un vecā šķūņa pagrabā. Jāņatēvs un Jāņamāte pacienās ar tradicionālo alu un kvasu un jāņusieru pie lielās jāņuguns.

Ir jaunumi pie šķūņa un apkārtnē, un no meža atkaŗotās upes krastmalas, paparžu lauki un grāvmalas, pilnas jāņu ziediem, gaida jūs, plūcējus un jāņotājus.

LĪGOSIM SAULAINĒ

21. JŪNIJĀ. SĀKUMS PL. 7 VAKARĀ

Gaidīsim! *Saulaines pārvalde*

Ieteikumi un rezolūcijas

Visvairāk laika Baltiešu forumā 7. un 8. jūnijā veltīja pārrunām par Eiropas drošības konferences beigu posmu un attiecīgo plānu izstrādāšanai. Bija minējumi, ka pašreizējais posms Ženēvā varētu beigties laikā no jūlija beigām līdz septembrim. Tad arī paziņos datumu beigu posmam Helsinkos, kur piedalīsies arī valstu galvas. Tur būs runa par robežu neaizkaramību. Lai gan šāda deklarācija nemainītu pašreizējo Baltijas valstu stāvokli, tā tomēr smagi skārtu šo trīs tautu neatkarības un pašnoteikšanās centienus.

Foruma dalībnieki pārrunāja dažādus ieteikumus, principus un plānus, ko darīt Eiropas drošības konferences beigu posmā. Ilgu laiku debates bija tikai par teorētiskiem principiem un dažiem ieteikumiem, līdz U. Grava nāca ar konkrētiem ierosinājumiem. Viņš ieteica divu nedēļu laikā izgatavot memorandu, ko iesniegtu dažādo zemju valdībām. Četru nedēļu laikā Baltiešu pasaules apvienībai jācenšas noorganizēt tikšanās ar dažādo zemju valdības pārstāvjiem, izmantojot vietējos sakarus. Ja līdz 1. jūlijam ar dažām zemēm tas neizdotos, tad memorands nosūtāms attiecīgās zemes sūtniecībai Vašingtonā.

Memorandā norādāms, lai Eiropas drošības konferences lēmumi neskartu Baltijas tautu brīvību, kā arī jāprasa, lai dažādo zemju valdības nāktu ar paskaidrojumiem par Baltijas valstu inkorporācijas neatzīšanu. Beigās būtu jautājums, ko attiecīgā valdība darījusi, lai nodrošinātu Baltijas valstīm pašnoteikšanos un brīvību. U. Grava arī ieteica Helsinku posma laikā rīkot baltiešu demonstrācijas pie brīvības pieminekļiem visā pasaulē. Nujorkā tās varētu būt pie Brīvības statujas. Lai darbs labāk veiktos, nodibināja komisiju memoranda izstrādāšanai. Apmeklējumiem ieteica izvēlēties baltiešu jautājumam labvēlīgās zemes. Meklējams arī pasaules preses atbalsts, lai izskaidrotu baltiešu stāvokli.

T. Kronbergs ziņoja, ka Baltiešu apvienība Kanadā lūgs vizīti pie ministru prezidenta Trudo un ārlietu ministra, tikko Helsinku datums būs zināms, lai saņemtu Kanadas valdības atbildi, ka šī demokratiskā valsts Baltijas valstu tiesības aizstāvēs. Bija ieteikums apmeklēt arī to zemju delegācijas, kas līdz šim baltiešu jautājumā nav izrādījušas sevišķu interesi vai bijušas pat nedraudzīgas. G. Meierovics atgādināja, ka mums varētu palīdzēt arī Vācijas robežu jautājums. Viņam bijusi saruna ar kādu vācu diplomātu, kas bijis pārsteigts par labajiem baltiešu sadarbības rezultātiem. I. Plērs ieteica apmeklēt lielāko laikrakstu redaktorus un izskaidrot faktus par Baltijas valstīm. Arī lietuvieši ieteica rīkot iespaidīgu demonstrāciju Vašingtonā, kā to darījušas arī citas tautas. LNAK iesniedza rezolūciju, kas ieteica meklēt tuvāku rietumvalstu atbalstu.

Baltiešu intereses pārstāv Baltiešu pasaules apvienība. Atzina, ka baltiešu sadarbībai un koordinācijai sevišķi jāizpaužas Eiropas galvaspilsētās, tāpat Ženēvā un Helsinkos. Nodibināms baltiešu Eiropas centrs, kas būtu padots Baltiešu pasaules apvienībai. Līdzīgs centrs darbotos Ziemeļamerikas kontinentā, ko varētu aizstāt Apvienotā baltiešu komiteja Vašingtonā. Izveidojami sakari ne vien ar dažādu zemju valdībām, bet arī baznīcu pārstāvjiem.

V. I.

Nujorkas vanadzes savā sadraudzības pēcpusdienā atcerējās arī kopas 20 gadu darbību. Augšējā attēlā pirmajā rindā no kreisās: M. Čakārne, E. Druva, A. Valters, T. Sīlis, DV CV priekšsēdis J. Frišvalds, ASV vanadžu priekšniece A. Utināne, Nujorkas apvienības valdes priekšsēdis K. Kitners, vanadžu kopas priekšniece Anna Skara, sekretāre Verēna Freija un J. Groskopfa. Vanadžu kopu 20 darbības gados vadījušas 8 priekšnieces: Ellija Druva, Irēne Nadziņa, Verēna Freija, Antonija Skulte, Anna Skara, Marta Skica un Ilga Upmane. Pašreizējā priekšniece kopš 1971. gada atkal ir Anna Skara. Četras no viņam apbalvotas ar DV zelta nozīmi.
Foto: Bruno Rozītis

Akadēmisko biedrību konference Albertā

JAUNAS AUSTRUMU UN CENTRĀLAS EIROPAS ZINĀTNIEKU GRUPAS DIBINĀŠANAS IESPĒJAS

Edmontonas pilsēta nelielas iespiesta akmeņu mūros. Dzīvojamās mājas ērti apņem zālāju laukumi un koku puduri. Pilsētu pārdala Ziemeļsaskačevanas (North Saskatchewan) upe. Tās krastus vēl bagātīgi ielogo mežu zaļums.

No konferences brīvajā pēcpusdieņā mani latviskā sirsnībā uzņem Mužu ģimene, pastāstot par pilsētas ievērojamākām pārmaiņām un parādot celtnes. Pēdējos 20 gados Edmontona stipri augusi. No ieceļotāju lielākām grupām mīnami ukraiņi un vācieši. Kopējais iedzīvotāju skaits pus miljonu, to vidū apmēram 200 latviešu. Dzīvokļu rajonos kopti dārzi, tīras ielas. Tas pats, šķiet, būtu sakāms arī par veikalu rajonu, ja vien Edmontonas pilsēta, cenzdamās pēc modernās technikas, nebūtu izjaukusi ielas pazemes satiksmes izbūvei. Preces iepērkoties, provinces nodoklis nav atsevišķi jāmaksā.

Pārsteidz garās dienas gaismas stundas. Vēl gaišs ap vienpadsmitiem vakarā un jau atkal četros no rīta. Salīdzinot ar Toronto vasaras laiku, pulkstenis šeit jāgriež atpakaļ divas stundas. Gaisā nav Toronto iedzīvotājiem tik labi pazīstamā mitruma. Ziemas gan esot gaļas un aukstas.

Albertas universitātē ,kuŗas territorija sniedzas līdz upes dienvidu krastam, ir ļoti daudz jaunu celtņu.

Starp ietvēm plaši zālāji, ziedoši krūmi un koki. Daudzas ēkas savienotas gan ar apakšzemes, gan virszemes tuneļiem jeb ietvēm — tas esot nepatīkamā ziemas aukstuma dēļ. Studenti mītnes ir atstājuši, bet viņu vietā maija pēdējā un jūnija pirmajā nedēļā te saplūdis liels skaits Kanadas zinātnieku — pāri par 5000 un pārstāv vairāk nekā simt dažādas nozares. Netrūkst arī Karaliskā apvienība (Royal Society) kuŗā uzņem zinātniekus ar izciliem panākumiem savā speciālitātē. Šeit var sastap vēsturniekus, fizikas profesorus, matēmatiķus, mūziķus, architektus, valodniekus u. t. t. Mans pienākums ir vienā no semināriem lasīt lekciju par bibliografiskām problēmām baltiešu zinātnes laukā un par baltiešu grāmatām un mikromateriālu Toronto universitātē. Mēs, trīs baltieši (lietuvieši: Dr. I. Pavilanis no McGill -universitātes un prof. G. Procuta no Otavas), esam Kanadas slavu valodnieku apvienības lekciju ciklā.

Konferences laikā Austrumu un Centrāleiropas pārstāvji savā kopējā atklātā sanāksmē nolemj pētīt iespēju par atsevišķas Austrumu un Centrāleiropas zinātnieku biedrības dibināšanu. Daudzām mūsu tautām, zīmējoties uz valodu, ir ļoti maz vai nav nekā kopēja ar slavu biedrību, kas savā laikā tika dibināta uz valodas un literātūras bazes. Iniciātoru grupas vadību uzņemas Albertas universitātes, Austumeiropas studiju zinātnisko gradu katedras vadītājs M. Gulutsans (Director, East European Studies, Fac. of Graduate Studies and Research, University of Alberta, Edmonton, Alberta T6S 2G5). Ja kāds latviešu zinātnieks būtu ieinteresēts par šīs jaunās grupas mērķiem un attīstību, tiek lūgts sazināties ar Dr. Gulutsanu vai ar šo rindu rakstītāju (tālrunis Toronto 929-9763).

Emilija Ziplāne

Turpmākie dziedināšanas dievkalpojumi

AR BENNY HINN PIEDALIŠANOS

notiks 30. jūnijā un 14. jūlijā

St. Paula baznīcas Cody Hall zālē

pl. 7.30 vakarā.

Sestdien, 21. jūnijā

LĪGO SVĒTKI SIDRABENĒ

Sveiciens visiem Jāņiem!

Apsveikšanā piedalās viešņas no Silmačiem, kā arī solisti, viesi un Hamiltonas papildināts Kristus draudzes koris A. Skudras - Kārkliņas vadībā. Sākot ar pl. 6 vakarā dārza mūziku spēlēs Chinguacausy pūtēju orķestris 30 vīru sastāvā. Deju mūziku spēlēs Bones orķestris. Programmas vadītājs Osvalds Liepa. Ugunskuri un līgošana. Krāšņa uguņošana, kuŗas izdevumus segs Robertson Chev. Olds. autofirmas latviešu pārstāvis HANS PLAUDE

Ieejas maksa līdzšinējā.

UZ REDZĒŠANOS LĪGO SVĒTKOS SIDRABENĒ!

Visus laipni ielūdz. Sidrabenes pārvalde

RATAS

— IGAUŅU OPTIĶIS

247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251

Gatavo brilles pēc receptēm ● Acu pārbaude

Zeiss ● Rodenstock ● Christ. Dior rāmji

Speciālitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft)

Pulksteņi: Omega, Tissot, Bulova. Latviešiem atlaide

Latviešu tautas mākslas festivālā Sv. Katrīnās. Augšā pa kreisi — festivāla karaliene Sarmīte Šteinberga V. Bērziņa vadītā automašīnā. Vidū — latviešu grupa parādē; labajā stūrī — R. Zālmanis pie latviešu galda iepazīstina ar Latvijas brīvības laika naudas zīmēm itaļiešu „karalieni". Apakšā pie latviešu novietnes: I. Andersone, M. Zvejniece, E. Krūmiņa un Sarmīte Šteinberga. Pa labi Jandāla dejotāji sporta arēnā. Foto: J. Ligurs

Bostona atzīmēs latviešu devumu ASV

KOPĒJAIS BALTIEŠU FESTIVĀLS ILGS VISU SEPTEMBRA MĒNESI

Bostonas pilsētas kultūras daļa 2. jūnijā bija aicinājusi uz apspriedi baltiešu pārstāvjus, lai pārrunās noskaidrotu, ko katra grupa varētu festivālā sniegt saikarā ar ASV 200 gadu jubileju septembrī. Šīm vajadzībām Bostonas pilsēta atvēlējusi ap 25.000 dol., un katra etniskā grupa saņems līdzekļus apstiprināto plānu īstenošanai. Igauņiem, latviešiem un lietuviešiem kopā piešķirts ap 4000 dol. Septembrī „baltiešu mēnesis" notiek pilsētas galvas Vaita protektorātā.

No latviešiem piedalījās: E. Āboliņš, V. Vītols, N. Kūla, M. Šlesere, R. Straumane, B. Liepiņa, J. Kaža un O. Akmentiņš.

Sarīkojumos ietelp izstādes un priekšnesumi, kā tautas dejas, mūzikāli un citi priekšnesumi. Par izstāžu lietu kārtotājām izraudzīja Liliju Kluci un Maiju Šleseri, bet sarīkojumu nodaļā: Liliju un Ernestu Āboliņus.

Vēl īsti nav izraudzīta tautas deju priekšnesumu vieta, bet pilsētas pārstāvji vēlas, lai tie notiktu „City Plaza" ārpusē, tā ka arī publika varētu no ielas noskatīties priekšnesumus. Ielas troksnis tomēr dejotājiem, kas pie tā nav pieraduši, ne visai patīk. Tāpat kritiskas dzirdamas bija no lietuviešu un igauņu pārstāvjiem par koridoru, kur paredzēta vieta izstādēm ar vitrīnām, kas nav apsargātas. „Kultūras daļa" atrodas nama apaksējos stāvos, un ne katrs pilsētas nama apmeklētājs zina, ka lejā kaut kur notiek izstādes, kaut gan caurmērā ierodoties 1000 līdz 2000 cilvēku dienā. Vadība solījās pa daļai šos trūkumus novērst.

Latvieši iecerējuši izstādīt daiļamatnieku izstrādājumus, grāmatas un eventuāli trimdas presi. Sarīkojumu virknē iekļaus Princeses Gundegas Ņujorkas teātŗa viesizrādi, kas notiks 6. septembrī. „Baltiešu mēnesi" iecerēts noslēgt ar baltiešu jauniešu vakaru, kur dejos tautas dejas, dziedās tautasdziesmas un tās pavadīs Aldiņa ansamblis sadarbībā ar dubultkvartetu Tēvija, kas arī apsolījis piedalīties. Iespējams, ka šis sarīkojums notiks Bostonas universitātes telpās, bet Princeses Gundegas izrāde Hankoka lielajā zālē.

Lietuvieši vēlas rīkot arī baltiešu filmu festivālu un lūdz piedalīties arī latviešu filmu amatierus ar angļu tekstu.

O. A.

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

21. jūnijā — Sidrabenē tradicionālie Līgo svētki.

21. jūnijā pl. 7 vak. Līgo svētki Saulainē ar uzvedumu „Skaistuma karaliene", balli un lielo ugunskuru.

14. septembrī Sidnejas Latviešu teātŗa viesizrādes Imanta Sveiļa režijā, Ulža Siliņa — Pilsoņa Avota lieta.

1975./76. gada

TORONTO KONCERT-APVIENĪBAS KONCERTI

18. oktobrī pl. 8 vak. koncerts Emīla Dārziņa piemiņai.

20. novembrī vijolniece Rasma Lielmane. Pie klavierēm Leo Barkins.

31. janvārī pianists H. Godess.

6. maijā baritons Dzintars Veide no Austrālijas.

Visi koncerti notiek Sv. Laurenca Taunhallē.

1. novembrī ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde Indrāni Bickford Park skolas auditorijā.

NIAGARA

26. un 27. jūlijā Jaunatnes un Draudzības dienas Niagarā.

DV Toronto nodaļai 472 biedri

DV Toronto nodaļas 13. jūnija valdes sēdē. DV namā, priekšsēdis V. Plūdons informēja, ka DV priekšnieks J. Frišvalds un DV Rietumvācijā valdes priekšsēdis J. Leitītis ar rakstu izteikuši sirsnīgu pateicību Toronto DV saimei un pārējiem tautiešiem par viesmīlību, ko viņi baudījuši, viesojoties Kanadas DV 25 gadu jubilejas svētkos. Gaujas gaidu vienība pateikusies par DV nodaļas piešķirto jubilejas velti.

Aprūpes daļas vadītājs Z. Akots un kasiere Aina Selga ziņoja par lielo atsaucību 14. jūnija līdzekļu vākšanas akcijā DV informācijas darba atbalstam Kanadā. Biedrzinis un iekšējās informāc. daļas vadītājs O. Kļavenieks varēja ziņot par nodaļas biedru skaita pieaugumu. Toronto nodaļā tagad ir 472 biedri, to vidū arī konsuls Dr. E. Upenieks, Kanadas latviešu sporta apvienības priekšsēdis Arnolds Dzilna un Sv. Andreja draudzes priekšnieks Jānis Pētersons. Sekretārs V. Brasliņš ziņoja, ka pēdējā laikā apsveikti 9 jubilāri, to starpā arī bij. DV KV priekšsēži Vitālis Mukts un Elmārs Krūka, kas 18. maijā atskatījušies uz 60 mūža gadiem, bet 10. maijā 80 gadu piepildījušies Dr. Hermanim Zvaigznem.

Vanadžu kopas priekšniece Margrieta Dumpe aicināja informēt vanadzes resp. nodaļas valdi par slimnīcās ievietotiem tautiešiem. Vanadzes rūpējušās par invalidu Ģirtu Ploci Vācijā, kam nosūtīta arī Lieldienu velte. Jaunatnes daļas vadītājs K. Markitants bija iepriecināts par jaunatnes atsaucību DV pasākumiem. Veikti remontdarbi un uzlabojumi DV kluba telpās. Tajā paredz iekārtot vēl vienu gaisa atvēsinātāju. Šaušanas sekcijas vadītājs A. Rūdolfs ziņoja par piedalīšanos vācu šaušanas kluba sacīkstēs kopā ar Lauru Rūdolfu, Oskaru un Pēteri Zvirgzdgraudu, gūstot arī vairākas godalgas. Nodaļas gadskārtējās šaušanas sacīkstes risināsies 26. jūlijā Toronto mednieku un makšķernieku kluba lauku īpašumā Bērzainē ar māla baložu šaušanu un cita veida sporta nodarbībām, ugunskuru un balli.

Septembrī Toronto paredzēts dziesmu ansambļa Staburadze koncerts, iespējams 12. vai 13. datumā. Agrāk ziņotā Grand Rapidu Latviešu biedrības teātŗa viesizrāde ar lugu Vecais pilskungs Toronto tomēr nevarēs notikt. Nodaļa ar 400 dol. atbalstījusi Kanadas DV 25 gadu jubilejas svētkus, neņemot atlīdzību par telpu lietošanu savā namā. Jubilejas gadījumā apbalvotie invalidi atsūtījuši sirsnīgas pateicības vēstules.

Valdes loceklis G. Krauja ierosināja apzināt lielākās latviešu daudzbērnu ģimenes, stājoties sakarā ar draudzēm, jo šāds jautājums radās arī DV delegātu sapulcē.

Sietlas dziesmu svētku laikā no 3. līdz 7. jūlijam notiks arī DV salidojums. No DV Toronto nodaļas tajā piedalīsies O. Kļavenieks. Viņš arī informēja par savu jauno adresi: 152 Grenadier Rd., Toronto, Ont. M6R 1R6, tālrunis līdzšinējais — 763-3354, darbā: 259-7851.

O. K.

Bankroft rajonā

izīrējama pilnīgi jauna vasarnīca

augusta mēnesī. Tālr. 483-5416, pēc plkst. 6.00.

Latviešu apriņķis iestājies Latvijas brīvības fondā

Latviešu lauksaimniecības biedrība savā 7. jūnija sapulcē R. un L. Geisleru mājā Mt. Forestā nolēma ar 500 dol. iestāties Latvijas brīvības fondā. Tā kā DV Drūvas nodaļa Brīvības fondā jau bija iestājusies pirms mēneša, tagad abas organizācijas Latviešu apriņķī kļuvušas par Latvijas brīvības fonda dalībniecēm. Sapulci vadīja Ž. Bukovskis un protokolēja L. Geislers.

Par valdes darbību un LNAK sesiju ziņoja Ž. Bukovskis, bet par kases stāvokli A. Kalniņš. Revīzijas komisija atzina darbību par sekmīgu un konstatēja, ka daži biedri nav nokārtojuši biedru maksas un nav paziņojuši adrešu maiņas, kas turpmāk būtu novēršams.

Par valdes priekšsēdi turpmākajiem diviem gadiem ievēlēja Ž. Bukovski. Valdē ievēlēja K. Spalviņu, V. Jēgeru, A. Kalniņu un R. Geisleru, bet revīzijas komisijā G. Lanku, E. Berķi un R. Biti.

Pēc sapulces bija rīkots groziņu vakars, ar dziesmām un dejām.

Bk.

IZBRAUKUMI UZ TORONTO SALIŅĀM

Uz Toronto saliņām Ontario ezerā 20. jūnijā sākās 15. gadskārtējais Mariposa tautas festivāls, kas ilgs līdz 22. jūnijam, no pl. 10 rītā līdz 8,30 vak. Ieejas zīmes 8.50 dol. par dienu, bet visām festivāla 3 dienām 20 dol. Bērniem līdz 12 g. ieeja brīva. Kuģīši uztur satiksmi ar saliņām katras 20 minūtes. Braukšanas maksa pieaugušiem (abiem braucieniem) 75 c., pensionāriem 25 c., bet bērniem līdz 12 g. 10 c. Turpmākie sarīkojumi: 1. jūlijā Dominijas dienas regata, 5. un 6. jūlijā „Internacionālais pikniks".

Amerikāņu žurnālists pie baltiešiem

Laikraksta The New York Times diplomātiskais korespondents Dāvids Bainders vairāk nekā divas stundas Baltiešu forumā runāja par Eiropas nākotni, to apzīmējot par lielo un mazo spēku Eiropā. Šinī laikrakstā viņš darbojies kopš 1961. gada, ilgus gadus bijis Eiropas korespondents. Baltijas valstīs viņš gan nav bijis, bet solījās tās apmeklēt.

Savā referātā viņš centās izskaidrot lielo un mazo Eiropas valstu attieksmes. Pēc viņa vērojumiem Pad. savienības imperiālisma tieksmes pašreiz esot mazinājušās. Viņš pieminēja attieksmes ar Dienvidslaviju 1948. gadā, Rumāniju 1963. gadā, Čechoslovakiju 1968. gadā, Polijas strādnieku nemierus 1970. gadā un Somijas stāvokli. Eiropā cilvēki tagad mazāk turoties pie savas zemes, tie dodoties darbos uz citām Eiropas zemēm. Ja Baltijas valstis nebūtu pievienotas Pad. savienībai, varbūt arī baltieši braukātu apkārt pa Eiropu, meklējot pieredzi dažādos darba laukos. Bet Pad. savienībā dažādu tautību attieksmes ir mākslotas. Varētu arī notikt, ka Eiropas sadalīšana austrumu un rietumu daļās izbeidzas, ko pašreiz vērojam vācu tautā.

Baltijas valstis savu neatkarību ieguvušas tikai tāpēc, ka Vācija un Krievija pēc Pirmā pasaules kara bijušas vājas. Arī nākotnē Krievija varētu kļūt vāja, un tad Baltijas valstīm varētu pavērties ceļš uz neatkarību.

Krietni interesantāki par referātu bija dažādie foruma dalībnieku jautājumi, kas ilga gandrīz divas stundas. Dažreiz likās, ka jautātāji vēlas referentu izaicināt uz neparastām atbildēm, bet citā reizē referents ar savām atbildēm izaicināja jautātājus. Dažos gadījumos šie jautājumi referentu piespieda it kā pie sienas, dažreiz tas izvairījās dot tiešas atbildes. Bet beigās likās, ka iespaidīgā amerikāņu laikraksta pārstāvis guvis daudz lielākas zināšanas par baltiešiem un savu nostāju sesijas beigu daļā it kā grozīja. Viņš pat apsolīja savā nākamajā Baltā nama preses konferencē prezidentam jautāt par Baltijas valstīm.

Pirmais jautājums pēc referāta bija izdibināt Baindera domas, vai krieviem var ticēt, ja viņi daudzos starptautiskos līgumos nav turējuši vārdu. Referents domāja, ka pašreiz krievi nevar atļauties tos neievērot, kaut arī nav zināmas viņu intereses.

I. Spilners jautāja, vai saruna ietekmē atomieroču briesmas un vai tās ir īstas. Referents domāja, ka briesmas ir reālas, un pēc viņa domām tāds spriedums ir arī Kisingeram.

Lietuvietis Genis domāja, ka ne katrreiz tas, kas krieviem ir labs, būtu labs arī citiem. Bainders ieskatīja, ka „nevar kādu nosist", ja kāds valstu vadītājs kādam nepatīk. Ir jāmēģina sadzīvot. Krievi atrodoties Baltijas valstīs un neviens nevarot pateikt, cik ilgi viņi tur būs. Ar to esot jāsamierinās. Prezidents Fords pēc referenta domām lielu vērību pievērsis Eiropai. Pašreiz amerikāņi cenšoties uzvarēt, iepludinot Pad. savienībā televīzijas aparātus, auto mašīnas un citas mantas. Bet arī te bija jāatzīst, ka šīs saimnieciskās pārmaiņas norit lēni. Kaut arī krievus saindē ar kapitālismu, tomēr pasaulē komūnisms nostiprinās. Referents nedomāja, ka Eiropā tuvākā laikā varētu gaidīt kādu sacelšanos pret krieviem, bet viņam bija jāatzīst, ka procentuāli baltieši savās zemēs samazinās. Starp jautājumiem bija arī vairākas ASV ārpolitikas problēmas.

T. Kronbergs jautāja, ko referents varētu ieteikt baltiešiem darīt nākotnē, jo Baltijas valstu apstākļu nepārzinātājiem grūti iedomāties īstenību. Referents domāja, ka būtu primitīvi, ja baltieši sevi atzītu tikai par antikomūnistiem vai antirusistiem. Vispirms būtu pasīva pretestība. Rietumos Baltijas valstu sliktie apstākļi vienmēr būtu jāatgādina, ko baltieši arī dara.

U. Grava aizrādīja, ka prese aprakstos par Eiropas drošības konferenci formālizē Eiropas robežas, ko arī referents bija spiests atzīt. Kad ienākušas sūdzības pret ASV ģenerālkonsula Ļeņingradā interviju Times slejās, ASV valdība norādījusi, ka rakstā ir daži pārpratumi, bet nekādi labojumi laikrakstā nav parādījušies. Te Bainders apsolīja nākamajā preses konferencē noskaidrot apstākļus un tos izlabot.

Beidzot laikraksta pārstāvis aizrādīja, ka dažos jautājumos bijuši dažādi uzskati jautātājiem un atbildētājiem, bet viņam šī uzstāšanās patikusi. Baltiešiem rūp savas zemes nākotne. Ja referāta sākumā likās, ka Bainders negrib vai nespēj izprast baltiešu stāvokli, tad vēlāk bija jāatzīst, ka stāvoklis mainījies. Vk

LOTERIJĀ LAIMJUŠI

Olimpiadas loterijā laime šoreiz uzsmaidījusi J. Jēkabsonam, laimējot 5000 dol. — Cik zināms, 1000 dol. vēl laimējis Kārlis Knēziņš un otrreiz 100 dol. Egils Ģimis. O. K.

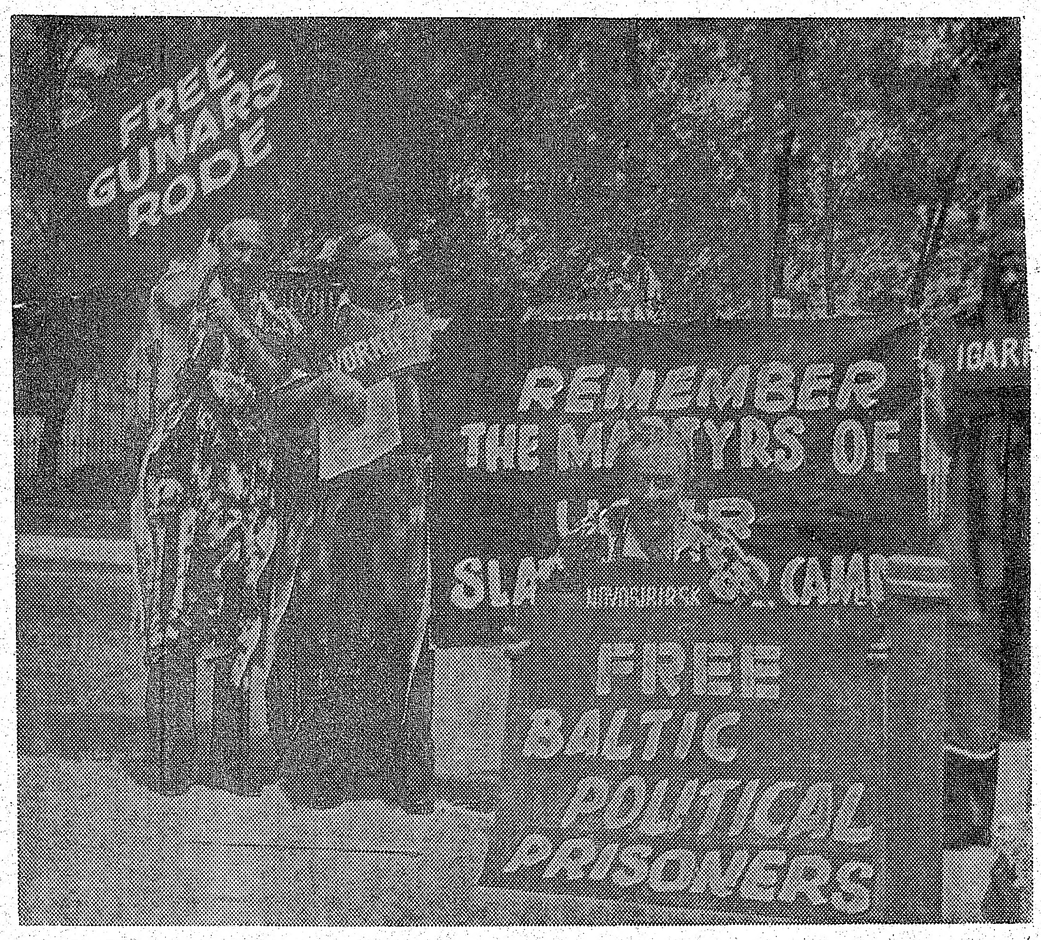

„KLAUVĒJUMS" PIE PADOMJU SŪTNIECĪBAS DURVĪM OTAVĀ

Kanadas DV ārējās informācijas daļa rīkoja 14. jūnijā demonstrācijas pie padomju sūtniecības ēkas Otavā, atgādinot 1941. gada jūnija lielās deportācijas, kad vienā naktī uz Pad. savienības vergu darbu nometnēm aizveda desmitiem tūkstošu igauņu, latviešu un lietuviešu, vairumu uz neatgriešanos. Augšējā attēlā redzama daļa demonstrācijas dalībnieku pie padomju sūtniecības ēkas. Bez saukļiem katrs demonstrants nesa arī pie krūtīm piestiprinātu uzrakstu ar kādu padomju vergu darbu nometnes nosaukumu. Kādā plakātā bija prasīta brīvība Gunāram Rodem, kas jau 16 gadus smok Vladimira cietumā. Izdalīja arī skrejlapas, kā 34 gados no 7 milj. lielā Baltijas valstu iedzīvotāju skaita padomju vergu darbu nometnēs un cietumos miruši 500.000 latviešu, lietuviešu un igauņu. Foto: Verners Cinis

Rīgas balzāms Dzintara koncertā

Vieglās mūzikas ansamblis Dzintars reprezentējās Toronto ziemeļu vidusskolas plašajā zālē 15. jūnijā. Dzintara mūzikālā vadītāja Brigita Ritmane-Ose bija īpašu vērību veltījusi programmas trīsdaļīgam iekārtojumam, tā veiksmīgi klausītāju ievadot dažādo dziesmu stilu izteiktās pasaulēs.

Pirmā daļa mūzikālā ziņā bija krāsaināka, ar lielu dziesmu dažādību. Raiti mainījās Draiska dziesmiņa (Sildegs — Livens) ar gluži domīgu, pat skumju piesātinātu Lietus list manā pilsētā, kuras dzejas autors ir Andris Ritmanis, bet mūzikālo kompoziciju radījusi Lolita Ritmane ar minora toņkārtas lietus lāšu atskaņām klavieru pavadījumā. Attiecīgā noskaņā solo daļu dziedāja Alberts Ritmanis. Dzīvā atmiņā gan skaņu, gan krāsu vīzija dziesmā Zilā — R. Paula un J. Petera veltījums Čakam — ar sevišķi pārdzīvotu pavadījumu un mākslinieciski fantastiskām gaismu maiņām.

Solo dziesmas pārstāvēja Māra Saukante ar niansēti nodziedātu R. Paula Lūgums, bet Artūra Livermora izpildījumā dzirdējām Makuena Celinieks, kuŗā A. Ritmanis dzejas vārdos izstaigā Rīgas ielas un Daugavas krastus. Temperamenta, viegla ritma, gaiša humora piestrāvotas bija Ai, Dundur un Rīgas balzāms.

Koncerta otrā daļā dzirdējām tautasdziesmu gluži sveša dā, mums nepierastā „ietērpā" ar estrādes žanra zīmīgajiem akordiem un ritmiem. Tā vienkārši, dzidri aizskanēja Cīruli, cīruli (R. Pauls), Maza, maza istabiņa, kuŗā brīnumskaidrā dikcijā solo dziedāja Ilga Damberga, un Zēns paņēma līgaviņu ar Aivaru Saukantu solista lomā. Labu ansambli dzīvā izteiksmē parādīja Dzintara jaunekļu trio tautasdziemā Man nozaga līgaviņu. Turpretī pavisam citās krāsās parādījās Inta Kurmiņa kā čigānu meitene kopīgā dziedājumā ar ansambļa dalībniecēm — bez minētajām meitenēm piedaloties arī Lindai Raņķei — uzburot priecīgu, gaišu noskaņu Precē mani, čigānzēn.

Nobeiguma posmā stingri vienveidīga stila dziesmas — romantisms, pat zināms sentiments klausītāju aizved „senās takās, Gaujas līčos". Arī tērpi un skatuves dekorātīvā daļa ieturēta vienveida balti melnos toņos, gaismas bez žilbīga spožuma, pretstatā iepriekšēja daļu krāsu un kustību priekam. Divi dziesmās atkal dzirdējām Artūra silti tembrēto balsi, tās iejutīgo, brīvo plūdumu. Klavieŗu gleznainajos pavadījumos bieži bija jāpriecājas par Brigitas Ritmanes veiklajām pianistes spējām. Tāpat imponēja mūzikālās vadītājas varēšana izveidot ansambli, kuŗā balsis tik saskaņoti iekļaujas bungu (Mārtiņš Rubenis), ģitaras (Lolita Ritmane) un klavieŗu instrumentācijā.

Kaut sākumā dziedātāju dikcija bija svārstīga, taču koncerta otrā un trešajā daļā vārdu izruna jau bija ļoti skaidra, un nedaudz mīmikas un roku kustības zīmīgi papildināja dziesmu tekstu.

Ilze Štrāle-Didrichsone

WHOLESALE DIAMONDS AS A HEDGE AGAINST INFLATION. INVEST FIVE DOLLARS

AND OUR BROCHURE WILL BE SENT TO YOU OUTLINING THIS INVESTMENT OFFERING A GUARANTEE CLAUSE. WRITE TO

FIFTY-EIGHT FACET DIAMOND CORPORATION
1111 FINCH AVENUE WEST, SUITE 158,
DOWNSVIEW, ONT. CANADA
M3J 2E6

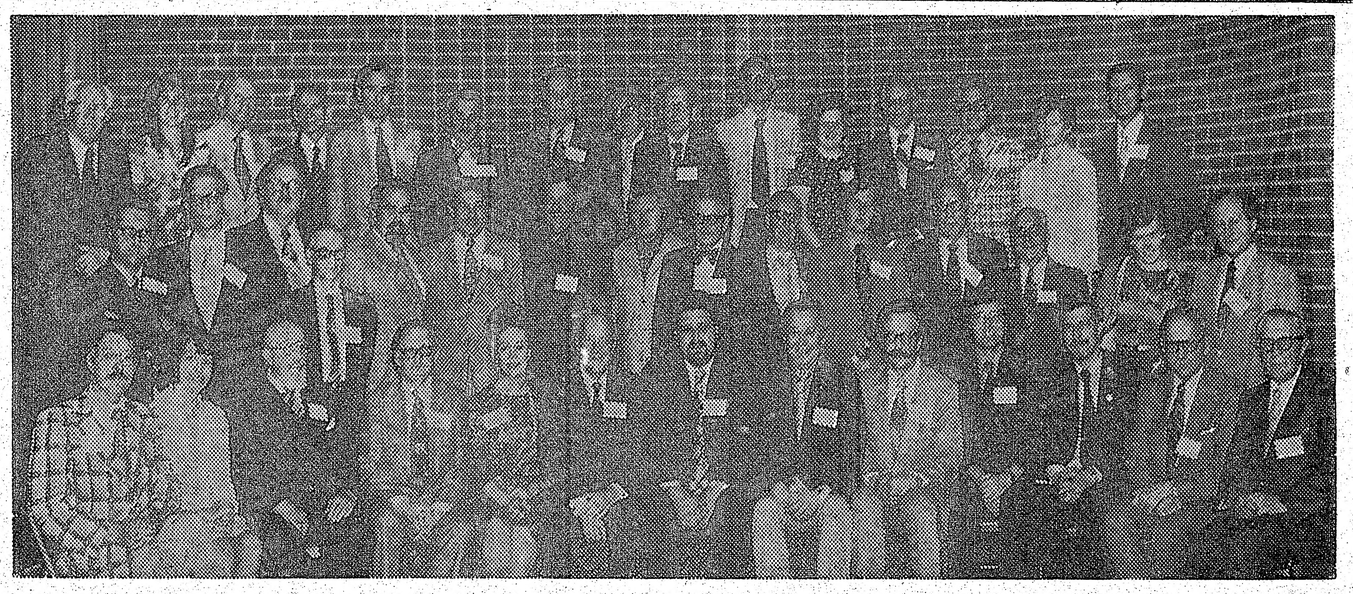

Pirmā Baltiešu foruma darbinieku grupa. Pimās rindas centrā Pasaules baltiešu apvienības un PBLA priekšsēdis Uldis Grava. Pa kreisi no viņa Dr. Jozefs Valiunas, pa labi Ilmārs Plērs. Foto: Bruno Rozītis

Jaunieši sajūsmina un iepriecina

IESPAIDI UN VĒROJUMI DZINTARIEŠUS KLAUSOTIES

Pēc apmēram trīs gadu cītīgas mācīšanās un dažiem koncertiem „pašu mājās", Portlandes jauniešu ansamblis Dzintars pirmās divas jūnija nedēļas veltīja turnejai pa ASV vidieni, bet nobeidza Toronto 15. jūnijā. Dzintars 11. jūnijā viesojās Kalamazū. No apmēram 60 dziesmu lielā repertuāra tas dziedāja 24 dziesmas, deviņas no tām Rīgas autora Raimonda Paula kompozicijas; Pārējās dažādu mazāk pazīstamu autoru darbi.

Ievērību izpelnījās jaunākās ansambļa dalībnieces Lolitas Ritmanes divi darbi — Lietus līst manā pilsētā, ar tēva Andŗa Ritmaņa vārdiem un Andrai — veltījums krustmeitai. Pēc sadalījuma un satura vakara programmai bija trīs daļas: dažāda satura dziesmas, stilizētas tautasdziesmas un dziesmas par Latviju. Klausītājiem neatlaidīgi aplaudējot, dzintarieši atkārtoja ne vien simbolisko dziesmu Ceļinieks ar Andŗa Ritmaņa vārdiem, bet otrā daļā Rudacīti (R. Paula) un trešā — Pate māte savu dēlu (A. Legzdiņa), kā arī Teic, kur zeme tā (R. Paula). Nobeigumā ārpus programmas ansamblis nodziedāja trīs dziesmas, no kuŗām viena bija veltījums šā gada Sietlas dziesmu svētkiem.

Klausītājos izraisītā sajūsma vedināja šī laikraksta korespondentam apjautāties par klātesoso domām. Krietns pulciņš jauniešu, kuŗi visi ir studenti, sasēdušies vienkopus un jau ko pārspriež. — Kā jums patīk šo tālīno ciemiņu devums? — bija avīznieka jautājums.

„Šim priekšnesumam ir ļoti atšķirīgs stils, vērojamas labi izkoptas balsis, ļoti saskanīgs uzvedums," saka Daina Vizule, bet Baiba Stepe piebilst: „Viņi nav baidījušies uzņēmības un pūļu, lai sniegtu, kas mums patīk," kam pievienojas arī Atis Lizenbergs. Ilze Bērziņa savukārt domā, ka „mēs par maz atbalstām spējīgus jauniešus." — „Varbūt ar līdzīgām spējām ir vēl citi jaunieši," viņa saka. Dr. M. Bruniņas konstatējums ir: „Šeit bija visam — ausīm, acīm un arī sirdij." No Gaŗezera kopā ar visiem padsmitniekiem un Dr. K. Dimantu bija atbraukusi Ruta Dimanta. Arī viņa par Portlandes jauniešu sniegumu izteicās atzinīgi. — „Labi, ka varam redzēt arī ko atšķirīgāku no parastajām sarīkojumu programmām," atzīst J. Vasaris.

Bet ko domā skolotājs V. Šitka, kam gadu skaits jau pāri 80? — „Priekšnesums labs, bet tā saturs svešāks," ir viņa atbilde. Vēl gadās aprunāties arī ar DV apvienības priekšnieku A. Minku, kas domāja, ka portlandiešu sniegums vērtējams atzinīgi, bet sarīkojumā būtu bijis vēlams lielāks vecākās paaudzes atbalsts, jo tajā bija ieradušies nedaudz vairāk kā 100 apmeklētāju, to vidū lielāks skaits jauniešu un vairāki ārsti, lai sveiktu ansambļa administrātoru Dr. A. Ritmani par viņa nenogurstošo uzņēmību jaunatnes darbā.

Kad bija izskanējusi Dzintara pēdējā dziesma, saņemti sarkanie ziedi un sirsnīgie rokas spiedieni, dotas neskaitāmas autogrammas uz turpat iegūtās jaunās skaņu plates apvalka, sākās turnejas dalībnieku „melnais darbs" — skatuves novākšana un visu rekvizītu iekraušana četrās automašīnās, lai dotos atkal uz citu latviešu centru. Tikai tagad rodas izdevība aprunāties ar Dr. A. Ritmani, ko paši ansambļa dalībnieki sauc vienkārši par „Andri". Viņš sevišķi pasvītrā ansambļa lielo disciplīnu un kārtību. „Mēs vēl šinī turnejā neesam saskaitušies, ne bārušies, jo katrs zinām, kas un kad jādara," saka Portlandes dziednieks, bet ansambļa dalībniece, bijušā minsteriete Ilga Damberga, turpina: „Visur mūs uzņem kā gaidītus ciemiņus, visos sarīkojumos redzējām daudz jauniešu. Tas mūs iepriecina visvairāk."

V. Bokis

Portlandes mūzikālais ansamblis Dzintars šaržista Harija Berga skatījumā, augšā no kreisās: Ilga Damberga, Inta Kurmiņa, Māra Saukante un Arturs Livermors; apakšā no kreisās — Lolita Ritmane, Aivars Saukants, Brigita Ritmane-Ose, Alberts Ritmanis un Linda Raņķe.

Dzintars Toronto

Toronto Latviešu biedrības dāmu komitejas izkārtojumā 15. jūnijā Northern vidusskolas auditorijā viesojās ASV rietumkrasta dziesmu un mūzikas ansamblis Dzintars, ar to pabeigdams savu turneju pa ASV latviešu centriem un Kanadu, pavisam nobraucot 4000 jūdžu un apciemojot 9 pilsētas. Liekas, ka Toronto latvieši bijuši visatsaucīgākie, jo ap 1000 sēdvietu lielā auditorija un balkons bija gandrīz apmeklētāju pārpilns. Redzēja arī apmeklētājus no Toronto tuvākās apkaimes — Hamiltonas un citām vietām, arī daudz jaunatnes.

Programmā bija jau citos latviešu centros dzirdētās dziesmas, skaitā pāri divdesmit, to starpā vairākas Raimonda Paula kompozicijas, arī tautasdziesmu parafrazējumi, kuŗām bija veltīta visa programmas vidusdaļa. Bija atkārtojumi un piedevas, aplausi un beigās ziedi ansambļa dalībniekiem, kas raiti veica trīsdaļīgo programmu tikai ar diviem īsiem starpbrīžiem. Starp deviņiem dziedātājiem bija arī amerikānis Arturs Livermors, kas iepriecināja ar skaidro latvisko dikciju; viņam bija arī vairāki solo dziedājumi. Dzintara mūzikālā vadītāja, dziesmu aranžētāja un iestudētāja ir Brigita Ritmane-Ose (klavieŗu pavadījumi ar dziedājumu). Ansamblī vēl dzied Lolita, Alberts un Dr. Andris Ritmanis (ansambļa administrātors), Ilga Damberga, Inta Kurmiņa, Linda Raņķe, Māra un Aivars Saukanti. Ar bungām veikli rīkojās Mārtiņš Rubenis. Lolita Ritmane dziedājumus pavadīja ar basa ģitaru.

Koncertu publika uzņēma ļoti atsaucīgi, neskopojoties ar aplausiem katrai dziesmai. Iepriecināja krāsainie kostīmi, tos attiecīgi pieskaņojot dziesmu raksturam, un īpatnējais aranžējums. Tautasdziesmu parafrazes ansamblis dziedāja stilizētos tautas tērpos, ar sarkanajiem brunčiem, kuŗus viegli varēja pārmainīt, pārsviežot baltajai blūzītei melno seģeni (Raimonda Paula dziesmai Precē mani, čigānzēn).

Vakarā ansambļa dalībnieki un viesi pulcējās Latviešu namā, kur TLB dāmu komiteja bija rīkojusi vakariņas.

—ls—

Karavāna sagaida 2 milj. apmeklētāju

RĪGAS PAVILJONS LATVIEŠU NAMA TRIJOS STĀVOS

Internacionālā Karavāna, ko rīko Karavānas padome priekšsēža L. Kosara vadībā, šogad Toronto notiek jau septīto gadu. Toronto etniskās grupas Karavānā atspoguļo Kanadas daudzkultūru raksturu, rādot savas tautas kultūru — dziesmas un dejas, nacionālos kostīmus, paražas, daiļamatniecību, ēdienus un dzērienus. Karavānas 10 dienu ilgā starptautiskā festivālā no 22. jūnija līdz 1. jūlijam šogad darbosies 56 tautību paviljoni.

Karavānu šogad atklās 21. jūnijā pl. 11.30 jaunā pilsētas valdes nama laukumā, piedaloties „paviljonu princesēm" un „pilsētu galvām.". Pirms tam notiks Karavānas „princešu" parādes brauciens zirgu vilktās desmit veclaicīgās karietēs no pagājušā gadu simteņa. Parādes gājiens orķestŗu pavadībā sāksies pl. 10.30 no parlamenta ēkas, Queens parkā un virzīsies pa Universitātes aveniju, Dandas ielu līdz jaunajam pilsētas valdes namam, kuŗa laukumā notiks oficiālā atklāšana.

Šogad, tāpat kā agrākos gados, latvieši piedalās ar Rīgas paviljonu, kas iekārtots Latviešu nama trijos stāvos, un to vada Rīgas paviljona rīcības komiteja. Rīgas paviljonu atklās 22. jūnijā pl. 3 pēcp. ar priekšnesumiem, daiļamatniecības izstādi, suvenīru tirdziņu, kafejnīcu, bāru un restorānu ar latviskiem ēdieniem. Katru vakaru deju mūziku spēlēs Runči trimdā no Hamiltonas. Priekšnesumos piedalīsies Dainas koris, vīru ansamblis Kalvis, Toronto kokļētāju ansamblis Auseklītis un Vaidelotis, trīs tautas deju kopas — Daugaviņa, Diždancis un Detroitas Auseklītis. Vēl piedalīsies meiteņu ansamblis Pēteŗa Zariņa vadībā un soliste Skaidrīte Leja. Priekšnesumi atkārtosies ik stundu.

Rīgas paviljona nama māte Ingrīda Mackare un Rīgas „pilsētas galva" Mārtiņš Mežulis kopā ar pārējo paviljonu pārstāvjiem piedalījās 12. jūnijā preses pieņemšanā Harbour Castle viesnīcā un 19. jūnijā kopā ar pārējo paviljonu pārstāvjiem Toronto pilsētas galvas Dēvida Krombija rīkotā pieņemšanā pilsētas valdes namā. Vēlāk paviljonu „princeses" sacentīsies par „Miss Karavana" titulu Karavānas ballē.

Šogad pirmoreiz piedalās desmit jauni paviljoni — Brazilijas, Kolumbijas, Meksikas u. c. Savs paviljons būs arī Ņufaundlandei. Karavānas pasemaksā 5 dol., ar kuŗu varēs apmeklēt visus paviljonus. Bērniem līdz 12 gadiem pieaugušo pavadībā ieeja brīva. Karavānas paviljoni iekārtoti etnisko grupu klubos, baznīcu telpās un citos organizāciju namos, kas atzīmēti Karavānas pases klātpieliktā plānā. Speciāli Karavānas autobusi rēgulāri aties no Karavānas centra James St. starp veco pilsētas valdes namu un Ītona veikalu, apbraukājot visus paviljonus, pie kuŗiem izlaidīs un uzņems pasazieŗus. Paviljoni būs atvērti katru dienu no pl. 6 līdz 11 vak., bet sestdienās, svētdienās un svinamās dienās no pl. 3—11 vak. Pagājušā gadā 55 paviljonus apmeklēja 1.859.867 personas, bet šogad sagaida 2 milj. apmeklētāju.

Karavānas laikā parkos un sabiedriskos centros katru dienu notiks bezmaksas publiski koncerti. Organizācijas, kas iekārto savus paviljonus, atlikumu par ēdieniem, dzērieniem un suvenīriem izlietos saviem kultūrāliem mērķiem.

Tallina ir pirmais paviljons ar savu Karavānas pasta biroju. Sadarbībā ar Kanadas pastu, šim paviljonam ir savs speciāls Karavānas zīmogs, kuŗu lietos visiem pasta sūtījumiem, kas atradīsies Karavānas pasta kastītē. Igauņi izdevuši arī speciālu Tallinas 32 lp. brošūru ar savu priekšnesumu programmu, daudziem foto attēliem, informātīvām ziņām par Igauniju un Igaunijas novietojumu Eiropas kartē ar galvaspilsētu Tallinu, kas dibināta 1154. gadā.

—ls—

Sestdien, 28. jūnijā

MEŽCIEMA GADSKĀRTĒJIE

Ligo svētki

UGUNSKURS - DZIESMAS - DEJAS

Sākums pl. 7.00 vakarā.

Visus laipni ielūdz Mežciema pārvalde

NIAGARA

Sv. Katrīnu latviešu mednieku un makšķernieku klubs 7. jūnijā rīkoja tradicionālās zušu makšķerēšanas sacensības Niagaras upē un ezerā. Tajās piedalījās 25 makšķernieki. Sacensības vadīja kluba makšķerēšanas sekcijas vadītājs P. Odiņš ar vietnieku K. Klintu, kas veica arī vērtētāju pienākumus. Pirmo vietu izcīnīja J. Vītols no Hamiltonas ar 5 mārc. un 2 uncēm smagu zuti; otrā vietā ierindojās E. Kalvans no Hamiltonas (1 mārc. 13 unces), bet trešā — V. Rozentāls no Sv. Katrīnām (1 mārc. 5 unces). Pārsteiguma balvu izcīnīja J. Ivanovskis (Sv. Katrīnas), bet tradicionālo balvu (P. Odiņa dāvāto dzēriena pudeli) ieguva R. Pavlovs no Sv. Katrīnām par mazāko zutīti (6 unces). Balvas pasniedza kluba priekšnieks H. Freimanis. Pēc sacīkstēm makšķernieki pakavējās pie groziņiem. 14. jūnijā pl. 2 pp. Hamiltonas kluba izkārtojumā notiks makšķerēšanas sacensības Honey Harbor līcī. Pulcēšanās Gaibīšela vasarnīcā. Piedalīsies arī Toronto un Sv. Katrīnu makšķernieki. ©K.

arija-Ber-
a Kurmi-
o kreisās
e-Ose, Al-

m bija arī
umi. Dzin-
tāja, dzies-
iestudētāja
se (klavie-
iedājumu).
Lolita, Al-
s Ritmanis
rātors), Il-
Kurmiņa,
un Aivars
n veikli rī-
nis. Lolita
us pavadī-

a uzņēma
pojoties ar
iešmai. Ie-
e kostīmi,
ojot dzies-
īpatnējais
ziesmu pa-
dziedāja
os, ar sar-
kuŗus vieg-
pārsviežot
lno seģeni
dziesmai
n).

dalībnieki
atviešu na-
komiteja
ņas.

—ls—

šu mednie-
u klubs 7.
onālās zu-
sacensības
zerā. Tajās
ernieki. Sa-
a makške-
vadītājs P.
K. Klintu,
tāju pienā-
tu izcīnīja
onas ar 5
smagu zu-
jās E. Kal-
(1 märc.
— V. Ro-
trīnām (1
ārsteiguma
Ivanovskis
tradicionā-
lāvāto dzē-
a R. Pav-
n par ma-
s). Balvas
priekšnieks
sacīkstēm
vējās pie
pl. 2 pp.
zkārtojumā
as sacensī-
līcī. Pulcē-
rnīcā. Pie-
un Sv.
ki. OK.

Nepieciešama nacionāla baznīca

DAUDZKULTŪRU SEMINĀRA ATZINUMI

Lietuviešu nacionālās padomes kongress lietuviešu kultūras dienu ietvaros Lietuviešu namā Toronto rīkoja daudzkultūru semināru, kuŗā bija aicināti arī pārējo baltiešu un ukraiņu kultūras darbu vadītāji. No latviešiem piedalījās LNAK kultūras daļas vadītāja Inta Purva un LNJAK priekšsēdis Imants Purvs. Galvenās pārrunas bija par baltiešu kopējiem mērķiem, apskatot, kāda nozīme daudzkultūru grupām kanadiešu sabiedrībā, par jauniešu iesaistīšanu nacionālā kultūras darbā un par kultūras un ideju apmaiņu ar tautu viņpus dzelzs aizkara. Informācijas un kultūras apmaiņa ir nepieciešama, lai nezaudētu savu identitāti ar tautu, tomēr pašiem jāizvērtē un jāierobežo nevēlamais. Tautām aiz dzelzs aizkara var piekļūt pa kultūras izpausmes ceļu, līdz ar to netieši veicinot arī politisko cīņu. Jauniešus jāpārliecina, ka ir privilēģija būt divkultūru cilvēkam.

Hamiltonas daudzkultūru centra vadītājs ukraiņu pārstāvis nosodīja angļu valodas lietošanu etniskās baznīcās, kas bijis par iemeslu vairāku ukraiņu draudžu iznīkšanai. Izpatīkot un lietojot angļu valodu dievkalpojumos, zaudē savu tautības pārstāvi un arī angļu partneri. Angļu valodas dievkalpojumi būtu apkaŗojami visiem līdzekļiem, jo etniskās baznīcu tradicijas saista dievlūdzējus. Semināra viedoklis bija, ka dievkalpojumiem jānotiek nacionālā valodā. Tiem, kas esam ārpus dzelzs aizkara, cīņai par tautas patstāvību nepieciešama nacionāla baznīca.

Igauņu pārstāvis minēja, ka viena no igauņu draudzēm rīko kursus jauktu laulību partneŗiem, lai iepazīstinātu ar igauņu liturģiju un piesaistītu savai nacionālai baznīcai.

LNAK kultūras daļas vadītāja ziņoja, ka latviešu grupai ir laba sadarbība ar saviem jauniešiem. Jaunieši iekļāvušies vispārējās kultūras dienās, rīkojot jaunatnes kultūras nedēļas nogali „Šī māksla ir jauna". Semināra galvenā doma ir rādīt, kas apspiestām tautām ir kopējs. Noklausoties, kādas kļūdas izdarītas, kādus atrisinājumus atradušas citas grupas, izskanēja doma daudzkultūru seminārus rīkot ne tikai baltiešiem vien, bet pieaicināt arī pārējo apspiesto tautu pārstāvjus. —ls—

Mūžigā uguns Sibirijas mocekļiem

IESVĒTĪTS DIEVNAMS LOSANDŽELOSĀ

Dienvidkalifornijas latviešu ev. lut. draudzes jaunā dievnama iesvēte, kuŗā piedalījās arī archibīskaps A. Lūsis, 1. jūnijā bija pulcinājusi vairākus simtus baznīcēnu. — Pie ieejas jaunceltās baznīcas atslēgas archibīskapam pasniedza draudzes techniskās komisijas prezidents inženieris A. Skuja, ziņojot par nobeigto būvi. Archibīskaps nodeva atslēgas tālāk draudzes priekšniekam Ā. Ābelem.

Uzrunā archibīskaps norādīja, ka latviešu tauta pašreiz dzīvo grūtā laikmetā. „Bet mēs esam šeit, lai visgrūtākajā laikā darītu vislabāko darbu. Mūsu trimdinieku darbi ir izpaudušies aktīvitātē, kā to rāda šis dievnams. Patiesu dievnamu varam uzcelt tikai tad, ja to vispirms esam uzcēluši savās sirdīs." Uzrunas nobeigumā latviešu baznīcas vadītājs pieminēja draudzes darbinieku uzupurēšanos un novēlēja, lai latviešu trimdinieki visos izšķirīgos dzīves posmos atrastu pie jaunās baznīcas altāŗa atbildi saviem meklējumiem, kā arī Kristus apsolījumu piepildījumu.

Pēc draudzes mācītāja E. Caunes aicinājuma Dienvidkalifornijas DV apvienības priekšnieks E. Leimanis lūdza archibīskapu aizdedzināt mūžīgo uguni to latviešu cīnītāju piemiņai, kas par Latvijas brīvību krituši kaujas laukos un miruši Sibirijas vergu nometnēs un moku kambaŗos. Piemiņas uguni aizdedzinot, archibīskaps piezīmēja, ka to dara ar sērkociņiem, kas vēl ražoti brīvā Latvijā.

Rietumu apgabala prāv. R. Āboliņš savā svētrunā norādīja, ka jaunās baznīcas iesvēte ir liela diena ne tikai Dienvidkalifornijas latviešu draudzei, bet visai latviešu baznīcai. Dievkalpojumā piedalījās arī draudzes mācītājs E. Caune, Losandželosas Miera draudzes mācītājs O. Kleinbergs, kā arī Denveras un Kolorado Springu latviešu draudzes mācītājs Ž. Upīte. Dievkalpojumā ar dziesmām piedalījās sieviešu koris un Losandželosas latviešu koris, kuŗus abus vada D. Cilne. Ērģeļu mūziku atskaņoja brīvmākslinieces V. Barvika.

Pēc dievkalpojuma draudzes padome un dāmu komiteja bija rīkojusi svētku mielastu Latviešu namā. Draudzes dāmu komitejas priekšniece Z. Ābele pasniedza rozes archibīskapam A. Lūsim, pieminot viņa 40 gadu ordināciju. Draudzes priekšnieks Ā. Ābele uzrunā norādīja, ka jaunajā celtnē ir ielikta daļa latviešu spīta un ka tā pauž latviešu gribu pastāvēt.

Techniskās komisijas prezidents inženieris A. Skuja ziņojumā ar sevišķu atzinību minēja arch. J. Janavu, inž. L. Barviku, A. Švarcu, kaimiņu draudzes priekšnieku H. Līci, L. Brūku (Brook), Ā. Ābeli, E. Aizkalni, draudzes dāmu komiteju, tās priekšnieci u. c.

Apsveicēju rindu iesāka prāvests R. Āboliņš, sveicot Rietumu apgabala draudžu vārdā un nododot arī Sietlas draudzes dāvanu — altāŗa svečturus. Denveras latviešu draudzes sveicienus līdz ar velti — Glika Bībeles kopiju — nodeva mācītājs Ž. Upīte. Tāpat sveicienus nodeva arī Losandželosas Miera draudzes mācītājs O. Kleinbergs. Sveicināja arī citi kaimiņu draudžu priekšnieki un nodeva veltes, tāpat laicīgo organizāciju vadītāji.

Vakarā jaunajā baznīcā notika vēl otrs dievkalpojums ar dievgaldu. Lai gan šinī dievkalpojumā svētrunu teica archibīskaps un tajā ar mūzikāliem priekšnesumiem piedalījās talantīgais jaunās paaudzes vijolnieks A. Krastiņš un bass-baritons A. Kurmiņš, baznīcēnu skaits bija daudz pieticīgāks nekā rīta stundā. Atzinības rakstus par pašaizliedzīgu darbu draudzes labā archibīskaps pasniedza ilggadējiem darbiniekiem Ā. Ābelem, Z. Ābelei, M. Barvikai, I. Dižgalvim, E. Šulcai un V. Upeniekam. Pēc dievkalpojuma sekoja draudzes darbinieku kopējas vakariņas Latviešu namā.

Dienvidkalifornijas latviešu draudze jau agrāk bija iegādājusies nelielu 1927. gadā celtu baznīcu, ko draudze 1972. gadā izšķirās pārdot. Jaunās baznīcas būvei tika atdalīta daļa no Latviešu sabiedriskā centra vajadzībām iegādātā laukuma. Pirmajās aplēsēs baznīcas izmaksa bija paredzēta ap 35.000 dol., bet kopā ar sabiedriskajām telpām ap 55.000 dol. Plānus papildinot un pārveidojot, kā arī materiālu cenām strauji pieaugot, baznīcas būve sadārdzinājās. Tā kā gandrīz viss darbs ir paveikts ar talcinieku spēkiem, algojot tikai dažus latviešu amatniekus, tad grūti nosakāma jaunā dievnama patiesā izmaksa un vērtība. Pirms vairākiem mēnešiem parādījās ziņa, ka Losandželosas pilsētas iestādēs baznīcas vērtība aplēsta tuvu pie 160.000 dol.

Pati baznīca ir modernā stilā. Vairāki baznīcēni izteicās, ka velti esot meklējuši latviskos elementus, kas rotātu baznīcu. Baznīcas architekts ir J. Janavs, konstrukcijas aprēķinus paveicis inženieris L. Barviks, bet būvdarbus vadījuši H. Līcis un inženieris A. Skuja. Ar baznīcas iesvēti būvdarbi nav vēl beigušies, jo sabiedrisko telpu izbūve prasīs vēl daudz darba stundu un līdzekļu. K. K.

Mūsu sirdsmīļotā māsiņa un svaine

Milda Livija Grinbergs

dzimusi Lācis

pēkšņi aizgājusi mūžībā

1975. gada 27. maijā Toronto.

Mūžīgo mieru dodi,
Kungs, viņai.

Dziļās skumjās

Irma un Eduards Ramati

Es sapni par dzimteni
Pagalvī likšu . . .

Pēkšņi no mums šķīrās
mana mīļā sieva un māte Arturam.

Olga Šiņķis

dzimusi Pušpurs

dzimusi 1920. gada 24. septembrī Balvos,
mirusi 1975. gada 10. jūnijā Sadberijā.

Lidos manas sapņu dūjas,
Lauztie spārni tālumā,
Mani vārdi, mani soļi
Paliks jums reiz atmiņā.

Ticībā un mīlestībā viņu atmiņā paturēs

vīrs ar dēlu, māsa ar ģimeni Toronto,
māsa ar ģimeni Anglijā,
mīļā tante ar ģimeni Vācijā,
tante ar onkuli Toronto.

PATEICĪBA

Mīļš paldies visiem radiem, draugiem un kaimiņiem, kas mūs ar dēlu atcerējās manas mīļās sievas

Ólgas Šiņķis

bēŗu dienā. Paldies par ziediem un līdzjūtību.

Mēs ar dēlu

Arnolds un Arturs
Šiņķis

(88. turpinājums)

Jāzeps Dabars piemetina: „Dzird jau gan par viņu arī visādas sliktas lietas. Kā, piemēram, krogu ierīkošanu."

„Tas nekas. Agrāk krogi piederēja vāciešiem. Tagad, pēc Kundziņa ieteikuma, latvieši paši Smiltenē ir krogus īpašnieki. Vai jums Latgalē krogu nav? Tie droši vien pieder žīdiem. Cilvēkiem tad nav nekā ko aprunāt," atspēko Jānis Zālītis.

Tikai pulksten desmitos skola nostājas gājienam. Pirmie ierindā iet sierinieki. Tie vecāki gados. Viņi nes skolas zaļo karogu ar zeltītu vārpu. Seko mūsu klase, tad piensaimnieki, lopkopji un pēdējie lauksaimnieku pirmā klase. Mums jāiet cauri pilsētai, tad pie Jāņa parka jānogriežas uz mācītāja muižu. Tā atrodas priežu sila malā. Kad esam nogājuši trīs kilometrus pa smilšaino ceļu, aiz uzkalniņa izriet ēku puduris.

„Tā mācītāja muiža," saka Palmbachu Kārlis.

„Kā tu to zini? Vai esi tur bijis?" prasu Kārlim.

„Pirms uzņemšanas pamatskolā mācītājs atprasīja bērniem baušļus, tāpēc tēvs mani tur aizveda, kā toreiz teica, pie mācītāja uz izklaušināšanu. Tas ir priekš vairāk nekā astoņiem gadiem. Mācītāja muiža nav mainījuses. Tāda tā bija toreiz, tāda tā izskatās tagad. Ļaudis stāsta, ka dažas ēkas esot celtas zviedru laikos. Ērbērģi gan esot nodedzinājusi 1905. gada Melnā sotņa. Tas ir pārbūvēts, tāpēc tas ir vienīgais ar labu jumtu. Kā redzi, pārējām ēkām vēl ir salmu jumti," un mēs pagriežamies aiz dārza, kur kādas ēkas priekšā jau stāv Smiltenes vidusskola un visas pamatskolas.

Suminātāju vidū redzam arī studentus dažādu korporāciju krāsainās cepurēs. Tiem līdz krāsaini karogi un lentes pār krūtīm.

„Lūk, tie krāsainie studenti ir no Rīgas. Es tos pazīstu. Mans kaimiņš Jānis Matvejs arī ir korporācijā Vendija. Viņš pats esot bijis pie tās dibināšanas. Viņam tāda pati zaļa cepure kā tur tiem trim, kam tās lentes, vienīgi pārējās strīpas ir citādas. Tiem tur jābūt letoņiem. Matveju Jānis man stāstīja, ka prāvests piederot pie letoņiem."

Kā beidzamais ierodas vecāks kungs ar studentu krāsu cepuri galvā.

„Tas ir Dr. Lagzdiņš," stāsta Kārlis. Nezināju, ka arī viņš pieder pie korporācijas.

Tieši ceturksni pēc vienpadsmitiem iznāk prāvests uz balkona kopā ar cienīgmāti un apsēžas krēslos. Cienīgtēva ērbērģis ir būvēts uz mata tāpat kā mūsu Aumeisteru-Palsmanes draudzes mācītāja muiža pie Spilves ezera. Tāds pats balkons, tāds pats skaidu jumts un logi ar slēģiem, aizveŗami no ārpuses. Kad jubilāri apsēdušies, Smiltenes ģimnazijas koris dzied „Tā debess izteic". Pirmais runā bīskaps Irbe.

„Viņu amatā ieveda prāvests," saka man Kārlis.

„To jau zinu arī es. Tik dumjš es nemaz neesmu kā izskatos," atbildu Kārlim. Tad runā Smiltenes — Palsmanes — Aumeisteru krājaizdevu sabiedrības direktors, tad Konsuma direktors. Tad visu skolu vadītāji. Kad skolēni pasniedz prāvestam puķes, tie nobučo viņam un cienīgmātei roku.

„Tā roku bučošana gan man nepatīk. Tas vācu iestādījums," čukst Kārlis.

„Tev arī neviens neliks prāvestam bučot roku. Ko tu par velti uztraucies," saku Kārlim.

„Jā, es puika būdams to tiku darījis," atbild Kārlis.

„Vai tu to nožēlo?" prasu. Kārlis neatbild. Apkārtējie sāk klausīties mūsu sarunā. Runā prezidija konventa filistru biedrības seniors zvērināts advokāts Krustkalns. Viņš sveicina no Rīgas latviešu biedrības. No latviešu luterāņu evaņģeliskās baznīcas sveic Fricis Adamovičs. Rakstveida apsveikumus ir sūtījuši valsts prezidents Gustavs Zemgalis, ministru prezidents Bļodnieks, metropolīts Jānis un bīskaps Springovičs.

Ceremonija beidzās vēlā pēcpusdienā. Karstajā maija saulē stāvot, jūtamies kā izcepušies. Kad ceremonia cauri, visiem skolēniem jāiet gaŗām prāvestam un cienīgmātei un jābučo roka. Pirmais to dara Smiltenes vidusskolas direktors Kalniņš.

„Nu redzi nu, tu atkal dabūsi bučot roku prāvestam," saku Kārlim.

„Es to nedarīšu," atbild Kārlis.

Kad pienāk mūsu kārta roku bučošanai, direktors Vīgants pasaka, ka viņš to darot visu skolēnu vārdā.

„Nu skaties, kā tu izspruki cauri bez rokas bučošanas," smejos uz Kārli.

Vēlāk noskaidrojās, ka daudzi mūsu skolas skolēni, sevišķi katoļi, pareizticīgie un baptisti, nebūtu roku bučojuši tik un tā. Lai glābtu situāciju, direktors to izdarīja visu vārdā.

Nākošā dienā visi laikraksti pilni ar prāvesta Kundziņa jubilejas rakstiem. Pirmo reizi mēs ar Kārli redzam sevi avīzē.

„Redz nu, Kārli, ja tu nebūtu piedalījies prāvesta jubilejas svinībās, tavs ģīmis nebūtu redzams avīzē," smejos uz draugu.

„Tavs purns arī ir tur," un Kārlis rāda avīzes lapu, kur mēs abi stāvam kopā. Tad viņš piemetina:

„Vai tu nedomā, ka tā publikācija ir mazliet par daudz? Tā vien liekas, ka Smiltenē dzīvo vienīgi prāvests Kārlis Kundziņš," pārmetoši izsaka Kārlis.

„Un arī Kārlis Palmbachs. Tava bilde arī avīzē. Kad tu savā dzīvē Latvijas un latviešu labā būsi izdarījis tikpat daudz kā prāvests, iespējams, ka par tevi rakstīs daudz vairāk. Tagad tu vēl nekā neproti. Vienīgais, ko tu esi iemācījies, ir smēķēšana. Varbūt tavs purns kādreiz būs redzams uz papirosu kastītes," uzvelk Kārlim Jānis Celmiņš.

„Un arī uz degvīna pudeles," piebalso Alma Vilka.

Kārlis šoreiz neiztur. Nokaunējies viņš iziet no klases.

* * *

Beidzot pienācis pārbaudījumu laiks. Skolā manāms uztraukums. Smaidi sejās izzuduši. Visapkārt redzamas tikai nopietnas sejas. Visās vietās pārrunā pārbaudījumu tematus. Pārbaudījumi sākas mūsu klasē. Pirmais priekšmets augkopība. Eksāminē agronoms Tirzītis, asistē agronoms Vilnītis un direktors.

Tanī pašā laikā piensaimniekiem pārbaudījums piensaimniecības technoloģijā, kur eksāminētājos ir Ziediņš, bet asistē Gailītis. Pēcpusdienā sākas pārbaudījumi sierniekiem. Siera technoloģijā eksāminē Arnis; viņš jau puslīdz iemācījies latviski. Par asistentu Kārlis Lielgalvis.

Pēc nedēļas, kad pārbaudījumi beigušies, skolēni viegli uzelpo.

Mūsu klasē beidzamais pārbaudījums ir biškopībā. Pēdējā pārbaudījumu dienā skolu pārlido uztraucoša ziņa. Skolas direktora kundze izjādē nokritusi no zirga tik nelaimīgi, ka lauzusi roku un ievietota Smiltenes slimnīcā. Pārbaudījumu laikā notičis arī starpgadījums: Leo Pelde sarāvies ar Arni.

(Turpinājums sekos)

Labas ziņas
Lētākā sūtīšana kā jebkad!!!
Intertrade Express sūtīšana ir lētāka kā jebkur citur. Labāko dāvanu jūsu piederīgiem,
SPECIĀLOS rubļu CERTIFIKĀTUS uz Latviju sūta
INTERTRADE EXPRESS CORP.
To sakām mēs un to saka arī jūsu piederīgie.
Par tiem jūsu piederīgie var iegādāties visu, ko vēlas, par daļu no parastās vērtības, tas ir apm. tā, ka jūs būtu iegājuši veikalā ar $100 un nopirkuši mantas $200 vai $300 vērtībā, vai pat vairāk. Speciālos rubļu certifikātus var arī ļoti izdevīgi apmainīt pret parastajiem rubļiem.
PILNĪGA GARANTIJA UN APDROŠINĀŠANA
Certifikātu piegāde mājās apm. 3 nedēļu laikā.
Speciālā rubļa vērtība ir $2.63
Pieprasait mūsu illustrētos katalogus.
PASŪTINAIT TAGAD
tikai caur
INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd. Street, Fifth floor
NEW YORK, N.Y. 10010, tālr. 982-1530
Ļoti svarīgi — Automobiļi Ātra piegāde
Izvēlaties no šiem jaunajiem modeļiem:

	Cenas US $
Zhiguli Vaz 2101	$3706.00
Jaunais, uzlabotais (Export Model)	
Zhiguli Vaz 2103	$4246.00
Zhiguli Vaz 2102 Station Wagon (Export Model)	$4062.00
Moskvitch 412 IE	$3756.00
Moskvitch 408 IE	$3454.00
Moskvitch 426 IE Station Wagon	$3919.00
Moskvitch 427 IE Station Wagon	$4205.00
Zaporozhets Zaz 968	$2368.00
Jaunais, uzlabotais Zaporozhets ZAZ 968 AE	$2812.00

Pieprasait mūsu speciālo illustrēto apkārtrakstu ar automašīnu attēliem. Pieņemam pasūtinājumus arī DZĪVOKĻIEM.
PĀRSŪTĀM LIETOTAS DRĒBES.
Iebraucēji no USSR, pieprasait speciālo informāciju! Mums ir 26 gadu pieredze šais darījumos un mums ir tūkstošiem apmierinātu klientu.

Speciālie rubļu certifikāti ir labākā dāvana
Intertrade Express Corp., 125 East 23rd. Street, New York, N. Y. 10010, kas speciālizējusies jau 25 gadus dāvanu sūtīšanā uz Pad. Savienību, ziņo, ka speciālie rubļu certifikāti ir labākā dāvana piederīgiem Latvijā.
Speciālie rubļi ir četrreiz vērtīgāki par parastiem, tāpēc tie ir izdevīgāki. Saņēmēji ar tiem var iegādāties visu speciālajos Vneshposyltorg ārzemju valūtas veikalos par apm. ¼ no mantu vērtības parastos rubļos, vai pat lētāk.
Speciālos rubļu Certifikātus var izdevīgi apmainīt arī parastajos rubļos par dārgāku likmi. Mēs varam jums ieteikt sazināties ar INTERTRADE EXPRESS CORP. 125 East 23rd. Street, 5th Floor, New York, N. Y., 10010, tālr. 982-1530 un pieprasīt bezmaksas illustrēto katalogu.

RELIĢISKĀ DZĪVE

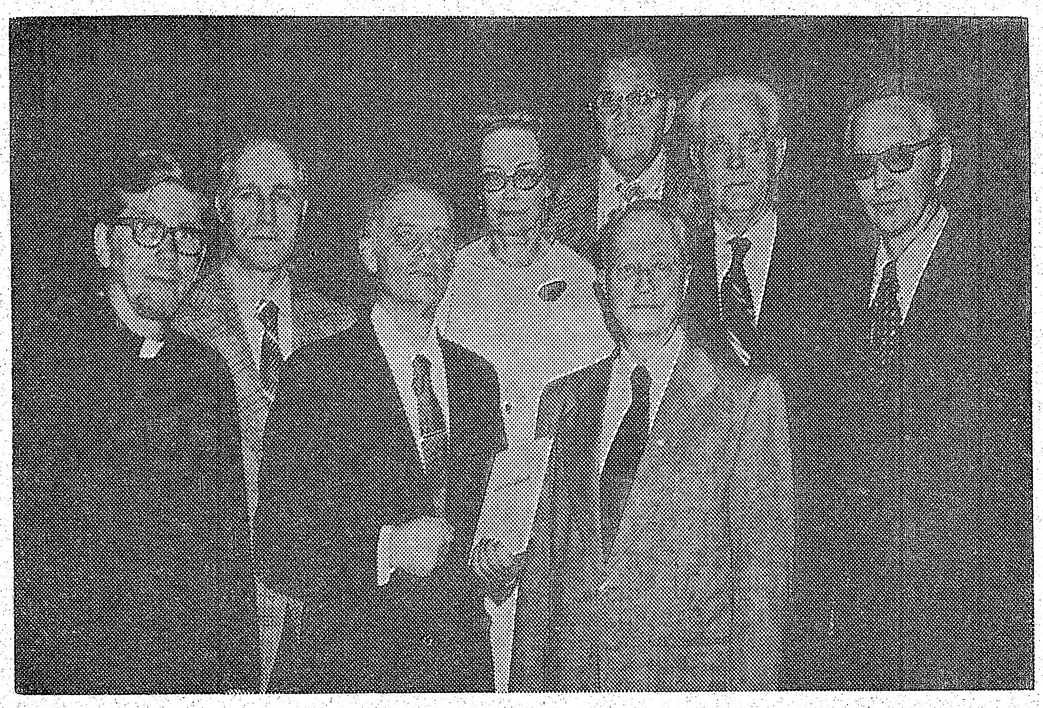

Sakarā ar bībeles lasītāju rokas grāmatas iznākšanu Mineapolē, pirmā rindā no kreisās: amerikāņu luterāņu baznīcas pārstāvis māc. Roberts Evans, māc. M. K. Gulbis un prāv. A. Voitkus; aizmugurē — Kristus draudzes priekšnieks Dr. J. Robiņš un draudzes garīgo rakstu izdošanas komitejas locekļi: V. Lindemane, J. Zariņš, K. Vīgants un E. Celms.
Foto: Vilis Bergs

Rokas grāmata bibeles lasītājiem

Latviešu ev. lut. Kristus draudze Mineapolē izdevusi grāmatu Lasīsim bībeli, kas domāta kā rokas grāmata bībeles lasītājiem. Grāmatas autors ir šīs draudzes mācītājs M. K. Gulbis. Izdevums ir pirmā šāda veida grāmata latviešu valodā. Tajā īsumā apskatīta ikviena bībeles grāmata. Sniegta ne vien informācija par bībeles pētniecību, bet arī praktiska rakstura norādījumi lasīšanā. Atsevišķā daļā sakopotas Vecās un Jaunās Derības norādes attieksmē uz septiņdesmit septiņiem dažādiem ticības un dzīves jautājumiem. Grāmatu papildina kartes, kā arī saraksts par bībeles pantiem, kas ieteicami īpašos dzīves gadījumos.

Lai atzīmētu šo notikumu, Latviešu ev. lut. Kristus draudze bija rīkojusi šī gada 22. maijā atklātu vakaru Dvīņu pilsētu Latviešu namā. Galvenais runātājs bija viesis no Kanadas prāvests Arturs Voitkus, kas referēja par tematu Bībele laikmetu maiņās.

Vakara otrā daļā Kristus draudzes garīgo rakstu izdošanas komitejas sekretāre Velta Lindemane stāstīja par grāmatas tapšanu, uzsverot, ka draudzes locekļi saziedojuši nepieciešamo summu grāmatas iespiešanai. Runāja arī grāmatas rediģētājs profesors Kārlis Kaufmanis, dodot liecību par grāmatas satura iespaidu savā dzīvē. Sakarā ar grāmatas izdošanu Kristus draudzi arī sveica amerikāņu luterāņu baznīcas pārstāvis mācītājs Roberts Evans. Pats autors stāstīja par grāmatas satura veidošanos, uzsverot, ka grāmatas uzdevums ir ļoti dažāds: palīdzēt kā individuālam bībeles lasītājam, tā arī bībeles studiju grupām. Grāmata domāta arī kā palīgs ticības mācības skolotājam, un atsevišķas grāmatas daļas izmantojamas kā iesvētes klasē, tā arī jauniešu grupās.

Viesošanos Dvīņu pilsētās prāv. Arturs Voitkus turpināja arī nākamajā dienā, referējot Kristus draudzes pensionāru kopas sanāksmē par tematu: Līdzīgais un atšķirīgais Latvijas un šejienes luterāņu baznīcas tradicijās.

—kg—

Mūsu likteņis ir mūsu rokās

Helēne Kellere piedzima akla un kurla, citiem vārdiem, nekam un nekur nederīgs bērns. Bet ar kādu ārkārtīgu mīlestību un pacietību viņas māte un audzinātāji nodarbojās ar Helēni, un ar kādu pašdisciplīnu Helēne vēlāk pati sevi veidoja! Visi Helēnes sniegumi un panākumi tāpēc palikuši par modernu brīnumu cilvēku acīs.

Helēne Kellere savā īpatnējā veidā studējusi filozofiju, vienu no smagākām gara disciplīnām, un ir sarakstījusi vairākas grāmatas. Vienai no tām ir nosaukums The Open Door (Vaļējās durvis). Tanī ir kāds teikums, pie kura gribot negribot jāapstājas, jo tas izteic lielu dzīves gudrību. Our Destiny is our Responsibility (mēs esam atbildīgi par savu likteni). Ja kāds normāli piedzimis bērns un vēlāk normāli audzis cilvēks uzraksta tādu teikumu, mēs to izlasām kā daiļskanīgu frazi un pēc stundas esam jau aizmirsuši, turpretī Helēne Kellere to ir uzrakstījusi un atstājusi nākošajām paaudzēm, un mēs darām labi, ja šiem vārdiem pieveršam savu uzmanību.

Helēne Kellere ir pati veidojusi savu likteni, tādēļ zina, ko sludina: Mēs esam atbildīgi par savu likteni.

Mērija Liū bija maza ķīniešu meitene. Četru mēnešu vecu to atrada pie kristiešu slimnīcas durvīm aukstā ziemas rītā. Izrādījās, ka viņa tur bija gulējusi jau ilgāku laiku, jo viņas locekļiši, kājas un rokas, bija cietuši no sala. Viņai amputēja abas kājas līdz ceļiem, vienu roku līdz elkonim, otrai rokai bija jānoņem trīs pirksti. Tā kā nezināja kur likt mazo Mēriju, tad atstāja viņu dzīvot slimnīcā, kur visi parādīja viņai iespējamu uzmanību un mīlestību, un, gadiem ejot un nākot, Mērija pieauga un atzina Kristu par savu Kungu.

Bez kājām un gandrīz bez abām rokām, viņa izveidojās par sievieti ar gaišu dzīves uztveri un lielu gribu dzīvot. Un kā jauna sieviete viņa rediģēja kristiešu laikrakstu Šanghajas pilsētā.

Komūnistiem pārņemot Ķīnu, Mērija atbrauca uz ASV. Kad sāka nākt ievainotie no Korejas karalaukiem, tā bija Mērija, kas kā dvēseļu kopēja savā braucamā krēslā tuvojās ievainoto gultām un ar savu staro-jošo prieku palīdzēja daudziem iegūt cerību jaunai dzīvei.

Mērija Liu pati piedalījās sava likteņa veidošanā. Viņa bija izvēlējusies Jēzu Kristu par savas dzīves veidotāju, un viņa palīdzēja citiem cilvēkiem atrast dzīves jēgu.

Mēs esam atbildīgi par savu likteni.

Mūsu izvēle noteic mūsu likteni šajā dzīvē un mūžībā.

R. E.

DĀNIELS

Dāniels lauvu bedrē, tik daudz mēs zinām par Dānielu. Bet tas ir maz, daudz par maz. Dānielam bija drosme skatīties zvēru karalim lauvam acīs, bet lauvas viņu neaiztika. Dieva brīnums, citādi to nevar saprast.

Ticības spēkā Dāniels neskatījās uz ķēniņu, bet uz Dievu. Tas viss notika Babilonijas valstī, kur Dāniels bija kā trimdinieks. Ar savu gudrību viņš pacēlās pusvaldnieka pakāpē Nebukadnacara galmā, kad viņš iztulkoja ķēniņa sapņus un parādības. Ar savu gudrību Dāniels skubināja savus tautiešus godāt savas tautas pagātni un sagatavot savas sirdis nākotnes varoņdarbiem. Ticības spēkā viņš pielūdza savu Dievu savā dzīvoklī, kad to darīt bija aizliegts. Ticības spēkā viņš sludināja Dieva valstības nākšanu, kas uzvarēs visas citas valstis.

Ecechiela grāmata ir pilna eņģeļu spārnu vēdām, turpretim Dāniela grāmatā redzami šo eņģeļu pēdu nospiedumi vai katrā lappusē. Dāniela eņģeļi staigā un runā. Ecechiela augšāmcelšanās vēl bija miglaina, kamēr Dāniela grāmatā tā jau ir droša un praktiska. Šeit pirmo reizi Vecā derībā pie augšāmcelšanās ņem dalību arī ļaunie cilvēki, saprotams, sodam un ne godalgai.

Dāniels — pārdrošais! Dievam visas lietas iespējamas — arī lauvu bedrē pasargāt savējos. Un no sava dzīvokļa loga Dāniels „redzēja" ne tikai Jeruzalemi, bet aiz Jeruzalemes arī Dieva valstību, nākam ar spēku un godu!

(Lasi Dāniela grāmatas 12 nodaļas.) R. E.

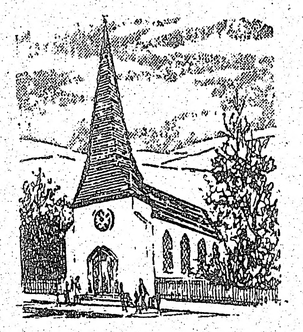

BAZNICU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cresc., Toronto 21, Ont., tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral. Ave.

I. Gaide sastopams baznīcas kancelejā otrdienās un trešdienās no pl. 6—9 vak., bet ceturtdienās un piektdienās no pl. 9.30 līdz 12. Pārējās dienās pēc iepriekšējas norunas.

29. jūnijā pl. 10 no rīta dievkalpojums.

6. jūlijā pl. 11 no rīta dievkalpojums Saulainē pie Kritušo karavīru pieminekļa. Vasaras nometnes atklāšana.

10. jūlijā pl. 8 vak. dievkalpojums dievnamā.

13. jūlijā pl. 10 no rīta dievkalpojums dievnamā; pl. 10.30 Saulainē.

20. jūlijā pl. 10 no rīta dievkalpojums dievnamā; pl. 10.30 Saulainē.

27. jūlijā pl. 10 no rīta dievk. dievnamā.

31. jūlijā pl. 8 vak. dievk. dievnamā.

3. augustā pl. 10.30 no rīta Bērnu svētku dievk. Saulainē.

10. augustā pl. 10 no rīta dievk. dievnamā, pl. 10.30 Saulainē.

14. augustā pl. 8 vak. dievk. dievnamā.

17. augustā pl. 10 no rīta dievk. dievnamā; pl. 10.30 Saulainē.

24. augustā sakarā ar Latviešu draudžu dienām Gaŗezerā dievkalpojums nenotiek.

31. augustā pl. 10 no rīta dievk. dievnamā.

7. septembrī pl. 11 no rīta Kapu svētki Jorkas kapsētā.

Māc. J. Cālītis. Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto. Mājā 126 Vanhorne Ave., Willowdale Ont., tālr. 493-8211. Māc. A. Čops, 84 John Street, Weston. Tālrunis 249-6593.

22. jūnijā pl. 11 no rīta dievkalpojums Sidrabenē, māc. A. Čops.

29. jūnijā pl. 3 pēcp. dievkalpojums, māc. A. Čops.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739. Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā, 361 Danforth Avenue.

Māc. R. Ekšteins, 487 Brookdale Avenue, tālr. 782-8570. Baptistu draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 pēcp. — Bībeles studijas trešdienās pl. 8 vakarā Walmer Road baptistu dievnamā.

22. jūnijā: Māc Andrejs Ceruks no Brazilijas.

29. jūnijā: Dievkalpojumu vadīs — Valdis Skudra.

Māc. prāv. Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Avenue, tālr. 533-9456. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā pl. 12. 30 dienā.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze, 18 Victoria Avenue South.

22. jūnijā pl. 4 pēcp. dievkalpojums.

29. jūnijā pl. 10 pr. pusd. dievkalpojums.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latviešu ev. lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

OTAVA

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906, Otavas latv. ev.-lut Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

22. jūnijā dievkalpojums ar jauniešu iesvēti. Dievgalds. Dziesmu lapiņas. Viesi mācītāji archibīskaps A. Lūsis un māc. I. Gaide.

Latviešu misijas radio raidījums

„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
Nepārtraukti 20. gadagājumā
Katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
No Niagara WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis, 106 Dorset Rd. Scarborough, Ont.. Tālr. 261-4218.

PRIEKA VĒSTS
Kristīgs latviešu radio raidījums
katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagara WHLD raidītāja
Vilnis 1270 AM
Vadītājs Dāvids Miķelsons
60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-0832

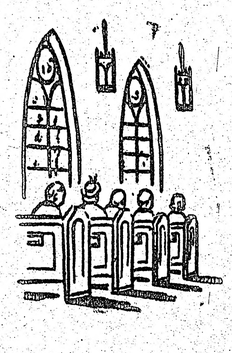

Pēdējā diena latviešu skolā Montrealā. Augšējā attēlā skolēnu grupa klasē uzmanīgi seko mācībām. Aizmugurē skolotāja V. Brāzma. Apakšā — skolotāja V. Deksne draudzīgās pārrunās ar saviem audzēkņiem. Sekmīgais mācību gads beidzies, nu var uzsmaidīt jaukajām vasaras brīvdienām, lai rudenī ar jauniem spēkiem atkal atgrieztos skolas solā.

Foto: P. Agrums

Sapņu karaļvalsts

(Turpinājums no 3. lp.)

namā režisore Ņina Lagzdiņa ir panākusi saliedētu aktieru tēlojumu. No Bostonas par palīgu pieaicināts Reinis Birzgalis. Jaunieši piedalījās lugas mēģinājumos vairākas reizes nedēļā un arī nedēļu nogalēs. Katram tēlotājam caurmērā ir 3 dažādi tērpi, tātad ap 100 tērpu kopā. Kostīmus pēc E. Dajevska metiem veidojušas Berta Grāvīte, Paulīne Brekte-Dūmiņa, Irma Goldberga un Erna Ģērmane. Tie ir grezni un izskatīgi. Izrādes sagatavošanā iesaistīti vairāk nekā 50 dalībnieki. Emmas Slakteres veidotās aktieru parūkas labo ārējo iespaidu papildina.

Izrādes gaitā patīkami pārsteidz dažādie skaņu, mūzikas, dziesmu un citi efekti, ko sagatavojis skaņu meistars Mārtiņš Gaujenieks.

Daudzie labi gatavotie ārējie teātŗa izrādes efekti tomēr nespēj apslēpt labi sagatavoto tēlojumu. Blakus piedzīvojušiem latviešu aktieŗiem ar labu tēlojumu izcēlās jaunieši. Pat tie, kuŗu uzdevums ir atbalstīt galvenos tēlotājus un kuŗus parasti apzīmējam par statistiem, ar savu tēlojumu saistīja skatītājus. Sārtais princis (Jānis Nīgals), miesas apmēros pārāks par citiem, nespēja pacelt savu nokritušo amata rīku. Vienmēr kustīgais Zilais princis (Olivers Avens) ar savām kustībām prata uzjautrināt skatītājus. Tie ir tikai divi labi statistu tēlojumu piemēri. Viens no labākiem izlikās tirgus skats, kas tiešām atgādināja plašu gadu tirgu ar būdām, trokšņiem, dzīvību un visādiem piedzīvojumiem. Galminieki, kā arī princeses un princi, sulaiņi, audis un bērni kustējās, tēloja un vienmēr atrada kādu veidu, kā parādīt kustīgu tēlojumu. Ainas ar burvi arī likās labs režisores meistardarbs. Jauniete Indra Avena Sniedzes lomā bija labi iejutusies, tāpat jaunās paaudzes aktrise Andra Lagzdiņa-Ozola. Atzinīgi vārdi būtu veltījami arī daudziem citiem lielāku un mazāku lomu tēlotājiem. Daži aktieŗi bija pārāk steidzīgi savā izrunā vai gaitā. Ņujorkas latviešu profesionālie aktieŗi lugas dažādās vietās un situācijās trijās izrāžu reizēs saņēma skatītāju aplausus par savu labo un patīkamo tēlojumu.

Režisorei izrādē bija izdevies piesaistīt vecās un jaunās paaudzes tēlotājus, kas ar savu darbību un izlīdzināto tēlojumu viens otru papildināja. Suminājumi un skatītāju atsaucība visu triju izrāžu beigās bija pelnīta atzinība režisorei Ņinai Lagzdiņai un skatuves gleznotājam Evaldam Dajevskim.

Ņujorkieši ar šo izrādi ir iecerējuši apciemot dažus lielākos latviešu centrus, ieskaitot Toronto Kanadā. Lielais tēlotāju skaits, daudzie tērpi un krāšņās dekorācijas tomēr ir kavēklis plašākai turnejai. Šādā gadījumā varbūt būtu ieteicams sekot Ņujorkas apkārtnes latviešu skolu piemēram, organizējot kopējus autobusu braucienus uz izrādi. Tālākie teātŗa cienītāji un atsevišķas skolas bija braukušas pāri par 250 jūdzēm vienā virzienā.

Izrāde notika Ņujorkas modes vidusskolas zālē. V. I.

SAVIENOTĀS VALSTIS

GRAND RAPIDI

● Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. lut. draudzes bērnu vasaras nometne Daugava notiks no 1. jūlija līdz 26. jūlijam Mežvidos teoloģijas kandidātes Veras Fricsones vadībā. Pieteikšanās pie nometnes vadītājas vai draudzes mācītāja līdz 1. jūlijam. Dalības maksa par pirmo bērnu 40 dolaru nedēļā, par katru nākošo bērnu no Grand Rapidiem 35 dolari nedēļā, bet no citurienes par pirmo bērnu 45 dol., par katru nākošo 40 dol. nedēļā. Pavadot nometnē visas trīs nedēļas, pazeminājums pēdējā nedēļā par 10 dol. Nometnē būs iespēja dzīvot arī mazo bērnu piederīgiem, maksājot uztura naudu 5 dol. dienā.

● Jaunatnes iesvētīšanas dievkalpojums Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. lut. draudzē notika 25. maijā Imanuela baznīcā. Sprediķoja draudzes māc. Kr. Hermanis, dziedāja latviešu koris A. Judovicas vadībā, ērģeles spēlēja Ēriks Zušmanis. Iesvētīja Ilzi Valkovsku, Sandru Kļaviņu un Zinti Riekstu, pēdējais no Grand Hevenas latv. ev. lut. draudzes.

● Grand Rapidu latviešu skolas izlaidumu 24. maijā ar svētbrīdi baznīcā ievadīja māc. Kr. Hermanis. Laicīgais akts risinājās draudzes sabiedriskās telpās. Uzrunu teica skolas pārzine teol. kand. V. Fricsone un kopā ar klases audzinātāju A. Kalēju izsniedza skolu beigušiem apliecības, kuŗas saņēma: Baiba Dāvidsone, Ingrīda Mateusa, Rita Plāte, Astrīda Rudzīte, Andra Siliņa, Ēriks Straume, Roberts Tarbunas, Ēriks Taube un Ēriks Vanuška. Īpašu pateicību, velti un ziedus saņēma skolot. A. Kalēja, kas pēc 20 gadu nostrādāšanas atstāj skolas darbu. Grāmatas un ziedus saņēma skolas pārzine V. Fricsone, māc. Kr. Hermanis, B. Maine u. c. skolotāji, bet jo bagātīgi veltes tika absolventiem. No bijušajiem audzēkņiem sveicināja V. Siliņa, A. Kalēja, no skolas vecāku padomes priekšsēde R. Puriņa, dāmu komitejas priekšniece H. Jansone, draudzes priekšnieks J. Siliņš u. c., kopskaitā 18 apsveicēju, pievienojot arī dažādas veltes.

● Latviešu skolas padomes rīkotā bērnu un jaunatnes dienā 26. maijā Mežvidos svētbrīdi vadīja māc. Kr. Hermanis, dziedāja bērnu koris skolot. A. Libantes vadībā, risinājās dažādas āra nodarbības un sporta spēles. Skolu beigušie audzēkņi iestādīja Mežvidu parkā piemiņas kociņu.

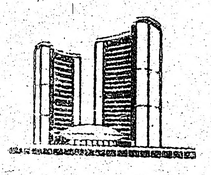

TORONTO PILSĒTAS

1975. gada

NEKUSTAMU ĪPAŠUMU NODOKĻU MAKSĀJUMI

Saskaņā ar pašvaldību un novērtēšanas aktu un saskaņā ar Lieltoronto rīkojumiem Nr. 200-75 un 201-75 noteikts 1975. gada pašvaldību nodoklis. Ieskaitot jau starplaikā samaksātos nodokļus, atlikums maksājams šādos termiņos:

VISOS IECIRKŅOS:

ceturtais	piektais	sestais
daļas maksājums	daļas maksājums	daļas maksājums
3. jūlijā	4. septembrī	22 oktobrī

Nekustamu īpašumu nodokļu listes visiem iecirkņiem tiks izsūtītas 19. jūnijā vai agrāk.

Nodokļu maksātājiem, kas līdz šim nebūtu saņēmuši savas nodokļu listes, tās nekavējoties jāpieprasa pie nodokļu informācijas galda, 1. stāvā Pilsētas valdē personiski, pa tālr. 367-7115 vai ar vēstuli, adresētu Tax Collector City Hall, Toronto.

Nodokļu maksājumi: katrs nodokļu daļas maksājums jāmaksā pilnā apmērā katrā Lieltoronto pilntiesīgas bankas nodaļā pirms vai tieši maksājumu dienā. (Bankas par šo pakalpojumu ņem nelielu atlīdzību).

Čeki vai naudas pārvedumi rakstāmi uz City Treasurer vārda un nosūtāmi uz Pilsētas valdi (City Hall).

Darba stundas no pl. 8.30 līdz 4.30, katru dienu, izņemot sestdienas un svētdienas.

W. M. CAMPBELL
City Treasurer.

M. LUNSKY, O.D. M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R.O.
OPTIĶI

Iepriekš pieteikties
tālr. 921-3924

470 College St. (pie Bathurst)
Toronto M6G 1A1

Pēc tautas nobalsošanas Anglijā

(Turpinājums no 2. lp.)

cisko dzīvi šinī zemē; algu paaugstinājumi tālu pārsniedz kontraktā atļautās normas, t. i., dzīves dārdzības pieaugšanu. Vai pēc nobalsošanas rezultāta arodbiedrības vēlēsies ievērot kontrakta ierobežojumus? Šī mēneša beigās jau draud dzelzceļnieku streiks, kuŗu atbalstīšot pastā darbinieki un citas arodbiedrības. Vai lēboristu partija gribēs paturēt Vilsonu kā savu līderi un neizstums no savām rindām mērenos locekļus, kas aģitēja par koptirgu? Tie visi ir tuvākas vai tālākas nākotnes jautājumi.

Balsošana ir maksājusi apm. 10 miljonu mārciņu. Liekas, ka tautas masām koptirgus jautājums bija pārāk sarežģīts, lai izšķirtos „par" vai „pret". Masas ir pieradušas balsot parlamenta vēlēšanās par noteiktām partiju līnijām, bet šoreiz šīs līnijas bija sajauktas: pie viena galda sēdēja galējie kreisie („Tribune" grupa) un galējie labie, piemēram, E. Pauels. Pēdējais pat atklāti pasludināja, ka šo nobalsošanu viņš uzskata tikai par Minchenes vienošanos (pirms Otrā pasaules kaŗa) un turpināšot cīņu pret Anglijas pievienošanos Eiropai.

Skotu nacionālistu partija arī balsoja pret koptirgu, bet tās pašapziņa un atbalstītāju skaits pieaug. Tā grib panākt tagad savu pārstāvju piedalīšanos koptirgus apspriedēs Briselē. Šīs partijas politiskā pārliecība ir nenoteikta: tās dažādos elementus pagaidām vieno tikai kopējais naids pret angļiem, bet ar šīm nacionālā separātisma tieksmēm valdībai Londonā būs jārēķinās, ja tā negrib piedzīvot kaut ko līdzīgu Ziemeļīrijai. Tikai vienotība varētu glābt Angliju šinī grūtajā saimnieciskās krizes laikā, bet tās nav . . .

Ko saka ārzemēs par nobalsošanu? Padomju Tass, protams, nosoda balsošanas iznākumu un ziņo, ka tas izskaidrojams ar britu tautas „smadzeņu mazgāšanu". Britu korespondents no Briseles raksta, ka Rietumvācija un Francija esot atturīgas savā apmierinājuma izrādīšanā: tās esot izrādījušas līdz šim lielu pacietību, vērojot Anglijas cīņu ar savām iekšējām grūtībām (Anglija ir kļuvusi par Eiropas „slimo vīru": inflācija visur iet uz leju, bet Anglijā uz augšu — un pie tam straujā tempā. Ref.). Šīs ārvalstis sagaidot tagad no Vilsona, ka viņš beidzot parādīšot sevi kā īstu eiropieti. Eiropas koptirgus komitejas prezidents Ortoli gan izrādījis lielāku optimismu: tagadnes problēmas koptirgū varot atrisināt tikai kopējiem spēkiem.

Jāatzīmē, ka aģitācija pirms balsošanas bija neparasti kaislīga: atturīgie, savaldīgie angļi bija pilnīgi pārvērtušies. Runātāji apveltīja viens otru ar dažādiem „komplimentiem", piemēram, ieteicot viens otram ārstēšanos psīchiatriskās slimnīcās u. c. Viens no konservātīvo līdeŗiem pielīdzināja 3 kreisos ministrus . . . 3 raganām Šekspīra Makbetā. Objektīvs televīzijas skatītājs piedzīvoja daudz jautru brīžu. Piemēram, Oksfordas studentu ūnija bija uzaicinājusi savā sanāksmē galējos kreisos „pretdzniekus" — ministrus Barbaru Kastli un P. Šoru, bet no otras puses bijušo premjēru Hītu un liberāļu līderi J. Torpu. Torpa runa bija īsts asprātības un sarkasma mākslas darbs. Beidzot viņš skaidri noprasīja Barbarai, vai viņa turpināšot sēdēt kabinetā un saņemt savu ministres algu, ja tauta nobalsošot par koptirgu. Viņa deva ļoti neveiklu atbildi: jā, jo viņa būšot vajadzīga tautai. Runa izsauca īstu smieklu vētru studentu sanāksmē un, domājams, arī televīzijas skatītājos.

Lielais vairākums balsošanā rāda, ka arī daudzi arodbiedrību locekļi ir balsojuši pret savu līdeŗu norādījumiem, t. i., par koptirgu. Tātad saujiņa galējo kreiso līdeŗu ved valsti pretī sabrukumam, terrorizējot to ar streikiem (sakarā ar „partijas īso kursu"). Jau divi reizes konservātīvās valdības bija spiestas zaudēt cīņu streiku dēļ. Kas notiks tagad?

DĀVANAS KATRAM GADĪJUMAM

KERAMIKA, ROTASLIETAS, ĀDAS UN KOKA IZSTRĀDAJUMI, AUDUMI, GRĀMATAS, APSVEIKUMU KARTĪTES

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCA

Latviešu namā, 491 College ielā, Toronto, Ont. M6G 1A5
Pieņem maksājumus par laikrakstu un sludinājumus.
Pārsūtām naudu, certifikātus un saiņus uz Latviju (pēc kataloga). Tuvākai informācijai zvanait.

921-7121

EDMONTONA

● Pēc Albertas provinces mūzeja aicinājuma baltiešu jaunieši 11. maijā piedalījās ar 45 minūšu gaŗu programmu Mūzeja zālē. To ievadīja ar Kanadas himnu. Igauņu kori diriģēja E. Veira (igauniete). Dainas meiteņu ansamblis dziedāja Mežrozīti, koklētāji atskaņoja piecas latviešu tautasdziesmas, bet Dainas deju grupa nodejoja Maģo danci, Jautraviņu, Ačkupu, Jautro pāri, Kamoliņa deju un Sudmaliņas. Programmu pieteica un atsevišķos numurus paskaidroja Lidija Gudjurģe (lietuv.). Tūristu publika, ap 400, piepildīja zāli un bija atsaucīga.

A. Štāls

SKYLINE
REAL ESTATE LIMITED

I. JANKOVSKIS, PRES.

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI
APDROŠINĀŠANAS AĢENTŪRA
OBLIGĀCIJAS
ĪPAŠUMU NOVĒRTĒŠANA

Galvenais birojs:
87 Roncesvalles Ave
TORONTO 3, Ont.
533-8553

Iepazīstiet savu zemi šogad vēl vairāk

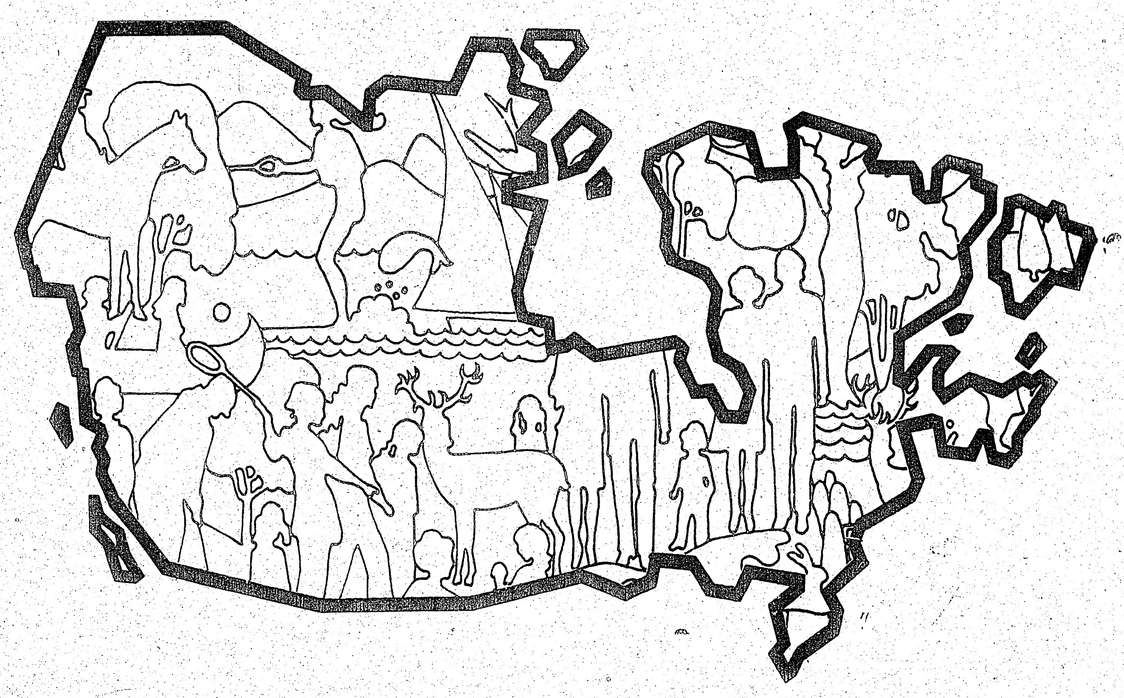

Jūsu zeme gaida, lai tiktu izpētīta. Rāmi ezeri un varenas upes; neskarti meži un augsti kalni; izsmalcinātas lielpilsētas, kas atspoguļo augošas nācijas spēku; mierīgas pilsētiņas un sādžas, kur dzīve rit mierīgā tempā. Uzsūciet tās kultūru, tradicijas un vēsturi — un jūtieties tiešām kā mājās.

Jūs silti un draudzīgi saņems sirsnīgi un laipni ļaudis, kur vien jūs iesit.

Jūsu ceļojumu aģents palīdzēs izplānot jūsu personisko ceļojumu iepazīšanās nolūkos un dos padomu, kādas vietas būtu ieteicams apceļot un kas būtu jāredz tuvākā un tālākā apkārtnē. Informējieties par daudzajiem veidiem, kā Kanadu iepazīt, ieskaitot ekskursijas un citus organizētus ceļojumus.

Canada

Canadian Government Office of Tourism
Office de tourisme du Canada

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

K. Ieviņš — Mežābeles koka kastīte, stāsti	$8.60
I. Lesiņa — EDE, bērnības stāsti	$8.60
Latviešu - Franču - Spāņu vārdnīca	$5.00
Ž. Unāms — Aiz septiņiem kalniem, kultūrvēsturiskas skices	$6.75
A. Vīksne - Vītoliņa — Šodien, apceres	$6.50
T. Puisāns — Pa senču pēdām, stāsti, pasakas	$ 7.25
G. Janovskis — Ieklausies naktī, noveles	7.00
A. Voitkus — Dod man savu sirdi, rom.	8.00
A. Gailītis — Eke Mors, rom.	6.50
P. Kundziņš — Latvju sēta	25.00
A. Lācis — Ozolvīru pulki	24.00
M. Kovaļevska — Deviņpadsmit	11.00
Latviešu karavīrs II pas. k. l. 3. daļa	15.00
A. Rasa — Saule pār pilsētu, rom.	$ 6.75
E. Kurzemnieks—Divdesmitā gadsimta verdzībā PSRS	10.25
Latvijas armija 20 gados	25.00
M. Celms—Graudnieki, kultūrvēsturisks stāsts	6.60
A. Eglīts — Lūdzu ienāciet Sēr I-II	18.00
E. Kociņa — Skan mantotā stīga, rom.	6.50
I. Gubiņa—Ar diviem punktiem teikums nebeidzas, stāsti	6.50
K. Raudive — Laikmetu ārdītāji, pārdomas par mūsdienu traģiku	6.00
A. Kraujiete — Ne bungas, ne trompetes, dzejoļi	5.00
I. Gubiņa, G. Janovskis — Paskaties kļavā, dzejoļi	5.50
V. Rūķe-Draviņa — Vārds īstā vietā	9.50
L. Tolstojs — Evaņģelijs patiesā gaismā	8.25
A. Zemdega — Cirsma, dzejoļi	5.50
A. Veisbergs — Hercoga Pētera ģimnazija, rakstu krājums	15.00
Dr. P. Cirsis, S. J. — Dziļāk domāta doma, mūsdienu svarīgākie virzieni un galvenās problēmas	8.00
I. Grebzde — Aizdedziet sveces, stāsti	6.50
J. Sīlis — Meitenes Āras mīlas stāsts	6.80
O. Akmentiņš — Vidzemes auna zīmē	14.80
R. Scarry — Jautrā grāmata, bērniem	12.00
Archīvs XIV — Tautas veselība	9.00
Agr. J. Venners—Ģimenes mājas augļu dārzs	6.00
A. Solžeņicins — Gulaga Archipelāgs	13.00
M. Zandbergs — Mārtiņa dziesmu grāmata	7.50
The Latvians in America 1640—1973 (Maruta Kārklis, Līga Streips, Laimons Streips)	5.00

Dabūjamas

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ

491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121

Pasta sūtījumiem pieskaitiet 10% līdz $10.00 un 5% virs $10.00.

Gatavoju siltus ēdienus un auksto galdu kāzām u. c. viesībām.

Zvanīt Lidijai 691-3980, Toronto

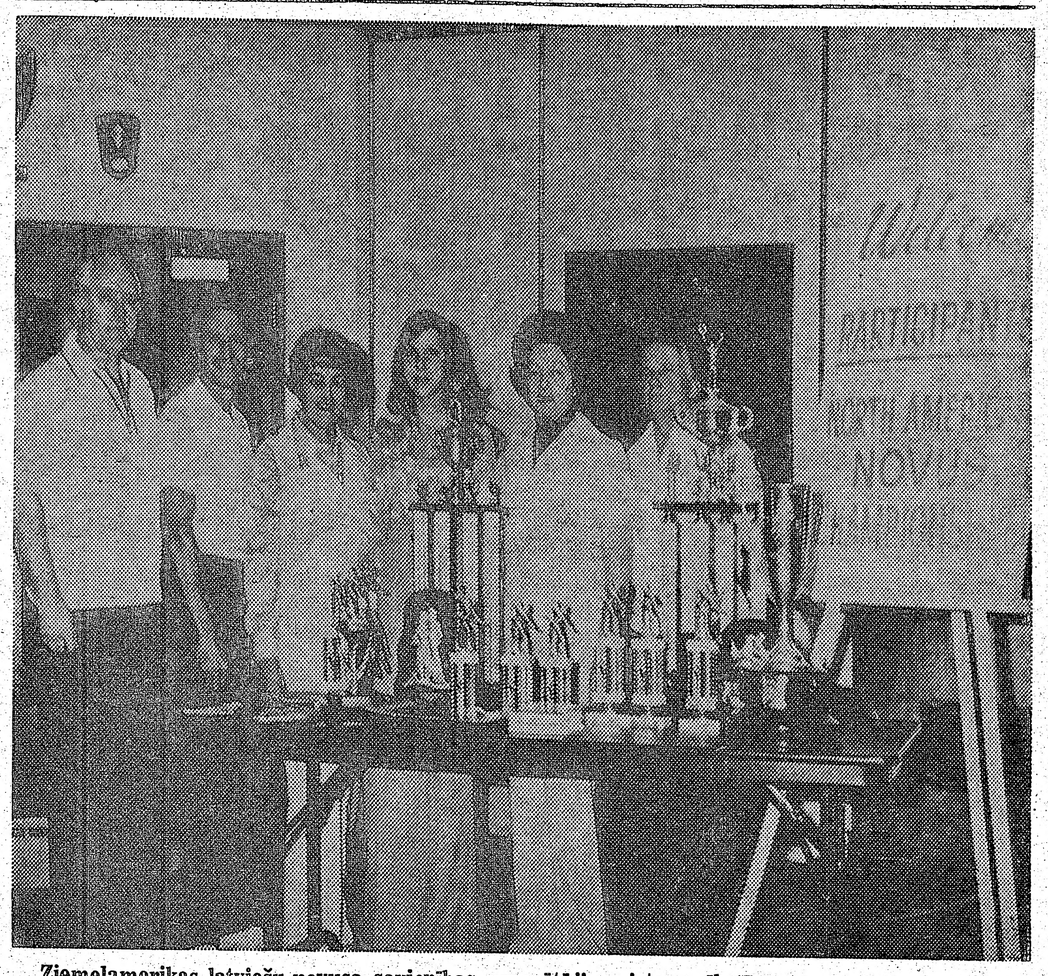

Ziemeļamerikas latviešu novusa savienības uzvarētāji meistarsacīkstēs novusā, no kreisās: K. Ārens, O. Tamužs (dubultspēles), A. Avota, V. Spuntele (1. v. dāmām dubultspēlē), I. Misjūna (1. v. dāmām) un V. Glaznavs (1. v. kungiem). Foto: The Elkhart Truth

Saviem radiem un draugiem Latvijā

Jūs varat nosūtīt

PĀRTIKU ▪ RUBĻU CERTIFIKATUS

AUTOMOBIĻUS ▪ MOTOCIKLETUS

Tuvāka informācija

DV GRĀMATNĪCĀ,

491 College St., Toronto. Tel. 921-7121

Ja esat nodomājuši iegādāties

jaunu 1975. gada automašīnu,

apmeklējiet mūsu SKATES TELPAS

CHEVROLET - CHEVELLE - CAMARO

OLDSMOBILE - CHEVY II - VEGA

Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi

HANS PLAUDE Tālr. HO 6-1131

Robertson Motors Ltd.

1555 Danforth Av., Toronto 6,

Laikrakstam **LATVIJA AMERIKĀ**

145 BROADVIEW AVE., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu	$21.—
☐ 6 mēnešiem	$11.50
☐ 3 mēnešiem	$ 6.—

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese: .....

.....

Jauns abonents △ pagarinājums △

Čekus lūdzam rakstīt uz

LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD. vārda.

DV globālās šaušanas sacensību rezultāti

DV globālās neklātienes šaušanas meistarsacīkstēs ar mazkalibra šauteni pagājušā gadā piedalījās 104 šāvēji — 45 no Austrālijas, 33 no Kanadas, 25 no ASV un 1 no Anglijas. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, dalībnieku skaits pieaudzis. Tas būtu vēl lielāks, ja pasta nekārtīgās darbības dēļ nebūtu kavēta kontrollapu saņemšana visiem Zviedrijas un daļai Anglijas šāvēju. Tiesnešu kolēģijā darbojās DV Austrālijas valdes priekšsēdis J. Masulāns, DV AV revīzijas komisijas viceprieksšsēdis O. Beimanis un DV CV sporta nozares referents un globālo šaušanas sacensību vadītājs J. Eizenbergs, izvērtēja pēc piesūtītām kontrollapām sasniegumus, kas ir šādi:

Vispārējā dāmu klasē (iespējamais punktu skaits 200): 1. v. I. Grīnberga — Kalamazū 178 p., 2. v. V. Tomase — Austrālija, Sidneja (166), 3. v. A. Meldere — Kičenera (166). Jaunatnes klasē (līdz 15 gadiem, iesp. p. skaits 100): M. Namatēvs, Kalamazū (97 p.), A. Lenšs, Detroita (96), A. Strautnieks — Austrālija, Sidneja (95). Jaunatnes klasē (15 līdz 18 g., p. sk. 200): P. Zvirgzdgrauds, Toronto (181), H. Rudzroga, Hamiltona (166) un R. Kalns — Austrālija, Sidneja (160). Vispārējā strēlnieku klasē (18—50 g., p. skaits 600): M. Kalniņš, Milvokī (541), N. Ozoliņš, Hamiltona (529), V. Abrams, Filadelfija (503). Senioru klasē (vecāki par 50 g., 600 p.): Ž. Butkus, Milvoki (516), V. Lenšs, Detroita ((514), M. Purvinskis, Austrālija, Perta (510 p.). Komandu sacensības (2400 p.): Milvoki ar 2016 p. (M. Kalniņš, Ž. Butkus, A. Krauklis un V. Zālīts); Kanada, Hamiltona ar 1944 p. (N. Ozoliņš, J. Rudzroga, H. Rudzroga un Z. Upīte). Austrālija, Sidneja ar 1943 p. (J. Mikolajs, N. Soģis, V. Tomase un A. Kalns). Sacensību uzvarētājiem piešķirtas 38 balvas — Kanadā 13, ASV 12, Austrālijā 12 un Anglijā 1. Balvu iegādei līdzekļus deva DV Centrālā valde, Anglijas, ASV un Austrālijas valdes. Individuāli atbalstījuši Ž. Butkus no Milvokiem un A. Auniņš no Sidnejas. Pirmo reizi izcīņā bija DV organizācijas labvēļa sidnejieša O. Beimaņa dāvinātais mūžīgi ceļojošais Zemgales kauss, kuru izcīnīja M. Kalniņš no DV Milvoku apvienības ar 541 p. V. Taurīņš

Tīka mēbeles tieši no importētāja noliktavas. Dzīvojamo, ēdam- un guļamistabu iekārtas. Atvērts no pl. 9—9, svētd. no pl. 1—5. EINAR CLAUSEN Ltd., Hwy. 7., nedaudz austrumos no Bramalea, tel. 459-0760

Daugavas Vanagu nams
125 BROADVIEW AVE
Tel. 465-5225
Daugavas Vanagu klubs
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽADIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
atvērts biedriem un viesiem no pl. 12 dienā — 12 naktī, pirmd. līdz ceturtdienai iesk. piektd. un sestd. no pl. 12 — 1 naktī, svētdienās no pl. 12 — 9 vakarā.
DAŽĀDI DZĒRIENI AR MALTĪTEM KATRĀ IZVĒLĒ. SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTEM

kas? kur? ko?

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD
467 Sherbourne St. Toronto 5, Ont. 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU
IZKĀRTOŠANA

LATVISKI KAPA AKMEŅI

latvieša
izpildījumā
A. A. Kopmanis
19 Millbrook Cr.
Toronto 6.
Tālr. 466-5126

Town & Country R.E. Ltd., Realtor
V. PALMA pārstāvis
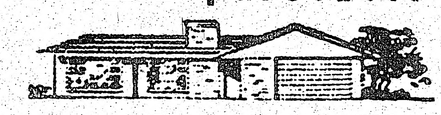
41 Heathcote Avenue, Willowdale, Ont. M2L 1Y9
Tel. 444-2447
Pērkot vai pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM
un P.S.R.S.
Bez muitas: Motocikli, veļas mazgājamās mašīnas, televizijas aparāti, ledusskapji u.t.t. Automašīnas lūdzam pieprasīt pirmās, jo to daudzums ierobežots. Jūs varat pasūtināt pārtikas saiņus līdz 40 mārciņām. Mēs pārsūtām apģērbu saiņus līdz 19,75 mārciņām. Visi sūtījumi ir apdrošināti. Mūsu veikalā ir plašā izvēlē dažādi materiāli apģērbiem un citas preces.
Ātra apkalpe ■ Slēgts trešdienās ■ Atvērts no plkst. 9 rītā līdz 7 vak., sestdienās no pl. 9 — 5 pēcp.
BALTIC EXPORTING CO.
480 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ont.,

LATVIEŠU NAMS
491 College St., Toronto
IZĪRĒ TELPAS
sarīkojumiem viesībām
kāj viesību galdus
Tel. 922-2931

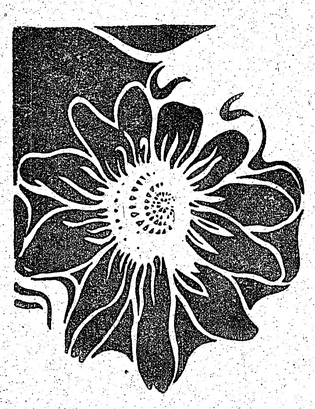
Fotogrāfisku darbu lieluzņēmums ar atzītu kvalitāti un reputāciju pat ārpus Kanadas.
Atlaide
Benjamiņa
filmu laboratorija
247 RICHMOND ST. E.
TORONTO, ONT.
M5A 1P2
Tel. (416) 863-1166

MĀJU ĪPAŠNIEKI, KAM NEPATĪK KRĀSOT SAVU MĀJU!
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem
ALUMINUM SIDING
- JUMTA IZBŪVES APŠUVUMI (dormers)
- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGI
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES (Soffit and fascia)

Īpašnieks Arturs Mime
CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864
2226 Dundas St. W.
Toronto. M6R 1X3

Visāda veida iespiedumdarbi
- VIZĪTKARTES
- IELŪGUMI
- BIĻETES
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS UN APLOKSNES
- GRĀMATAS
- KALENDĀRI
- MĒNEŠRAKSTI
- LAIKRAKSTI
- UN LĪDZĪGI IESPIEDUMDARBI

VEICAM
- LAIKUS
- LABI
- UN PAR MĒRENĀM CENĀM

amber
PRINTERS AND PUBLISHERS LIMITED
SPIESTUVE UN KANTORIS:
125 BROADVIEW AVE. TORONTO, ONT. M4M 2E9
TĀLR- (416) 466-1514

DIMANTI — PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS
Zeltkalve
Aldonas ĶIVLENIEKS-KORMS
Veikalā un darbnīcā 964½ Bloor St. W., Toronto 4, Ont., tālr. 533-2837

A. Eglītis — TV RENTALS
19" $12.00 mēnesī
23" $12.00 mēnesī
krāsu $20.00 mēnesī
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401
805 St. Clair Ave. W., Toronto, Ont., tel. 654-1154

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS
141 DANFORTH AVE.
Tel.: HO 5-9905 Ausma Miķelsone

Vētras signāli...

(Turpinājums no 1. lp.)

vairākuma nodrošināšanai parlamentā. Šonedēļ Italijā notikušajās apgabalu un pašvaldību vēlēšanās komūnistu partija atzīmēja lielāko balsu pieaugumu kopš 1946. gada. Tikai nepilni 2% šķīra komūnistus no kristīgo demokratu pārākuma. Pēdējie šajās vēlēšanās ieguva 35,3% un komūnistu partija no iepriekšējo vēlēšanu 27,9% uzbrauca uz 33,4%. Praktiski tas nozīmē, ka kristīgo demokratu partijai ir tikai 600.000 balsu vairāk nekā komūnistiem. Šo vēlēšanu rezultātā vismaz piecos no divdesmit administrātīvi ļoti autonomiem apgabaliem komūnisti iegūs vietējās izpildvaras pilnvaras. Tāpat kā sociāldemokratu dominēto Vīni savā laikā dēvēja par sarkano Vīni, tagad Romu pēc komūnistu uzvaras „Mūžīgajā pilsētā" var saukt par Itālijas komūnistu jauno citadeli — sarkano Romu.

Komūnistu uzvaras dienā Romā plīvoja sarkanie karogi un itālieši bērnišķīgā sajūsmā, Internacionāli dziedot, gandrīz pazaudēja balsis. Lielākais paradokss ir tas, ka Itālijas komūnistu panākumu stratēģijas pamatā ir šīs partijas inscenētie nepārtrauktie streiki. Par to, ka streiki Pad. savienībā aizliegti, droši vien naivie itaļiešu komūnisti nav informēti. Kristīgo demokratu partijas ģenerālsekretārs Fanfāni komūnistu panākumus notikušajās vēlēšanās uzskata par briesmu signālu. Ja komūnisti nākamajās parlamenta vēlēšanās aizsteigtos kristīgajiem priekšā, tad Itālijas prezidentam Leonem nebūs citas izejas kā uzticēt jaunas valdības sastādīšanu komūnistu partijai. Katrā ziņā komūnistu spiediens uz kristīgo demokratu partiju par viņu pieaicināšanu var tikai pieaugt.

Portugalē notikušajās vēlēšanās komūnistu partija ieguva tikai 13% balsu, bet balstoties uz marksistiski noskaņoto virsnieku kliķi, komūnisti tur jau kontrolē svarīgākos valsts pārvaldes resorus. Sociālistu līderis Soāress katēgoriski atteicies ielaisties jebkādā aliansē ar komūnistiem. Brīdi likās, ka Portugales militārie diktātori respektēs tautas vairākuma gribu un apturēs komūnistu mērķtiecīgo rīcību varas pilnīgai sagrābšanai savās rokās. Izrādās, ka militāro marksistu simpatijas ir vairāk varmācīgās komūnistu partijas pusē nekā tautas vairākuma pārstāvēto demokratisko sociālistu pusē. Portugaļu komūnisti jau tagad pilnīgi kontrolē izglītības iestādes, arodbiedrības, un pats galvenais, arī visu informācijas aparātu — presi, televīziju un radio. Vienīgais izņēmums bija sociālistu lielais laikraksts Republika. Komūnistu uzkūdīti, šī laikraksta spiestuves strādnieki pieteica streiku un gala rezultātā ar militārās kliķes svētību pārņēma avīzi savā varā. Šī sociālistu laikraksta iznīcināšana un nodošana komūnistu propagandas sludināšanai labi iezīmē briesmas, kas draud pārējiem, pagaidām tikai apturētiem, demokratiskiem un tiesiskiem iestādījumiem šajā valstī.

Tautas milicijas radīšana „fašistisko reakcionāru" apkaŗošanai ir patiesībā komūnistu terroristu bandu organizēts kaŗa gājiens savu politisko pretinieku iebaidīšanai un iznīcināšanai. Nav brīnums, ka cenšoties glābt savas dzīvības, jau tagad Portugali atstājuši daudzi politisko partiju politiķi un citi patrioti. Jau tagad ar fašistu zīmogu Portugales komūnisti apzīmogojuši tautas vairākuma uzticību ieguvušo sociālistu partiju. Ir cits jautājums, vai Portugales sociālisti pacietīs pret viņiem vērstos melus vai arī reaģēs pret apvainotājiem ar tādiem pašiem līdzekļiem.

Piedzīvojuši Eiropas diplomāti norāda, ka pilsoņu kaŗa uzliesmošana Portugalē nemaz nav izslēgta. No Portugales komūnistu konfrontācija ar demokratiskām partijām var viegli pārsviesties uz Spāniju. Arī sarežģītā Itālijas iekšpolitiskā situācija var nonākt līdz barikādēm un asiņainam pilsoņu kaŗam. Un kā ir ar Franciju? Nav šaubu, ka arī tur Maskava jau devusi franču komūnistu partijai savas direktīvas „buržuazisko liekēžu likvidēšanai" un proletāriāta diktatūras nodibināšanai. Būtu naīvi ignorēt šo bīstamo Kremļa gājienu sava politiskā iespaida ekspansijā Portugalē, Itālijā, Spānijā, Francijā, un nenoliedzami tādas pašas briesmas draud Zviedrijai, Dānijai, Holandei, Austrijai, un jāšaubās, vai Rietumvācija viena paliktu par demokratijas lāpu politiski pārveidotā Vecā kontinenta sirdī.

Politiskais barometrs nekādus saulainus apvāršņus nesola arī Vidējiem austrumiem. Turku un grieķu politiskās problēmas Kipras jautājumā arī vēl nav atrisinātas. Amerikāņu militārā palīdzība Turcijai vēl joprojām ir apturēta un var gadīties, ka lepnie turki pasūta amerikāņus uz zināmu vietu, ja ASV senāts visdrīzākā laikā nenāks pie prāta un nemainīs savu nostāju. Neskatoties uz prezidenta Forda solījumu ievērot ASV saistības NATO ietvaros, ir jākonstatē, ka NATO alianse iepriekš pieminēto notikumu rezultātā nav gluži vesela un nav zināms, kad tā pārvarēs nenoliedzamo vājuma kaiti.

Bet tas vēl nav viss. Briesmu signāli nāk arī no Indijas. Pasaulei jau aizmirsies tas, ka pirms dažiem gadiem Indijas valdības galva Indīra Gandija parakstīja 25 gadu draudzības un savstarpējas palīdzības līgumu ar Maskavu. Pagājušā nedēļā Indijas augsākā tiesa konstatēja, ka pēdējās parlamenta vēlēšanās Indīra Gandija un viņas partija pie varas tikusi ar pretkonstitūcionāliem un koruptīviem līdzekļiem. Šīs augstākās tiesas lēmums prasīja Indīras Gandijas tūlītēju demisiju. Visai Indijai par lielu pārsteigumu, Indīra Gandija atteicās paklausīt tiesas lēmumam un pagaidām vēl ir valdības priekšgalā, jo viņa iesniegusi augstākai tiesai pārsūdzību. Itin visas indiešu politiskās partijas, izņemot pašas Gandijas kongresa partiju, iestājušās par to, ka Gandijai jāakceptē tiesas lēmums. Pārsteigumu sagādāja Indijas komūnistu partija, kas ar Maskavas pavēli pēkšņi iestājās par Indīras Gandijas palikšanu amatā. Politiskā temperātūra tā Indijā var kuru katru dienu sasniegt vārīšanās punktu. Nav šaubu, ka pašreiz Indijā valda politiķe, kuŗai par palikšanu amatā būs jāmaksā Kremlim vēl lielāki mesli. Pilsoņu kaŗš Indijā? Pesimistu vērtējumā vērā ņemama varbūtība.

Beidzot iegriezīsimies Kremlī. Kompartijas ģenerālsekretārs un sarkanās imperijas nekronētais cars Leonīds Brežņevs nebūt jau neskaita savas pēdējās dieniņas. Pārsteiguma intervijā ārzemju žurnālistiem Brežņevs pagājušā nedēļā norādīja, ka satiksies ar prezidentu Fordu tikai pēc tam, kad sekmīgi būs beigusies 35 valstu Eiropas drošības konference. Tas nozīmē to, ka Fords ar Brežņevu var satikties tikai pēc tam, kad tas varbūt būs jau kapitulējis Brežņeva prasību priekšā.

Aleksandrs Ķegumnieks

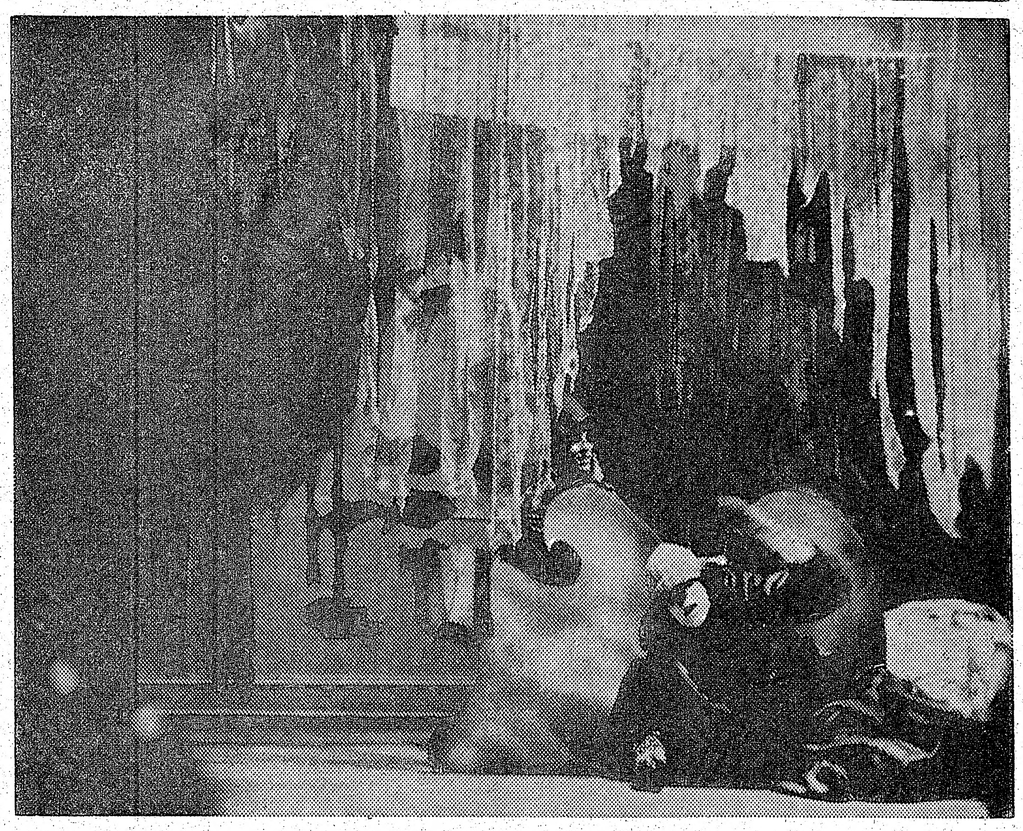

Čikagas skautu 70. Staburagu un gaidu 6. Gaujas vienības sarīkojums noritēja ar vadmotīvu „No ūdens nebaidies". Skatuves dekorācijas un kostīmu metus bija zīmējušas Linda un Sandra Būdenieces, gaismotājs V. Bērziņš. Augšējā attēlā aina no izrādes Zivs (K. Friša) un lācis (L. Freidenfelds).
Foto: S. Būdeniece

Padomju aktrise pūlas izkļūt uz ASV.

Padomju filmu aktrise Viktorija Fjodorova salaulājusies ASV ar Panamerikas gaisa satiksmes lidotāju F. Poju, ar ko iepazinusies kopēju paziņu sabiedrībā. Pirms izbraukšanas no Pad. savienības Viktorija šķīrusies no sava pirmā vīra. 29. g. vecā aktrise martā ieradusies no Maskavas ASV, lai apmeklētu savu slimo tēvu, pensionētu ASV admirāli, 77 gadus veco Džeksonu Tetu, kuŗu viņa nekad nebija redzējusi. Otrā pasaules kaŗa laikā Tets stacionēts Maskavā, kur viņam bijusi mīlas dēka ar padomju aktrisi Zoju Fjodorovu. Par to viņa Staļina laikā pavadījusi 8 gadus ieslodzījumā. 1945. gadā piedzimusi meita Viktorija. Pēdējai bijusi ilga cīņa ar padomju ierēdņiem, lai iegūtu 90 dienu izceļošanas atļauju sava slimā tēva apmeklēšanai, kuŗu kā jaunu flotes atašeju izraidīja no Pad. savienības, kad Staļins dabūja zināt par viņa sakariem ar krievu aktrisi. Viktorijas māte 62 g. vecā Zoja Fjodorova dzīvo Maskavā. Džeksons Tets uzzinājis par savas meitas eksistenci tikai 1963. gadā. Viņas 90 dienu vīzas termiņš izbeidzas 22. jūnijā, kad tai būtu jāatgriežas Pad. savienībā. Viktorijas tēvs izteicies, ka griezies pie padomju sūtniecības, lai savu meitu legāli adoptētu.

(tlk.)

Šeļēpina viesošanās atskaņas

Pad. savienība iesniegusi protestu Anglijai par demonstrācijām Šeļēpina viesošanās laikā Anglijā uń viena viņu sūtniecības locekļa aizkaršanu (viņam bija jātēlo Šeļēpina loma, piebraucot pie apspriežu ēkas durvīm, un jāsaņem ķiegelu gabalu un citu priekšmetu krusa). Saskaņā ar starptautiskiem diplomātu pieklājības likumiem Anglija atvainojusies par notikušo un izteikusi savu nožēlu.

Ārlietu ministrija izteikusies arī dažiem preses pārstāvjiem, ka minētajā lietā ievadīta izmeklēšana, bet liegusi informāciju par izmeklēšanas rezultātiem.

Īsi pēc Šeļēpina vizītes trimdas presē parādījās neliels raksts par jautājumu, ko tagad saka „nama tēvs" arodbiedrību priekšsēdis Lens Marejs. Viņš ir izveicīgs politiķis un prot pagriezt mēteli pret vēju. Pirms Šeļēpina ierašanās viņš televīzijā apgalvoja, ka tikai reakcionārā prese esot pret Šeļēpinu. Pēc Šeļēpina aizbraukšanas L. Marejs paziņoja, ka viņš esot sarunājies ar vairākiem demonstrantiem: tie visi esot strādnieku šķiras locekļi . . . un godīgi, krietni cilvēki. Tur acīm redzot esot kāds pārpratums . . .

Ukraiņi demonstrējuši ne tikai pret Šeļēpinu. Lai protestētu pret ukraiņu nacionālista V. Moroza vajāšanu Krievijā (V. Moroza raksts iespiests Vācijā žurnālā „Kontinent), ukraiņi, kā jau mūsu laikrakstā bija ziņots, nolēmuši uz 24 stundām okupēt Pad. savienības konsulāta uzgaidāmo telpu Londonā. Viņi jau aiznaglojuši vienas durvis un sākuši naglot otras, tā ka krievi varējuši iekļūt telpā tikai pa dārza logiem. Izcēlusies sadursme, un krievu sargs Tolstojs izsaucis policiju. Aizturēti 9 ukraiņi vecumā no 20—53 gadiem. Policists liecinājis, ka Tolstojs agresīvi vicinājis dzelzs stieni pret ukraiņiem. Tolstojs, protams, aizlaidies uz „plašo dzimteni". Tiesas lēmums nav vēl zināms.

A. A.

ASV konsuls Ļeņingradā pārlabo savu interviju

ASV nozīmīgākā laikraksta The New York Times slejās pirms mēneša parādījās intervija ar ASV konsulu Ļeņingradā Jozefu Ņūberu, kuŗa darbība aptver arī Rīgas, Tallinas un Viļņas pilsētu. Darbību ierobežojot tikai ar galvaspilsētām, ne visas valsts apmērā, ASV valdība ar to nepārkāpjot savu nostāju neatzīt Baltijas valstu iekļaušanu Pad. savienībā. Laikraksta korespondents Klaritijs (Clarity) savā intervijā minēja, ka konsuls izteicies, ka viņš esot faktiskais ASV sūtnis trīs Baltijas republikās.

Kā Pasaules baltiešu apvienības valdes priekšsēdi Uldi Gravu telefoniski informēja The New York Times diplomātiskais korespondents Dāvids Binders, konsuls Ņūbers garākā vēstulē ASV ārlietu ministrijai esot paskaidrojis, ka viņš šādus vārdus neesot lietojis, ka viņš neesot pārkāpis savas ierobežotās pilnvaras Baltijas territorijā un ka intervija neesot precīzi atreferēta. Šāds paskaidrojums publiski dots ASV ārlietu ministrijas pēdējā kārtējā preses konferencē. Jautātājs bijis korespondents Binders, ar to īstenojot savu doto solījumu Pasaules baltiešu apvienības nesen rīkotajā Baltiešu forumā.

Kopš pārrunām Baltiešu forumā mainījies arī ASV vadošā laikraksta Eiropas drošības konferences definējums. Agrāk The New York Times un citi pasaules laikraksti to nepareizi apzīmēja par konferenci, kuŗā legālizēs pastāvošās Eiropas robežas. Šāds apgalvjums vairs laikraksta slejās neparādās. Tā vietā konference tiek aprakstīta par Varšavas pakta zemju mēģinājumu ratificēt pēckaŗa Eiropas politisko karti.

—ug—